

UCHWAŁA NR XXXII/212/18
RADY GMINY KUŹNICA
z dnia 14 czerwca 2018r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy
Kuźnica na lata 2016 - 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. 2018 r. poz. 994 i 1000) w związku z art. 14 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1023, 1529 i 1566 oraz z 2018 r. poz. 756) Rada Gminy Kuźnica uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XXVI/161/17 Rady Gminy Kuźnica z dnia 12 września 2017r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016 - 2026, zmienionej uchwałą nr XXVIII/178/17 z dnia 27 listopada 2017r., załącznik otrzymuje brzmienie ustalone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kuźnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY KUŹNICA
mgr inż. Jacek Bilmin

Uzasadnienie

„Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026” uchwalono uchwałą Nr XXVI/161/17 Rady Gminy Kuźnica w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016 – 2026 w dniu 12 września 2017r. i zmieniony uchwałą nr XXVIII/178/17 z dnia 27 listopada 2017r.

Z uwagi na to, że Gmina Kuźnica będzie ubiegać się o dofinansowanie zadań ujętych w gminnym programie rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 niezbędna jest konieczność wpisania niniejszego programu do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa podlaskiego. Gminny program rewitalizacji aby mógł zostać wpisany do ww. wykazu musi spełniać wymogi dotyczące cech i elementów programów rewitalizacji, o których mowa w Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1023, 1529 i 1566 oraz z 2018 r. poz. 756).

W wyniku ponownej oceny „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016 -2026” Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego stwierdził, że program nie spełnia wymogów dotyczących cech i elementów programów rewitalizacji, o których mowa w Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 i przedstawił uchybienia do ww. dokumentu. W związku z tym niezbędne było wprowadzenie zmian, które dają możliwość spełnienia wymogów pozwalających o ubieganie się o wpis do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa podlaskiego. Zmiana „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026” wymagała przeprowadzenia konsultacji społecznych, gdyż dotyczyła przedsięwzięć rewitalizacyjnych, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji oraz uzyskania opinii, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy.

W tym celu konieczne jest przyjęcie zmian w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026 w formie uchwały Rady Gminy Kuźnica.

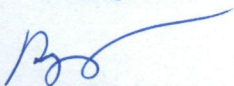
Załącznik
do uchwały Nr XXXII/212/18
Rady Gminy Kuźnica
z dnia 14 czerwca 2018r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Kuźnica, 2017

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Spis treści:

1. Wstęp	4
1.1. Spójność dokumentu z dokumentami programowymi i innymi dokumentami związanymi z programem rewitalizacji.....	6
2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	14
2.1. Diagnoza zjawisk społecznych.....	14
2.1.1. Demografia	15
2.1.2. Bezrobocie	32
2.1.3. Pomoc społeczna.....	38
2.1.4. Poziom edukacji.....	44
2.1.5. Bezpieczeństwo publiczne	45
2.1.6. Aktywność społeczna.....	46
2.1.7. Organizacje pozarządowe	47
2.1.8. Kultura spędzania wolnego czasu	50
3. Diagnoza zjawisk w pozostałych sferach	51
3.1. Diagnoza zjawisk w sferze gospodarczej	51
3.1.1. Przedsiębiorczość.....	51
3.2. Diagnoza zjawisk w sferze środowiskowej	58
3.2.1. Klimat	58
3.2.2. Budowa geologiczna, surowce mineralne, gleby.....	58
3.2.3. Hydrologia	59
3.2.4. Lasy.....	60
3.2.5. Powietrze atmosferyczne	60
3.2.6. PEM	61
3.2.7. Zasoby przyrodnicze.....	62
3.3. Sfera funkcjonalno-przestrzenna	65
3.3.1. Zabytki	65
3.4. Diagnoza zjawisk w sferze technicznej	76
3.4.1. System drogowy.....	76
3.4.2. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna	77
3.4.3. Zasoby mieszkaniowe.....	78
3.4.4. Budynki użyteczności publicznej	79

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

4. Obszary zdegradowane i obszary do rewitalizacji	83
4.1. Obszary zdegradowane.....	83
4.2. Obszar rewitalizacji.....	92
5. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	101
6. Cele rewitalizacji i kierunki działań	102
7. Lista planowanych projektów rewitalizacyjnych	106
8. Mechanizmy zapewnienia komplementarności	107
9. Indykatywne ramy finansowe	128
10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych grup i podmiotów aktywnych w procesie rewitalizacji	130
11. System realizacji programu rewitalizacji	132
11.1. Ramowy harmonogram realizacji programu.....	133
12. Monitoring	133
13. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	137
14. Konieczne zmiany w Uchwałach	137
14.1. Zmiany w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322).....	137
14.2. Wpływ dokumentu na planowanie i zagospodarowanie przestrzenne.....	137
14.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	137
Spis rysunków:	138
Spis tabel:	139
Spis fotografii:	141
Wykaz załączników:	141

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

1. Wstęp

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony kompleksowo, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Działania te są skoncentrowane terytorialnie co oznacza, że dotyczą wybranego, niewielkiego obszaru gminy.

Rewitalizacją nie są pojedyncze inwestycje lub działania, takie jak remont drogi, przebudowa budynku, otwarcie nowego przedsiębiorstwa. Podstawą wszystkich działań rewitalizacyjnych jest odpowiedź na problemy społeczne, zaś działania w sferze planistycznej, technicznej, środowiskowej lub gospodarczej mają charakter uzupełniający.

Procesu rewitalizacji nie prowadzi wyłącznie Gmina – udział w niej biorą interesariusze. Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
6. organy władzy publicznej;
7. podmioty, inne niż wymienione w pkt. 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Rolą Gminy jest koordynacja i odpowiednie zaprogramowanie tego procesu.

Partycypacyjny charakter rewitalizacji polega na tym, że proces ten programuje się, prowadzi i ocenia przy zapewnieniu aktywnego udziału interesariuszy. Służą temu m.in. konsultacje społeczne oraz powoływany Komitet Rewitalizacji.

Zgodnie „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju (Warszawa, 02.08.2016 r.) rewitalizacja prowadzona jest na podstawie programu rewitalizacji (PR), który stanowi wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Gmina przed uchwaleniem PR wyznacza dwa obszary. Obszar zdegradowany to fragment jej terytorium, na którym kumulują się problemy społeczne, a także przestrzenne, techniczne, środowiskowe i gospodarcze. Ta część obszaru zdegradowanego, który gmina zamierza rewitalizować, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Rewitalizacja jest procesem ciągłym – oceniając i aktualizując PR Gmina może dojść do wniosku, że działań rewitalizacyjnych wymaga inny fragment obszaru zdegradowanego. Wówczas proces dla tego obszaru rozpoczyna się od uchwalenia dla niego PR.

W dokumencie przedstawiono analizę sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy w stosunku do nadrzędnych jednostek administracyjnych tj. powiatu, województwa oraz kraju.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego, dokonano diagnozy społeczno-gospodarczej Gminy z podziałem całego jej terytorium na 69 obszarów tj:

- ✓ 37 miejscowości,
- ✓ 32 ulice miejscowości Kuźnica,

W celu diagnozy społeczno- gospodarczej gminy Kuźnica posłużono się przede wszystkim wskaźnikami sfery społecznej, przy jednoczesnym współistnieniu jednego wskaźnika z wybranych sfer, tj. gospodarczej, technicznej, funkcjonalno- przestrzennej i środowiskowej. Oprócz wskaźników ilościowych, posłużono się wskaźnikami jakościowymi (np. stan techniczny budynków, stan zagospodarowania miejscowości).

Powstałe w wyniku obliczeń i opisu sytuacji wskaźniki podzielono na:

- bardzo korzystne - wartości wskaźników wskazujące na zdecydowanie pozytywną sytuację społeczno - gospodarczą danego obszaru,
- neutralne- wartości wskaźników wskazujące na neutralną sytuację społeczno - gospodarczą danego obszaru,
- niekorzystne - wartości wskaźników wskazujące na poniżej przeciętnej sytuację społeczno - gospodarczą danego obszaru.
- bardzo niekorzystne - wartości wskaźników wskazujące na zdecydowanie złą sytuację społeczno - gospodarczą danego obszaru.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Analizie poddano następujące wskaźniki ilościowe:

1. Wskaźnik procentowego udziału mieszkańców w wieku produkcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze,
2. Wskaźnik procentowego udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze,
3. Wskaźnik procentowego udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze,
4. Wskaźnik obciążenia demograficznego,
5. Wskaźnik udziału bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców dla danego obszaru,
6. Wskaźnik udziału bezrobotnych długotrwale w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkujących na danym obszarze,
7. Wskaźnik procentowego udziału osób pobierających zasiłek do ogólnej liczby mieszkańców danego obszaru,
8. Wskaźnik procentowego udziału pobierających zasiłek z tytułu ubóstwa do ogólnej liczby mieszkańców pobierających zasiłek dla danego obszaru,
9. Przestępczość,
10. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców,
11. Wskaźnik podmiotów gospodarczych zawieszających lub likwidujących działalność na 1000 mieszkańców,
12. Wskaźnik liczby budynków użyteczności publicznej przeznaczonych do remontu do ogólnej liczby budynków użyteczności publicznej,
13. Wskaźnik liczby terenów sportowo- wypoczynkowych przeznaczonych do remontu do ogólnej liczby terenów przeznaczonych na ten cel.

1.1. Spójność dokumentu z dokumentami programowymi i innymi dokumentami związanymi z programem rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji gminy wpisuje się w następujące dokumenty strategiczne:

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego

Cel strategiczny

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

„Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego”.

Cele cząstkowe – szczegółowe

Zapewnienie realizacji celu strategicznego wymaga skupienia działań podmiotów publicznych na wybranych elementach zagospodarowania i wyodrębnionych terytoriach poprzez cele cząstkowe, do których należą:

Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego.

Kierunki i zasady realizacji celów polityki przestrzennej województwa podlaskiego dla miejscowości wiejskich określa cel 5. **Wzmocnienie spójności województwa 6.2. w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego**

Cel ten, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, demograficznych, ekonomicznych oraz istniejącego potencjału zagospodarowania, realizować będzie polityka przestrzenna w obszarach funkcjonalnych wiejskich, ukierunkowana między innymi na wspieranie:

- a) rozwoju zagospodarowania turystycznego, wypoczynkowego i uzdrowiskowego,
- b) rozwoju obszaru funkcjonalnego przygranicza, wykorzystania specjalizacji regionalnej województwa.

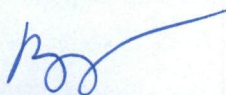
Na skutek realizacji GPR nie nastąpią zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i zmiany funkcjonalno- przestrzenne obszaru rewitalizacji.

Strategia rozwoju województwa podlaskiego

W Strategii... sformułowano dwa cele strategiczne (priorytety) równe pod względem wagi i znaczenia.

Cel strategiczny 1. Konkurencyjna gospodarka;

Cel strategiczny 3. Jakość życia.

Cel strategiczny 1 Konkurencyjna gospodarka

Cel operacyjny 1.1 Rozwój przedsiębiorczości

Przedsiębiorczość to specyficzna zdolność społeczeństwa do wykorzystania swojego potencjału, oznacza zdolność do wcielania pomysłów w czyn. Obejmuje ona kreatywność, innowacyjność i podejmowanie ryzyka, a także zdolność do planowania przedsięwzięć i prowadzenia ich dla osiągnięcia zamierzonych celów.

Rozwój przedsiębiorczości to także pobudzanie pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich oraz poszukiwanie alternatywnych źródeł dochodów dla ludności zamieszkującej na obszarach atrakcyjnych przyrodniczo i objętych ochroną.

Główne kierunki interwencji:

- Promowanie postaw przedsiębiorczych
- Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych

Cel strategiczny 3 Jakość życia

Cel operacyjny 3.1 Zmniejszenie negatywnych skutków problemów demograficznych

Problemy demograficzne, takie jak spadek liczby ludności, starzenie się społeczeństwa, presja migracyjna, dysproporcje w rozmieszczeniu siły roboczej, wskazywane są jako kluczowe wyzwania polityki społeczno-gospodarczej. W świetle ciągle zmniejszającej się liczby mieszkańców nieuniknione jest podjęcie działań mających na celu neutralizowanie efektów zmian demograficznych, w tym podtrzymanie aktywności zawodowej i społecznej, w szczególności osób starszych, rozwój usług opiekuńczych i opieki długookresowej nad osobami zależnymi, rozwój infrastruktury związanej z czasem wolnym z uwzględnieniem potrzeb osób starszych. Istotnym obszarem działania będzie tworzenie warunków sprzyjających godzeniu ról rodzinnych i zawodowych, w tym poprzez rozwój systemu opieki nad dziećmi. Należy poprawić dostępność oraz jakość edukacji przedszkolnej. Przy stale zmniejszającej się liczbie osób w wieku edukacji szkolnej sektor edukacji formalnej będzie musiał się dostosować do zapewnienia usług i poprawy jakości kształcenia ustawicznego.

Metodą łagodzenia skutków niżu demograficznego jest także zwiększanie uczestnictwa w rynku pracy, tworzenie elastycznych warunków pracy, w tym zatrudnienia w niepełnym wymiarze godzin bądź telepracy oraz pomoc pracownikom, zwłaszcza starszym, w nabyciu i podtrzymaniu umiejętności i kwalifikacji niezbędnych do pracy.

Główne kierunki interwencji:

- Wspieranie rodzin w opiece nad dzieckiem i osobami zależnymi

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

- Rozwój nowoczesnych, dobrze adresowanych usług społecznych
- Wsparcie aktywności zawodowej i społecznej osób starszych, umożliwiające lepsze wykorzystanie ich potencjału

Cel operacyjny 3.2 Poprawa spójności społecznej

Jednym z zasadniczych celów Strategii Europa 2020 jest eliminacja ryzyka ubóstwa i wykluczenia.

Poprawa spójności społecznej jest możliwa poprzez wsparcie grup najbardziej potrzebujących, odniesienie do solidarności pokoleń – niwelowanie ubóstwa, wspieranie młodzieży, osób niepełnosprawnych i imigrantów. Istotnym elementem będzie zwiększenie dostępu do różnego rodzaju usług społecznych, co sprzyjać będzie ograniczaniu pogłębiania się sfery ubóstwa.

Kluczowe będzie wzmocnienie roli ekonomii społecznej poprzez wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej i innych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz rozwój współpracy instytucjonalnej na rzecz ekonomii społecznej. Priorytetowo traktowane będą działania z zakresu aktywnej integracji.

Glównie kierunki interwencji:

- Wspieranie osób wykluczonych społecznie, zagrożonych wykluczeniem społecznym, dysfunkcją lub przeżywających trudności

Cel operacyjny 3.3 Poprawa stanu zdrowia społeczeństwa oraz bezpieczeństwa publicznego

Uznając wiodącą rolę administracji rządowej w realizacji działań dotyczących sfery bezpieczeństwa publicznego, jako jednego z zadań państwa, kluczowe będzie wspomaganie działań prowadzonych w tym zakresie przez administrację rządową oraz podejmowanie inicjatyw służących wdrożeniu mechanizmów i instrumentów zapewniających większą integrację i lepszą koordynację działań w tej sferze. Obszarem szczególnej uwagi będzie poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Glównie kierunki interwencji:

- Kształtowanie prozdrowotnego stylu życia

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Program Rozwoju Powiatu Sokólskiego na lata 2015-2020

MISJA:

„Zapewnienie zrównoważonego rozwoju powiatu sokólskiego przez wspieranie przedsiębiorczości z zachowaniem walorów przyrodniczych i kulturowych.”

Cel II Jakość życia - uefektywnienie systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej

Zadania:

1. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom w przezwyciężeniu trudności życiowych.
2. Aktywizacja osób niepełnosprawnych do czynnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Zgodnie z art. 6 pkt. 6), pkt 9c) i pkt 10) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami celami publicznymi są:

- budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, państwowych szkół wyższych, szkół publicznych, państwowych lub samorządowych instytucji kultury w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, obiektów sportowych,
- wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne samorządowe: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa,
- inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.

Dokument jest zgodny z wyżej wymienionymi działaniami, ponieważ zakłada on realizację działań mających na celu poprawę przestrzeni publicznej Gminy Kuźnica.

Dokumenty Gminy:

Strategia Rozwoju Gminy Kuźnica na lata 2015- 2020

Zgodnie z dokumentem planuje się następujące kierunki rozwoju gminy:

- placówki publiczne,
- kultura, sport i turystyka,
- sfera społeczna.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Misja Gminy Kuźnica brzmi:

KUŹNICA MIEJSCEM BEZPIECZNYM ROZWINIĘTYM SPORTOWO I KULTURALNIE, Z PEŁNĄ INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ, GDZIE DOBRZE SIĘ MIESZKA.

Cele strategiczne:

Cel 3

MODERNIZACJA I TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW INSTYTUCJI PUBLICZNYCH

W ramach powyższego celu planuje się następujące zadania:

- rozbudowa GOKiS,
- termoizolacja kompleksu budynków Szkoły Podstawowej w Kuźnicy (rozbudowa parkingu przed szkołą, utwardzenie nawierzchni placu zaopatrzeniowego, wykonanie nawierzchni tartanowej na bieżni, modernizacja kotłowni, wymiana okien),
- przebudowa przedszkola w Kuźnicy (kuchni oraz placu zabaw),
- rozbudowa OSP oraz zakup wozu strażackiego,
- remont kapitalny budynku Urzędu Gminy w Kuźnicy,
- przebudowa świetlicy w Klimówce modernizację stadionu w Kuźnicy Rozbudowa istniejących placów zabaw

Cel 4

ROZWÓJ GMINY W KONTEKŚCIE KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI

W ramach powyższego celu planuje się następujące zadania:

- ścieżki rowerowe,
- zagospodarowanie terenu przy tzw. Szubienicy - tor saneczkowy, narciarski przebudowa oświetlenia ulicznego w Kuźnicy,
- modernizacja chodników, zakup ławek, ukształtowanie ciągu systemu zieleni przy ul. Sokólskiej, Placu Tysiąclecia PP, ul. Grodzieńskiej, ul. Topolowej – Zagospodarowanie terenu przy zalewie - moło, chodniki, oświetlenie, ławki, nasadzenie drzew,
- budowa centrum parkowego na ogniska, grill, wyposażenie parku linowego,
- ustawienie wzdłuż ciągów tras pieszych, ławek, koszy, wiat,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

- inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów,
- przebudowa placu przy „starej szkole” urządzenie targowiska (ustawienie stołów przy starej szkole),
- inwestycja w kolektory słoneczne

Cel 6

SFERA SPOŁECZNA - EDUKACJA, AKTYWIZACJA ZAWODOWA, ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

W ramach powyższego celu planuje się następujące zadania:

- prowadzenie działań na rzecz ułatwienia dostępu do specjalistów, poradnictwa oraz edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej,
- stworzenie warunków sprzyjających opiece osób starszych, osób niepełnosprawnych (środowiskowy dom pomocy) zapewnienie równego dostępu do edukacji przedszkolnej dzieciom z terenu gminy,
- podniesienie jakości oferty edukacyjnej w Szkole w Kuźnicy zakresie języka rosyjskiego, niemieckiego, doradztwa zawodowego itp.,
- prowadzenie działań w zakresie pozyskania inwestorów celem rozwoju przedsiębiorczości,
- organizacja szkolenia dla mieszkańców w zakresie funduszy unijnych, pozyskiwania środków, tworzeniu projektów oraz wniosków,
- stworzenie młodzieżowej rady gminy,
- organizacja pogadanek/prelekcji wśród mieszkańców dotyczących „Rozwoju świadomości w zakresie bezpieczeństwa i profilaktyki ochrony zdrowia oraz integracji społeczne.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy

Zgodnie z dokumentem, Polityka przestrzenna gminy powinna być podporządkowana głównym funkcjom gminy jakimi będą w dalszym ciągu dla wsi Kuźnica:

- rozwój usług o zwiększonym programie dla całej gminy,
- produkcja rolnicza,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

- lokalne usługi podstawowe we wsiach: Czuprynowo, Tołoczki, Popławce, Saczkowce, Mielenkowce, Litwinki, Starowlany, Nowodziel, Klimówka.

Główne cele rozwoju

Generalnie celem rozwoju gminy jest zapewnienie mieszkańcom pracy i dochodów pozwalających na godziwy, w odczuciu społecznym poziom życia. W rozwoju gminy należy dążyć do zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej i zabezpieczenia powiązań społeczno-ekonomicznych terenów wiejskich z sąsiednimi gminami, powiatem i województwem w sferach: społecznej, ekologicznej, infrastruktury technicznej. Należy wykorzystać dla rozwoju istniejące położenie gminy na szlaku wymiany międzynarodowej, istniejące walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej, majątek trwały oraz sprzyjać rozwojowi przedsiębiorczości mieszkańców.

Społecznym efektem rozwoju gminy powinna być poprawa szeroko rozumianych warunków życia mieszkańców.

Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym

- tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy na terenie gminy w szczególności w zakresie obsługi wsi i turystyki,
- zapobieganie patologii społecznej - pijaństwu, narkomanii i nikotyzmowi,
- podnoszeniu standardu zamieszkiwania ludności tj. wzrost jakości budowanych mieszkań, ich wyposażenia, remontowaniu mieszkań zaniedbanych,
- podnoszenie poziomu: wykształcenie ludności, kultury, sportu, ochrony zdrowia i opieki społecznej.

Cele rozwoju gospodarczego

- efektywne wykorzystanie nie zagospodarowanego majątku produkcyjnego, surowców lokalnych, zasobów pracy i tradycji produkcyjnych,
- rozwój funkcji produkcyjnych na wyznaczonych terenach w planie zagospodarowania przestrzennego,
- rozwój urzędzeń obsługi rolnictwa i wsi,
- wykorzystanie możliwości produkcyjnych rolnictwa zgodnie z uwarunkowaniami wynikającymi z jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

- rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego na bazie własnych surowców

Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Dokument jest spójny z niniejszym dokumentem i dotyczy problemów społecznych i ich rozwiązywania.

Cel główny 1 – Rozwój przedsiębiorczości

Cele szczegółowe :

- 1) Pozyskanie inwestorów
- 2) Promocja walorów gminy
- 3) Edukacja ekonomiczna

Realizacja powyższego celu powinna zmniejszyć poziom bezrobocia w tym bezrobocia długotrwałego oraz osób powyżej 50 roku życia, co przekłada się na niższy poziom wypłacania zasiłków z tytułu ubóstwa i bezrobocia.

Cel główny 4 – Znaczenie metod aktywizujących w pracy socjalnej

Cele szczegółowe:

- 1) Podniesienie świadomości klientów pomocy społecznej
- 2) Przystąpienie GOPS do projektów systemowych POKL

Podniesienie świadomości społecznej beneficjentów GOPS oraz realizacja projektów społecznych tzw., „miękkich” powinno spowodować zmniejszenie wypłacania zasiłków zarówno z powodów ekonomicznych tj. bezrobocia i ubóstwa, jak i społecznych np. alkoholizmu.

2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

2.1. Diagnoza zjawisk społecznych

Teren Gminy Kuźnica położony jest na północny - wschód od Sokółki, w odległości 60 kilometrów od Białegostoku, w Makroregionie Niziny Północno - Podlaskiej i zajmuje powierzchnię 133,41 km².

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

2.1.1. Demografia

Tabela 1. Liczba mieszkańców na terenie poszczególnych miejscowości

Miejscowości	Liczba mieszkańców
Achrymowce	67
Białobłockie	32
Bilminy	76
Chreptowce	65
Cimanie	57
Czepiele	89
Czuprynowo	128
Długosielce	54
Klimówka	99
Kowale	194
Kowale-Kolonia	96
Kruglany	89
Kuścińce	75
Kuźnica, ul. 11 Listopada	80
Kuźnica, ul. Bazowa	7
Kuźnica, ul. mjr. Stanisława Bilmina	34
Kuźnica, ul. Gajowa	5
Kuźnica, ul. Graniczna	39
Kuźnica, ul. Grodzieńska	122
Kuźnica, ul. Jagiellońska	2
Kuźnica, ul. Kolejowa	24
Kuźnica, ul. Mikołaja Kopernika	29
Kuźnica, ul. Tadeusza Kościuszki	122
Kuźnica, ul. Kresowa	20
Kuźnica, ul. Krótka	12
Kuźnica, ul. Leśna	77
Kuźnica, ul. Adama Mickiewicza	36
Kuźnica, ul. Nowodzielska	344
Kuźnica, ul. marsz. Józefa Piłsudskiego	129
Kuźnica, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego	26
Kuźnica, ul. Podlipska	71

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Kuźnica, ul. Pogodna	21
Kuźnica, ul. Polna	35
Kuźnica, ul. Rolna	54
Kuźnica, ul. Sidrzańska	35
Kuźnica, ul. Słoneczna	5
Kuźnica, ul. Sokólska	174
Kuźnica, ul. Sosnowa	17
Kuźnica, ul. Sportowa	75
Kuźnica, ul. Spółdzielcza	93
Kuźnica, ul. Szkolna	5
Kuźnica, ul. Topolowa	30
Kuźnica, ul. Wichrowa	7
Kuźnica, ul. Wodna	41
Kuźnica, ul. Wschodnia	10
Litwinki	44
Łosośna Mała	10
Łosośna Wielka	50
Łowczyki	37
Mieleszkowce Pawłowickie	59
Mieleszkowce Zalesiańskie	57
Milenkowce	26
Nowodziel	251
Palestyna	10
Parczowce	101
Pawłowicze	10
Popławce	145
Saczkowce	105
Starowlany	128
Sterpejki	1
Szymaki	67
Tołcze	39
Tołoczki Wielkie	19
Wojnowce	55
Wolkusze	117
Wołyńce	26
Wyzgi	14

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

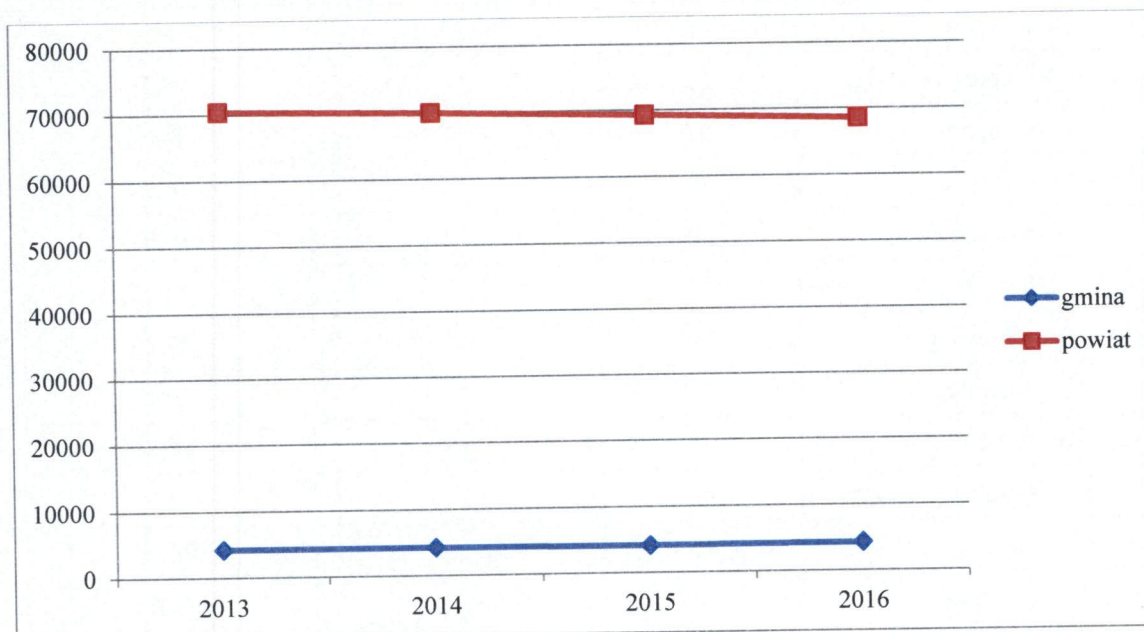
Zajzdra	16
---------	----

Źródło: Informacje uzyskane w Urzędzie Gminy Kuźnica

Według stanu na 31.12.2016 roku, obszar Gminy zamieszkiwało 4289 mieszkańców z czego, aż 41,5% - 1781 osób w miejscowości gminnej Kuźnica. Jest to 0,5% więcej niż w roku 2013, kiedy to obszar Gminy zamieszkiwało 4275 osób.

Jest to tendencja analogiczna do sytuacji województwa podlaskiego, gdzie liczba ludności wzrosła w stosunku do roku 2016 o 0,7 % i odwrotna do sytuacji powiatu sokólskiego, gdzie spadła o 2%.

Rysunek 1. Sytuacja demograficzna Gminy Kuźnica i powiatu sokólskiego

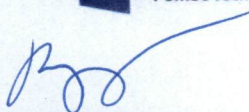
Ogólna powierzchnia Gminy to: 133,41 km².¹

Kuźnica jest gminą o charakterze wiejskim, w skład której wchodzi łącznie 39 miejscowości.

Gmina charakteryzuje się praktycznie stałym udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

Zgodnie z definicją Głównego Urzędu Statystycznego wiek przedprodukcyjny to wiek, w którym ludność nie osiągnęła jeszcze zdolności do pracy, tj. grupa wieku 0 - 17 lat.

¹ Na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Kuźnica na lata 2015-2020

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Wg stanu na dzień 31.12.2016 r. udział ludności w wieku przedprodukcyjnym na terenie Gminy wynosił 17% (740 mieszkańców), podczas gdy w roku 2015 wskaźnik ten był o 0,1% niższy i wynosił 16,9%.

Tabela 2. Wskaźnik procentowego udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze

Miejscowość	Liczba mieszkańców	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	Procentowy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym
Achrymowce	67	15	22,4
Białobłockie	32	7	21,9
Bilminy	76	20	26,3
Chreptowce	65	12	18,5
Cimanie	57	5	8,8
Czepiele	89	15	16,9
Czuprynowo	128	14	10,9
Długosielce	54	5	9,3
Klimówka	99	23	23,2
Kowale	194	37	19,1
Kowale-Kolonia	96	18	18,8
Kruglany	89	20	22,5
Kuścińce	75	18	24,0
Litwinki	44	4	9,1
Łosośna Mała	10	1	10,0
Łosośna Wielka	50	7	14,0
Łowczyki	37	4	10,8
Mieleszkowce Pawłowickie	59	10	16,9
Mieleszkowce Zalesiańskie	57	6	10,5
Milenkowce	26	4	15,4
Nowodziel	251	44	17,5
Palestyna	10	0	0,0
Parczowce	101	20	19,8
Pawłowicze	10	2	20,0
Popławce	145	22	15,2

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Saczkowce	105	21	20,0
Starowlany	128	22	17,2
Sterpejki	1	0	0,0
Szymaki	67	8	11,9
Tolcze	39	6	15,4
Tołoczki Wielkie	19	2	10,5
Wojnowce	55	3	5,5
Wołkusze	117	16	13,7
Wołyńce	26	7	26,9
Wyzgi	14	1	7,1
Zajzdra	16	5	31,3
Kuźnica ulice:			
11 Listopada	80	11	13,8
Bazowa	7	3	42,9
mjr. Stanisława Bilmina	34	8	23,5
Gajowa	5	1	20,0
Graniczna	39	7	17,9
Grodzińska	122	23	18,9
Jagiellońska	2	0	0,0
Kolejowa	24	4	16,7
Mikołaja Kopernika	29	0	0,0
Tadeusza Kościuszki	122	30	24,6
Kresowa	20	4	20,0
Krótką	12	2	16,7
Leśna	77	15	19,5
Adama Mickiewicza	36	7	19,4
Nowodzielska	344	65	18,9
marsz. Józefa Piłsudskiego	129	19	14,7
pl. 1000-lecia Państwa Polskiego	26	5	19,2
Podlipska	71	5	7,0
Pogodna	21	6	28,6
Polna	35	6	17,1
Rolna	54	11	20,4

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Sidrzańska	35	4	11,4
Słoneczna	5	2	40,0
Sokólska	174	27	15,5
Sosnowa	17	5	29,4
Sportowa	75	12	16,0
Spółdzielcza	93	18	19,4
Szkolna	5	2	40,0
Topolowa	30	4	13,3
Wichrowa	7	2	28,6
Wodna	41	5	12,2
Wschodnia	10	3	30,0

Średni wskaźnik dla Gminy wynosi 17%

Najmniej korzystna sytuacja występuje na obszarach:

- Cimanie – 8,8%,
- Długosielce – 9,3%,
- Czuprynowo – 10,9%,
- Litwinki – 9,1%,
- Łosośna Mała – 10%,
- Łowczyki – 10,8%,
- Łosośna Wielka – 14%,
- Palestyna – 0%,
- Mieleszkowce Zalesiańskie – 10,5 %,
- Szymaki – 11,9 %,
- Sterpejki – 0%,
- Tołoczki Wielkie – 10,5%,
- Wojnowce – 5,5%,
- Wyzgi – 7,1%,
- Wołkusze – 13,7%,
- Kuźnica – ulice: Wodna – 12,2%, Topolowa – 13,3%, Sokólska – 15,5%, Sidrzańska – 11,4%, Podlipska – 7%, marsz. Józefa Piłsudskiego – 14,7%, Jagiellońska – 0%, 11 Listopada 13,8%, Mikołaja Kopernika – 0%.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Według stanu na 31.12.2016 na terenie Gminy zamieszkiwało 2636 osób w wieku produkcyjnym, to jest o 51 osób więcej niż w roku 2013. Świadczy to o starzeniu się społeczeństwa i wchodzeniu w aktywne życie ekonomiczne osób w wieku przedprodukcyjnym.

Rysunek 2. Liczba osób w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Kuźnica w latach 2013-2016

Tabela 3. Procentowy udział mieszkańców w wieku produkcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze

Miejscowość	Ogólna liczba mieszkańców	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Procentowy udział ludności w wieku produkcyjnym
Achrymowce	67	36	53,7
Białobłockie	32	17	53,1
Bilminy	76	39	51,3
Chreptowce	65	46	70,8
Cimanie	57	31	54,4
Czepiele	89	56	62,9
Czuprynowo	128	73	57
Długosielce	54	35	64,8
Klimówka	99	57	57,6
Kowale	194	109	56,2
Kowale-Kolonia	96	57	59,4

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Kruglany	89	53	59,6
Kuścińce	75	43	57,3
Litwinki	44	26	59,1
Łosośna Mała	10	7	70
Łosośna Wielka	50	28	56
Łowczyki	37	21	56,8
Mieleszkowce Pawłowickie	59	32	54,2
Mieleszkowce Zalesiańskie	57	31	54,4
Milenkowce	26	13	50
Nowodziel	251	135	53,8
Palestyna	10	7	70
Parczowce	101	54	53,5
Pawłowicze	10	6	60
Popławce	145	93	64,1
Saczkowce	105	62	59
Starowlany	128	75	58,6
Sterpejki	1	1	100
Szymaki	67	47	70,1
Tolcze	39	21	53,8
Tołoczki Wielkie	19	14	73,7
Wojnowce	55	32	58,2
Wółkusze	117	66	56,4
Wołyńce	26	15	57,7
Wyzgi	14	7	50
Zajzdra	16	8	50
Kuźnica ulice:			
11 Listopada	80	57	71,3
Bazowa	7	4	57,1
mjr. Stanisława Bilmina	34	20	58,8
Gajowa	5	4	80
Graniczna	39	26	66,7
Grodzieńska	122	74	60,7
Jagiellońska	2	2	100

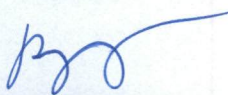
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Kolejowa	24	14	58,3
Mikołaja Kopernika	29	22	75,9
Tadeusza Kościuszki	122	80	65,6
Kresowa	20	16	80
Krótką	12	9	75
Leśną	77	58	75,3
Adama Mickiewicza	36	21	58,3
Nowodzielska	344	244	70,9
marsz. Józefa Piłsudskiego	129	81	62,8
pl. 1000-lecia Państwa Polskiego	26	15	57,7
Podlipska	71	47	66,2
Pogodna	21	15	71,4
Polna	35	20	57,1
Rolna	54	38	70,4
Sidrzeńska	35	25	71,4
Słoneczna	5	3	60
Sokółska	174	116	66,7
Sosnowa	17	12	70,6
Sportowa	75	48	64
Spółdzielcza	93	62	66,7
Szkolna	5	3	60
Topolowa	30	16	53,3
Wichrowa	7	5	71,4
Wodna	41	19	46,3
Wschodnia	10	7	70

Wskaźnik liczby osób w wieku produkcyjnym do ogółu mieszkańców dla Gminy wynosił w roku 2016 - 61,5%, natomiast w roku 2013 - 61,02%.

Obszarami o największym udziale osób w wieku produkcyjnym w stosunku do ogółu mieszkańców są:

- Chreptowce - 70,8%,
- Łosośna Mała - 70%,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

- Palestyna - 70%,
- Sterpejki - 100%,
- Szymaki - 70,1 %,
- Kuźnica - ulice: 11 Listopada - 71,3%, Jagiellońska - 100%, Mikołaja Kopernika - 75,9%, Kresowa - 80%, Krótka - 75%, Leśna - 75,3%, Nowodzielska – 70,9%, Pogodna, Sidrzańska, Wichrowa - 71,4%, Graniczna, Sokólska i Spółdzielcza - 66,7%

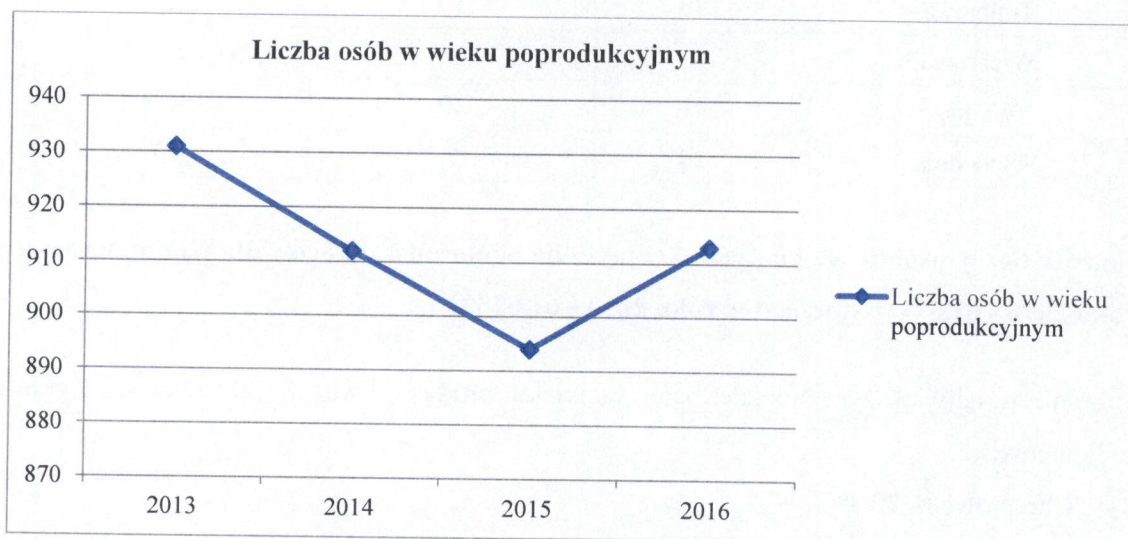
Najkorzystniejszą sytuacją jest na obszarze miejscowości:

- Wyzgi, Zajzdra, Milenkowce - 50%,
- Bilminy - 51,3%,
- Achrymowce - 53,7%,
- Białobłockie - 53,1%,

Tendencje zmienne wykazuje liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Zgodnie z definicją Głównego Urzędu Statystycznego jest to przedział wiekowy, w którym człowiek zwykle kończy już pracę zawodową. Zgodnie z najczęściej stosowaną klasyfikacją w wieku poprodukcyjnym znajdują się kobiety w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyźni w wieku 65 lat i więcej.

W roku 2016 na terenie Gminy zamieszkiwało 913 osób w wieku poprodukcyjnym, w roku 2013 było ich 931, natomiast w roku 2015 – 894 osoby.

Rysunek 3. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na terenie Gminy Kuźnica w latach 2013-2016

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Tabela 4. Wskaźnik procentowego udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze

Miejscowość	Liczba mieszkańców	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	Procentowy udział ludności w wieku poprodukcyjnym
Achrymowce	67	16	23,9
Białobłockie	32	8	25,0
Bilminy	76	17	22,4
Chreptowce	65	7	10,8
Cimanie	57	21	36,8
Czepiele	89	18	20,2
Czuprynowo	128	41	32,0
Długosielce	54	14	25,9
Klimówka	99	19	19,2
Kowale	194	48	24,7
Kowale-Kolonia	96	21	21,9
Kruglany	89	16	18,0
Kuścińce	75	14	18,7
Litwinki	44	14	31,8
Łosośna Mała	10	2	20,0
Łosośna Wielka	50	15	30,0
Łowczyki	37	12	32,4
Mieleszkowce Pawłowickie	59	17	28,8
Mieleszkowce Zalesiańskie	57	20	35,1
Milenkowce	26	9	34,6
Nowodziel	251	72	28,7
Palestyna	10	3	30,0
Parczowce	101	27	26,7
Pawłowicze	10	2	20,0
Popławce	145	30	20,7
Saczkowce	105	22	21,0
Starowlany	128	31	24,2
Sterpejki	1	0	0,0

Handwritten signature

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Szymaki	67	12	17,9
Tołcze	39	12	30,8
Tołoczki Wielkie	19	3	15,8
Wojnowce	55	20	36,4
Wolkusze	117	35	29,9
Wołyńce	26	4	15,4
Wyzgi	14	6	42,9
Zajzdra	16	3	18,8
Kuźnica ulice:			
11 Listopada	80	12	15,0
Bazowa	7	0	0,0
mjr. Stanisława Bilmina	34	6	17,6
Gajowa	5	0	0,0
Graniczna	39	6	15,4
Grodzieńska	122	25	20,5
Jagiellońska	2	0	0,0
Kolejowa	24	6	25,0
Mikołaja Kopernika	29	7	24,1
Tadeusza Kościuszki	122	12	9,8
Kresowa	20	0	0,0
Krótką	12	1	8,3
Leśna	77	4	5,2
Adama Mickiewicza	36	8	22,2
Nowodzielska	344	35	10,2
marsz. Józefa Piłsudskiego	129	29	22,5
pl. 1000-lecia Państwa Polskiego	26	6	23,1
Podlipska	71	19	26,8
Pogodna	21	0	0,0
Polna	35	9	25,7
Rolna	54	5	9,3
Sidrzeńska	35	6	17,1
Słoneczna	5	0	0,0
Sokólska	174	31	17,8

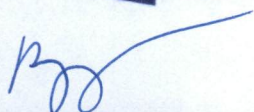
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Sosnowa	17	0	0,0
Sportowa	75	15	20,0
Spółdzielcza	93	13	14,0
Szkolna	5	0	0,0
Topolowa	30	10	33,3
Wichrowa	7	0	0,0
Wodna	41	17	41,5
Wschodnia	10	0	0,0

Średni wskaźnik dla Gminy udziału osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogółu mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze wynosi 21%.

Największy odsetek ludzi w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogółu mieszkańców zamieszkuje:

- Cimanie - 36,8%,
- Białobłockie - 25%,
- Czuprynowo - 32%,
- Długosielce - 25,9%,
- Kowale - 24,7%,
- Litwinki - 31,8%,
- Łosośna Wielka - 30%,
- Łowiczki - 32,4%,
- Maleszkowce Zalesiańskie - 35,1%,
- Milenkowce - 34,6%,
- Nowodziel - 28,7%,
- Palestyna - 30%,
- Tołcze - 30,8%,
- Wojnowce - 36,4%,
- Wołkusze - 29,9%,
- Wyzgi - 42,9%,
- Kuźnica- ulice: Wodna - 41,5%, Topolowa - 33,3%, Polna - 25,7%, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego - 23,1%, Kolejowa - 25%, Mikołaja Kopernika - 24,1%.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Analizując sytuację demograficzną pod kątem poszczególnych grup aktywności ekonomicznej należałoby przeanalizować wskaźnik obciążenia demograficznego.

Wskaźnik obciążenia demograficznego jest to wskaźnik udziału osób w wieku poprodukcyjnym i przedprodukcyjnym przypadająca na liczbę osób w wieku produkcyjnym. Jest to zatem wskaźnik odzwierciedlający zarówno aktywność ekonomiczną, jak i często sytuację ekonomiczną. W roku 2016 na terenie Gminy zamieszkiwało 740 osób w wieku przedprodukcyjnym i 913 osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego

Miejscowość	Liczba mieszkańców	Wskaźnik obciążenia demograficznego
Achrymowce	67	86,11
Białobłockie	32	88,24
Bilminy	76	94,87
Chreptowce	65	41,30
Cimanie	57	83,87
Czepiele	89	58,93
Czuprynowo	128	75,34
Długosielce	54	54,29
Klimówka	99	73,68
Kowale	194	77,98
Kowale-Kolonia	96	68,42
Krugłany	89	67,92
Kuścińce	75	74,42
Litwinki	44	69,23
Łosośna Mała	10	42,86
Łosośna Wielka	50	78,57
Łowczyki	37	76,19
Mieszkowce Pawłowickie	59	84,38
Mieszkowce Zalesiańskie	57	83,87
Milenkowce	26	100,00
Nowodziel	251	85,93

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Palestyna	10	42,86
Parczowce	101	87,04
Pawłowicze	10	66,67
Popławce	145	55,91
Saczkowce	105	69,35
Starowlany	128	70,67
Sterpejki	1	0,00
Szymaki	67	42,55
Tolcze	39	85,71
Tołoczki Wielkie	19	35,71
Wojnowce	55	71,88
Wolkusze	117	77,27
Wołyńce	26	73,33
Wyzgi	14	100,00
Zajzdra	16	100,00
Kuźnica ulice:		
11 Listopada	80	40,35
Bazowa	7	75,00
mjr. Stanisława Bilmina	34	70,00
Gajowa	5	25,00
Graniczna	39	50,00
Grodzińska	122	64,86
Jagiellońska	2	0,00
Kolejowa	24	71,43
Mikołaja Kopernika	29	31,82
Tadeusza Kościuszki	122	52,50
Kresowa	20	25,00
Krótką	12	33,33
Leśna	77	32,76
Adama Mickiewicza	36	71,43
Nowodzielska	344	40,98
marsz. Józefa Piłsudskiego	129	59,26
pl. 1000-lecia Państwa Polskiego	26	73,33

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Podlipska	71	51,06
Pogodna	21	40,00
Polna	35	75,00
Rolna	54	42,11
Sidrzańska	35	40,00
Słoneczna	5	66,67
Sokółka	174	50,00
Sosnowa	17	41,67
Sportowa	75	56,25
Spółdzielcza	93	50,00
Szkolna	5	66,67
Topolowa	30	87,50
Wichrowa	7	40,00
Wodna	41	115,79
Wschodnia	10	42,86

Wskaźnik dla Gminy wynosił w roku 2016 - 62,7%, w roku 2013 - 63,9%.

Najmniej korzystna sytuacja występuje na obszarach:

- Achrymowce – 86,1%,
- Białobłockie – 88,2%,
- Bilminy – 94,9%,
- Cimanie – 83,9%,
- Czuprynowo – 75,3%,
- Klimówka – 73,7%,
- Kowale – 78%,
- Kowale- Kolonia – 68,4%,
- Kruglany – 67,9%,
- Kusińce – 74,4 %,
- Litwinki – 69,2%,
- Łosośna Wielka – 78,6%,
- Łowczyki – 76,2%,
- Mieszkowce Pawłowickie – 84,4%,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

- Mieszkowce Zalesiańskie – 83,9%,
- Milenkowce – 100%,
- Nowodziel – 85,9%,
- Parczowce – 87%,
- Pawłowicze – 62,7%,
- Saczkowce – 69,4%,
- Starowlany – 70,7%,
- Tołcze – 85,7%,
- Wojnowce – 71,9%,
- Wołkusze – 77,3%,
- Wołyńce – 73,3%,
- Wyzgi, Zajzdra – po 100%,
- Kuźnica- ulice: Bazowa – 75%, mjr. Stanisława Bilmina – 70%, Grodzieńska – 64,9%, Kolejowa i Adama Mickiewicza – 71,4%, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego – 73,3%, Polna – 75%, Słoneczna, Szkolna – po 66,7%, Topolowa – 87,5%, Wodna – 115,8%.

Rysunek 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego na terenie Gminy Kuźnica w latach 2013-2016

W roku 2016 na terenie Gminy urodziło 30 dzieci. Jest to najmniej od roku 2013. Wartości urodzeń na przestrzeni lat 2013-2015 wykazywały wartości spadkowe. W roku 2013 urodziło się 38 dzieci, w roku 2014 – 37 i w roku 2015 – 36 dzieci.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

W tym samym 2015 roku na terenie Gminy zmarło 46 osób. Śmiertelność w latach 2013-2015 na terenie Gminy wahała się w przedziale 53 (w roku 2013) do 72 osoby (rok 2014).

Tabela 6. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w latach 2013-2015

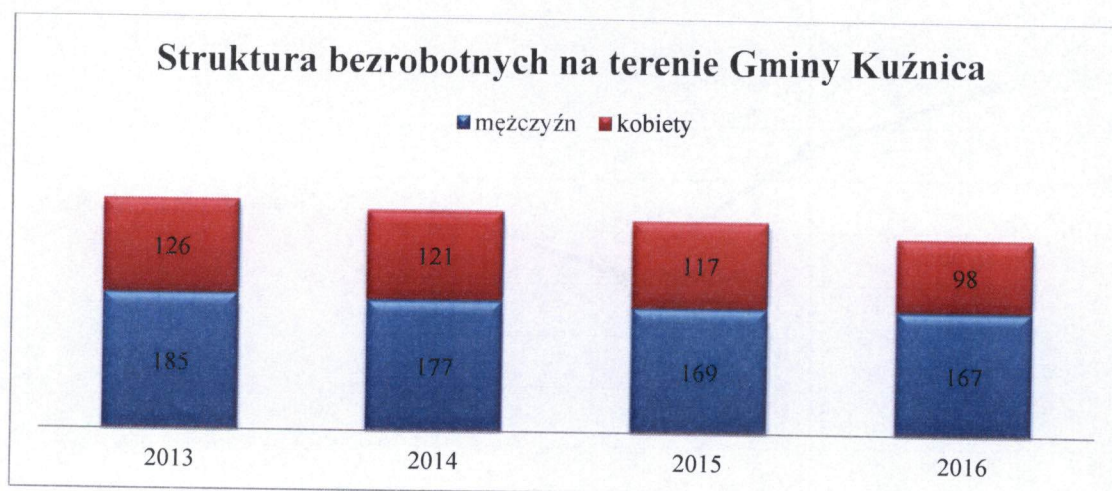
Lata	2013	2014	2015
Gmina Kuźnica	-3,51	-8,32	-8,38

Źródło: Bank Danych Lokalnych

2.1.2. Bezrobocie

Bezrobocie jest to niemożność znalezienia pracy zarobkowej przez ludzi w wieku produkcyjnym, zdolnych i chętnych do pracy oraz aktywnie jej poszukujących. Bezrobotni stanowią więc część ludności w wieku produkcyjnym. Wg stanu na dzień 31.12.2016 r. na terenie Gminy zarejestrowanych było 265 bezrobotnych z czego 98 osób (37%) to kobiety. Liczba osób bezrobotnych w omawianym roku jest najniższa od roku 2013, kiedy to w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce zarejestrowanych było 311 osób.

Rysunek 5. Struktura płci osób bezrobotnych na terenie Gminy Kuźnica w latach 2013-2016

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Tabela 7. Wskaźnik liczby bezrobotnych do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze

Obszar	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik liczby bezrobotnych do liczby zamieszkałych na danym obszarze
Achrymowce	2	5,6
Białobłockie	1	5,9
Chreptowce	9	19,6
Cimanie	3	9,7
Czepiele	4	7,1
Czuprynowo	12	16,4
Długosielce	3	8,6
Klimówka	4	7,0
Kowale	10	9,2
Kowale-Kolonia	7	12,3
Kruglany	10	18,9
Kuścińce	9	20,9
Litwinki	1	3,8
Łowczyki	3	14,3
Mieleszkowce Pawłowickie	1	3,1
Mieleszkowce Zalesiańskie	3	9,7
Milenkowce	3	23,1
Nowodziel	22	16,3
Parczowce	7	13,0
Popławce	11	11,8
Saczkowce	7	11,3
Starowlany	3	4,0
Sterpejki	1	100,0
Szymaki	4	8,5
Tołcze	2	9,5
Tołoczki Wielkie	3	21,4
Wojnowce	3	9,4
Wółkusze	5	7,6

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Wołyńce	3	20,0
Kuźnica ulice:		
11 Listopada	3	5,3
Adama Mickiewicza	3	14,3
Bazowa	1	25,0
Graniczna	10	38,5
Grodzińska	7	9,5
Kolejowa	4	28,6
Kresowa	1	6,3
Krótką	1	11,1
Leśna	2	3,4
marsz. Józefa Piłsudskiego	5	6,2
Mikołaja Kopernika	3	13,6
mjr. Stanisława Bilmina	1	5,0
Nowodzielska	23	9,4
pl. 1000-lecia Państwa Polskiego	2	13,3
Podlipska	4	8,5
Pogodna	2	13,3
Rolna	8	21,1
Sidrzańska	1	4,0
Sokóleńska	10	8,6
Sosnowa	2	16,7
Sportowa	4	8,3
Spółdzielcza	3	4,8
Tadeusza Kościuszki	6	7,5
Topolowa	1	6,3
Wodna	2	10,5

Jak wynika z informacji uzyskanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce na terenie Gminy Kuźnica zarejestrowanych jest 265 osób bezrobotnych. Dziewięćdziesiąt osiem osób (37%) bezrobotnych to kobiety. *Średnie bezrobocie dla Gminy wynosi 10% i jest niższe od powiatowego, które wynosi 13%.*

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Najwięcej osób bezrobotnych do ogółu mieszkańców zamieszkałych na danym obszarze miejscowości:

- Chreptowce – 19,6%,
- Czuprynowo – 16,4%,
- Kruglany – 18,9%,
- Kuścińce – 20,9%,
- Łowczyki – 14,3%,
- Milenkowce – 23,1%,
- Nowodziel – 16,3%,
- Sterpejki – 100%,
- Tołoczki Wielkie – 21,4% ,
- Wołyńce – 20%,
- Kuźnica – ulice: Bazowa – 25%, Graniczna – 38,5%, Kolejowa – 28,6 %, Mikołaja Kopernika – 13,6%, Adama Mickiewicza – 14,3%, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego i Pogodna po 13,3%, Rolna – 21,1%, Sosnowa – 16,7%,

Na terenie gminy znajdują się również miejscowości w których brak jest osób bezrobotnych. Są to miejscowości:

- Bilminy.
- Łosośna Mała,
- Łosośna Wielka,
- Palestyna,
- Pawłowicze,
- Wyzgi,
- Zajzdra,
- Kuźnica (ulice: Gajowa, Jagiellońska, Polna, Szkolna, Słoneczna, Wichrowa, Wschodnia),

Za długotrwale bezrobotnego uznaje się osobę, która w okresie ostatnich dwóch lat pozostawała w rejestrze powiatowego urzędu pracy przez minimum 12 miesięcy. Do okresu tego nie liczy się czas odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Wg stanu na dzień 31.12.2015 r. wśród osób bezrobotnych 195 osób to osoby długotrwale bezrobotne (73,6 % ogółu zarejestrowanych).

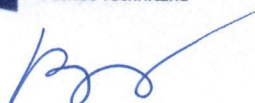

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Wskaźnik ten przyjmuje bardzo zróżnicowane wartości od 100 % do 0%.

Tabela 8. Wskaźnik długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych dla danego obszaru

Obszar	Bezrobotni długotrwale	Wskaźnik długotrwale bezrobotnych w stosunku do wszystkich bezrobotnych zamieszkałych na danym obszarze
Achrymowce	2	100
Białobłockie	0	0
Chreptowce	5	55,5
Cimanie	3	100
Czepiele	3	75
Czuprynowo	9	75
Długosielce	2	66,7
Klimówka	3	75
Kowale	9	90
Kowale-Kolonia	7	100
Kruglany	8	80
Kuścińce	7	77,8
Litwinki	1	100,0
Łowczyki	3	100,0
Mieleszkowce Pawłowickie	1	100,0
Mieleszkowce Zalesiańskie	1	33,3
Milenkowce	2	66,7
Nowodziel	17	77,3
Parczowce	6	85,7
Popławce	6	54,5
Saczkowce	5	71,4
Starowlany	3	100,0
Sterpejki	1	100,0
Szymaki	3	75,0
Tołcze	2	100,0
Tołoczki Wielkie	2	66,7

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Wojnowce	3	100,0
Wołkusze	5	100,0
Wolyńce	2	66,7
Kuźnica ulice:		
11 Listopada	2	66,7
Adama Mickiewicza	1	33,3
Bazowa	1	100,0
Graniczna	7	70,0
Grodzieńska	5	71,4
Kolejowa	4	100,0
Kresowa	1	100,0
Krótką	1	100,0
Leśna	2	100,0
marsz. Józefa Piłsudskiego	3	60,0
Mikołaja Kopernika	3	100,0
mjr. Stanisława Bilmina	1	100,0
Nowodzielska	16	69,6
pl. 1000-lecia Państwa Polskiego	1	50,0
Podlipska	3	75,0
Pogodna	2	100,0
Rolna	3	37,5
Sidrzeńska	0	0,0
Sokólska	8	80,0
Sosnowa	0	0,0
Sportowa	2	50,0
Spółdzielcza	3	100,0
Tadeusza Kościuszki	3	50,0
Topolowa	1	100,0
Wodna	1	50,0

Na terenie Gminy zamieszkuje 195 osób bezrobotnych długotrwale. *Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych dla Gminy wynosi 73,6%*. Wskaźnik ten przyjmuje bardzo zróżnicowane wartości od 100 % do 0%.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych zamieszkuje na obszarze miejscowości:

- Achrymowce, Cimanie, Kowale-Kolonia, Litwinki, Łowczyki, Mieleszkowce Pawłowickie, Starowlany, Sterpejki, Tolcze, Wojnowce, Wołkusze po 100%,
- Kowale - 90%,
- Parczowce - 85,7%,
- Kruglany - 80%,
- Szymaki, Czuprynowo - 75%,
- Nowodziel - 77,3%,
- Kuźnica (ulice: Bazowa, Kolejowa, mjr. Stanisława Bilmina, Mikołaja Kopernika, Kresowa, Krótka, Leśna, Pogodna, Spółdzielcza, Topolowa po 100%, Sokóleńska - 80%, Grodzieńska - 71,4%).

Na obszarze Gminy występują miejscowości na terenie, których brak jest bezrobocia długotrwałego. Są to:

- Białobłockie,
- Bilminy,
- Łosośna Mała,
- Łosośna Wielka,
- Palestyna,
- Pawłowicze,
- Wyzgi,
- Zajzdra,
- Kuźnica (ulice: Gajowa, Jagiellońska, Sidrzańska, Słoneczna, Sosnowa, Szkolna, Wichrowa, Wschodnia),

Wskaźnik bezrobocia długotrwałego dla Gminy Kuźnica jest zdecydowanie wyższy niż powiatowy – 54,3% .

2.1.3. Pomoc społeczna

Instytucją odpowiedzialną za pomoc społeczną na terenie Gminy Kuźnica jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźnicy.

Na terenie Gminy Kuźnica w roku 2016 z pomocy społecznej korzystało 343 osoby, co stanowi 8% ogółu mieszkańców Gminy.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Od dnia 1 października 2015 r. dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nie przekraczający kwoty 634 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 514 zł.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące oraz gospodarujące.

Tabela 9. Wskaźnik liczby osób pobierających zasiłek okresowy do ogólnej liczby mieszkańców danego obszaru

Miejscowości	Suma zasiłków	Liczba mieszkańców	% pobierających zasiłki w stosunku do zamieszkałych na danym obszarze
Achrymowce	2	67	3,0

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Białoblockie	1	32	3,1
Bilminy	5	76	6,6
Chreptowce	7	65	10,8
Cimanie	2	57	3,5
Czepiele	16	89	18,0
Czuprynowo	22	128	17,2
Długosielce	4	54	7,4
Klimówka	5	99	5,1
Kowale	10	194	5,2
Kowale-Kolonia	12	96	12,5
Kruglany	14	89	15,7
Kuścińce	18	75	24,0
Litwinki	3	44	6,8
Łowczyki	8	37	21,6
Mieleszkowce Zalesiańskie	3	57	5,3
Nowodziel	22	251	8,8
Parczowce	7	101	6,9
Popławce	15	145	10,3
Saczkowce	17	105	16,2
Starowlany	4	128	3,1
Sterpejki	3	1	300,0
Szymaki	4	67	6,0
Tołcze	8	39	20,5
Tołoczki Wielkie	5	19	26,3
Wojnowce	4	55	7,3
Wolkusze	15	117	12,8
Wołyńce	2	26	7,7
Zajzdra	1	16	6,3
Kuźnica ulice:			
11 Listopada	7	80	8,8
Bazowa	2	7	28,6
Graniczna	17	39	43,6
Grodzieńska	4	122	3,3

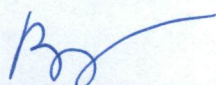
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Kolejowa	2	24	8,3
Mikołaja Kopernika	5	29	17,2
Tadeusza Kościuszki	5	122	4,1
Kresowa	1	20	5,0
Leśna	2	77	2,6
Adama Mickiewicza	5	36	13,9
Nowodzielska	23	344	6,7
Podlipska	8	71	11,3
Rolna	8	54	14,8
Sokólewska	7	174	4,0
Sportowa	3	75	4,0
Spółdzielcza	1	93	1,1
Topolowa	4	30	13,3

Jak wynika z informacji uzyskanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kuźnicy na terenie Gminy Kuźnica w roku 2016 z pomocy społecznej korzystało 343 osoby, co stanowi 8% ogółu mieszkańców Gminy. *Średnia wskaźnika osób pobierających zasiłki w stosunku do osób zamieszkujących na danym obszarze dla Gminy wynosi zatem 8%.*

Miejscowości o najwyższym wskaźniku osób pobierających zasiłki w stosunku do liczby osób zamieszkałych na danym obszarze:

- Chreptowce - 10,8%,
- Czepiele - 18%,
- Czuprynowo - 17,2%,
- Kowale-Kolonia - 12,5%,
- Kruglany - 15,7%,
- Kuścińce - 24% ,
- Wołkusze - 12,8%,
- Tołcze - 20,5%,
- Saczkowce - 16,2%,
- Łowczyki - 21,6 %,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Na terenie Gminy występują obszary, na których brak jest osób pobierających zasiłek. Są to:

- Łosośna Mała, Łosośna Wielka, Milenkowce, Mieleszkowce Pawłowickie, Palestyna, Pawłowicze, Wyzgi,
- Kuźnica (ulice: Wschodnia, Wichrowa, Wodna, Szkolna, Sosnowa, Słoneczna, Sidrzańska, Polna, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, marsz. Józefa Piłsudskiego, Krótka, Jagiellońska, mjr. Stanisława Bilmina, Gajowa)

Najczęstszym powodem przyznawania zasiłków społecznych na terenie gminy jest ubóstwo. Zgodnie z definicją Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Socjalnej, zasiłek celowy jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Tabela 10. Wskaźnik udziału osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa

Miejscowości	Ubóstwo	Suma zasiłków	% pobierających zasiłek z tytułu ubóstwa w stosunku do ogólnej liczby zasiłków na danym obszarze
Achrymowce	2	2	100,0
Białobłockie	1	1	100,0
Bilminy	4	5	80,0
Chreptowce	4	7	57,1
Cimanie	2	2	100,0
Czepiele	9	16	56,3
Czuprynowo	10	22	45,5
Długosielce	2	4	50,0
Klimówka	4	5	80,0
Kowale	5	10	50,0
Kowale-Kolonia	5	12	41,7
Kruglany	7	14	50,0

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Kuścińce	10	18	55,6
Litwinki	3	3	100,0
Łowczyki	4	8	50,0
Mieleszkowce Zalesiańskie	1	3	33,3
Nowodziel	11	22	50,0
Parczowce	1	7	14,3
Popławce	7	15	46,7
Saczkowce	8	17	47,1
Starowlany	2	4	50,0
Sterpejki	1	3	33,3
Szymaki	0	4	0,0
Tolcze	6	8	75,0
Tołoczki Wielkie	3	5	60,0
Wojnowce	2	4	50,0
Wołkusze	10	15	66,7
Wołyńce	1	2	50,0
Zajzdra	1	1	100,0
Kuźnica ulice:			
11 Listopada	3	7	42,9
Bazowa	1	2	50,0
Graniczna	7	17	41,2
Grodzieńska	3	4	75,0
Kolejowa	1	2	50,0
Mikołaja Kopernika	2	5	40,0
Tadeusza Kościuszki	2	5	40,0
Kresowa	0	1	0,0
Leśna	1	2	50,0
Adama Mickiewicza	2	5	40,0
Nowodzielska	9	23	39,1
Podlipska	5	8	62,5
Rolna	3	8	37,5
Sokółska	3	7	42,9
Sportowa	1	3	33,3

Bzd

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Spółdzielcza	0	1	0,0
Topolowa	2	4	50,0

Jak wynika z informacji uzyskanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kuźnicy najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej na terenie Gminy było ubóstwo – 171 beneficjentów (49,8% zasiłków) oraz bezrobocie – 117 zasiłków (34,1% zasiłków).

Wskaźnik osób pobierających zasiłek z tytułu ubóstwa w stosunku do ogólnej liczby zasiłków wypłacanych dla zamieszkałych na danym obszarze dla Gminy Kuźnica wynosi 49,9%.

Najwyższy wskaźnik beneficjentów pobierających zasiłek z tytułu ubóstwa w stosunku do ogółu wypłacanych zasiłków na danym obszarze zamieszkuje na terenie miejscowości:

- Achrymowce, Białobłockie, Cimanie, Litwinki, Zajzdra, - po 100%,
- Bilminy, Klimówka - 80%,
- Tołcze - 75%,
- Wołkusze - 66,7%
- Chreptowce - 57,1%,
- Kuścińce - 55,6%,
- Kuźnica ul. Grodzieńska - 75%

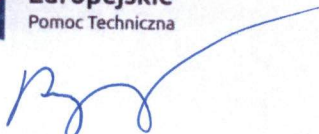
Najkorzystniejsza sytuacja pod tym względem występuje na obszarach miejscowości:

- Łosośna Mała, Łosośna Wielka, Milenkowce, Mieszkowce Pawłowickie, Palestyna, Pawłowicze, Szymaki, Wyzgi.
- Kuźnica ulice: mjr. Stanisława Bilmina, Gajowa, Jagiellońska, Kresowa, Krótka, Podlipska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, marsz. Józefa Piłsudskiego, Polna, Sidrzańska, Słoneczna, Sosnowa, Spółdzielcza, Szkolna, Wichrowa, Wodna, Wschodnia.

Na wymienionym obszarze brak jest osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa.

2.1.4. Poziom edukacji

Niezmiernie ważnym elementem sfery społecznej jest poziom edukacji, który w znacznej mierze warunkuje warunki życia w dalszej perspektywie czasowej.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Na terenie Gminy funkcjonuje Zespół Szkół w Kuźnicy. W trakcie przeprowadzonego egzaminu gimnazjalnego uczniowie uzyskali następujące wyniki:

Tabela 11. Wyniki egzaminu gimnazjalnego na terenie Gminy Kuźnica w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016

Rok	Przedmiot	% wskaźnik dla Gminy
2016	Język polski	72,0
	Wiedza o społeczeństwie	62,0
	Matematyka	48,0
	Przedmioty przyrodnicze	50,0
2015	Język polski	65,0
	Wiedza o społeczeństwie	66,0
	Matematyka	50,0
	Przedmioty przyrodnicze	50,0

Jak wynika z powyższych zestawień wyniki egzaminów gimnazjalnych na terenie Gminy Kuźnica ulegają poprawie i są przybliżone do średniej dla powiatu.

2.1.5. Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z prawem za przestępstwo uznaje się: czyn człowieka (zarówno działanie jak i zaniechanie), który jest:

- zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie popełnienia czynu,
- bezprawny, czyli wyczerpujący przesłanki określone w przepisach karnych,
- zawiniony, to znaczy, że sprawca działał umyślnie, a więc z zamiarem jego popełnienia, inaczej mówiąc, chciał go popełnić (zamiar bezpośredni) lub dopuszczał możliwość jego popełnienia (zamiar ewentualny) bądź też nieumyślnie, to znaczy kiedy popełnił czyn na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że popełnienie czynu przewidywał lub mógł przewidzieć,
- społecznie szkodliwy w stopniu większym niż znikomy.

Przestępstwa dzielą się na zbrodnie i występki.

Zbrodnią jest czyn zagrożony karą co najmniej 3 lat pozbawienia wolności. Występkiem jest natomiast czyn zagrożony karą pozbawienia wolności przekraczającą

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

miesiąc, karą ograniczenia wolności lub karą grzywny powyżej 30 stawek dziennych, to jest kwotą którą ustala sąd, biorąc pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe.

Zgodnie z definicją wykroczenie to czyn szkodliwy społecznie, nie będący przestępstwem, zagrożony karą aresztu, ograniczenia wolności do jednego miesiąca, grzywną lub naganą.

Jak wynika z informacji uzyskanych w Komisariacie Policji w Kuźnicy w roku 2016 na terenie Gminy Kuźnica popełniono 63 przestępstwa i wykroczenia. Aż 23 przestępstwa lub wykroczenia popełniono na pasie granicznym granicy Polsko-Białoruskiej. Pozostałe 40 przestępstw popełniono na pozostałych terenach. Mając powyższe na uwadze do wskazania terenów o najniższym poziomie bezpieczeństwa wzięto pod uwagę zdarzenia spoza pasa granicznego.

Średni wskaźnik przestępczości na terenie Gminy wynosi 10,5 zdarzenia na 1000 mieszkańców. Obszarami o najwyższym poziomie przestępczości są:

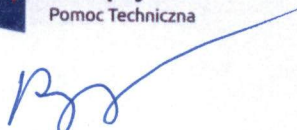
- Popławce – 20 zdarzeń na 1000 mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze,
- Kuźnica – ulica Sokóleka – 40 zdarzeń na 1000 mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze,
- Kuźnica – pl. 1000-lecia Państwa Polskiego 38,5 zdarzenia na 1000 mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze,
- Kruglany – 33 zdarzenia na 1000 mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze.

2.1.6. Aktywność społeczna

O zainteresowaniu społeczeństwa sferą polityki i życia politycznym można wnioskować na podstawie danych dotyczących frekwencji wyborczej.

W roku 2015 w wyborach do Sejmu i Senatu wzięło udział 44,04% uprawnionych do głosowania z terenu Gminy Kuźnica. Są to wyniki nieco wyższe niż powiatowe, które wynosiły 41,73%, lecz niższe od wojewódzkich 47,1% i krajowych – 50,29% uprawnionych do głosowania.

Na terenie Gminy zarejestrowano następujące okręgi wyborcze

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Tabela 12. Frekwencja wyborcza w okręgach wyborczych na terenie Gminy Kuźnica w roku 2015

Lokal wyborczy	Liczba uprawnionych	Frekwencja
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kuźnicy (duża sala) Kuźnica ul. Sidrzańska 2 16-123 Kuźnica	1129	48,1%
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kuźnicy (mała sala) Kuźnica ul. Sidrzańska 2 16-123 Kuźnica	1014	45,56%
Przedszkole w Kuźnicy Kuźnica ul. Sokólska 16 16-123 Kuźnica	432	38,89%
Budynek po byłej Szkole Podstawowej Popławce 29 16-123 Kuźnica	426	41,08%
Budynek po byłej Szkole Podstawowej Klimówka 23 16-123 Kuźnica	391	37,34%

http://parlament2015.pkw.gov.pl/349_wyniki_sejm

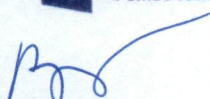
2.1.7. Organizacje pozarządowe

Zgodnie z informacjami uzyskanymi w Ogólnopolskiej Bazie Organizacji Pozarządowych na terenie Gminy Kuźnica zarejestrowanych jest 10 organizacji pozarządowych. Organizacje pozarządowe na terenie gminy:

Stowarzyszenie Gmin "Trakt Batorego"

Wspólne działanie gmin zmierzające do:

1. Rozwoju ruchu tranzytowego drogą nr 19 Białystok - Kuźnica,
2. Zmniejszenia uciążliwości powodowanych przez ruch tranzytowy, a w szczególności w obszarze terenów zwartej zabudowy mieszkaniowej,
3. Przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z faktu transportu przez teren gmin substancji i materiałów niebezpiecznych,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

4. Wpływania na politykę gospodarczą województwa podlaskiego w zakresie rozwoju ruchu tranzytowego,
5. Rozbudowy przejścia granicznego w Kuźnicy i nadania mu odpowiedniej rangi i standardu,
6. Budowy obwodnicy Kuźnicy, Sokółki, Wasilkowa i Białegostoku,
7. Rozwoju infrastruktury towarzyszącej obsłudze ruchu drogowego.

Uczniowski Klub Sportowy "Serw" przy Szkole Podstawowej w Tolczach

Misja

Popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej.

Stowarzyszenie Przygraniczny Start

1. Rozwój obszarów wiejskich i miejskich,
2. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz kulturowego dziedzictwa regionów,
3. Aktywizacja mieszkańców społeczności lokalnych,
4. Likwidacja barier związanych z dostępem do edukacji społeczności lokalnych, zwłaszcza dzieci i młodzieży,
5. Wspieranie przedsiębiorczości,
6. Integracja przedstawicieli różnych sektorów życia społecznego: organizacji pozarządowych, samorządów i przedstawicieli biznesu,
7. Zaspokajanie zbiorowych jak i indywidualnych potrzeb wspólnoty mieszkańców danej społeczności lokalnej oraz szeroko rozumiana poprawa jakości życia,
8. Tworzenie więzi lokalnych integrujących społeczeństwo lokalnie i regionalne,
9. Wykorzystywanie naturalnych i kulturowych zasobów regionów do pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodów przez lokalnych mieszkańców,
10. Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich i miejskich, w tym: praca i pomoc na rzecz wyrównywania szans dla osób ubogich, niepełnosprawnych, rencistów, emerytów,
11. Niesienie pomocy osobom, które zostały pokrzywdzone w wypadkach drogowych z nie własnej winy,
12. Podejmowanie działań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży mające na celu zapobieganie demoralizacji,
13. Niesienie pomocy ofiarom klęsk żywiołowych i innych katastrof,

14. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu, w szczególności podejmowaniu działań na rzecz osób z problemem alkoholowym, a także ich rodzin.

Stowarzyszenie Ludowy Klub Sportowy "Pogranicze" w Kuźnicy

Misja:

Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.

Uczniowski Klub Sportowy "Jastrząb"

Misja

Popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej.

Ochotnicza Straż Pożarna w Kuźnicy

Misja

1. Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami.
2. Udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń.
3. Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi.
4. Rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej.
5. Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej.
6. Działania na rzecz ochrony środowiska

Ochotnicza Straż Pożarna w Saczkowcach

Misja

1. Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami.
2. Udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń.
3. Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

4. Rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej.
5. Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej.
6. Działania na rzecz ochrony środowiska.

Ochotnicza Straż Pożarna w Starowlanach

Misja

1. Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami.
2. Udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń.
3. Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi.
4. Rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej.
5. Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej.
6. Działania na rzecz ochrony środowiska.

Stowarzyszenie "Rolnicy Ziemi Sokólskiej"

Klub Jeździecki Popławce

2.1.8. Kultura spędzania wolnego czasu

Na terenie Gminy organizowane są cykliczne imprezy, które są powodem do spotkań towarzyskich i wspólnego spędzania wolnego czasu. Należą do nich:

- Dożynki – frekwencja 300-500 osób,
- Powitanie Wakacji – frekwencja 300 – 500osób,
- Pożegnanie Wakacji – frekwencja 300 – 500osób,
- Wakacyjny Piknik Rodzinny – frekwencja 300 – 500osób,
- Dzień dziecka – frekwencja 200 osób,
- Bliskie Spotkania z Poezją Śpiewaną – frekwencja 150 osób,
- Kuźnickie Kolędowanie na Kresach – frekwencja 150 osób

3. Diagnoza zjawisk w pozostałych sferach

3.1. Diagnoza zjawisk w sferze gospodarczej

3.1.1. Przedsiębiorczość

Sektor gospodarki składa się z pięciu zasadniczych działów: rolnictwo, leśnictwo, przemysł, usługi i turystyka. W zakres problematyki przemysłu wchodzi struktura branżowa, struktura własności, wielkość zakładów ich rozmieszczenie i koncentracja oraz liczba zatrudnionych osób. Szczególną uwagę należy zwrócić na MŚP (Małe i Średnie Przedsiębiorstwa), które służą zaspokojeniu rynku lokalnego a ich rozwój może wypłynąć na zmniejszenie bezrobocia. Kuźnica jest gminą o charakterze usługowo-rolniczym.

Obecnie na terenie gminy prowadzi wpisanych jest 89 podmiotów gospodarczych.

Największe firmy posiadające swoją siedzibę i prowadzące swoją działalność na terenie gminy to:

- Terminal Przeladunkowo-Produkcyjny KREX Sp. z o.o. O/Czuprynowo (przeladunek drewna, węgla, biomasy),
- Szoka Sp. J. - Sala Weselna Bona (restauracja, sala bankietowa)- Kuźnica ulica Sokóleka,
- Centrum Logistyczne w Łosoonej (przeladunek drewna i węgla),
- Zieliński Radosław Wołkusze (wydobycie żwiru),
- Zakład Budowy Dróg i Mostów Edward Donejko, (roboty budowlano-drogowe)- Kuźnica ulica Topolowa,
- Zajazd „Sosna” Grzegorz Sosiński Krugłany (bar),
- „Rogalik” S.C. Zakład Piekarniczy Żyliński Andrzej i Auchimowicz Władysław Kuźnica (piekarnia)- Kuźnica ulica Rolna,
- „ĆWIREK,, Cviklevska Ludmiła (sklep spożywczo-przemysłowy) – Kuźnica ulica Graniczna,
- „DOMEK” - Jędrzej Garkowski (sprzedaż detaliczna drobnych wyrobów metalowych farb i szkła)- Kuźnica ulica T. Kościuszki,
- Zakład Ogólnobudowlany Józef Kunda (usługi ogólnobudowlane) – Kuźnica ulica J. Piłsudskiego- działalność zawieszona z dniem 01.01.2018 r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Tabela 13. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców na terenie gminy Kuźnica

Miejscowość	Liczba podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Achrymowce	0	0
Białoblockie	0	0
Bilminy	1	13,2
Chreptowce	1	15,4
Cimanie	1	17,5
Czepiele	0	0
Czuprynowo	0	0
Długosielce	0	0
Klimówka	2	20,2
Kowale	1	5,2
Kowale-Kolonia	2	20,8
Kruglany	1	11,2
Kuścińce	0	0
Litwinki	0	0
Łosośna Mała	2	200
Łosośna Wielka	0	0
Łowczyki	0	0
Mieleszkowce Pawłowickie	0	0
Mieleszkowce Zalesiańskie	0	0
Milenkowce	0	0
Nowodziel	1	4,0
Palestyna	0	0
Parczowce	0	0
Pawłowicze	0	0
Popławce	5	34,5
Saczkowce	1	9,5
Starowlany	1	7,8
Sterpejki	0	0

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Szymaki	1	14,9
Tołcze	2	51,3
Tołoczki Wielkie	0	0
Wojnowce	0	0
Wołkusze	0	0
Wołyńce	0	0
Wyzgi	1	71,4
Zajzdra	0	0
Kuźnica ulice:		
11 Listopada	0	0
Bazowa	0	0
mjr. Stanisława Bilmina	1	29,4
Gajowa	0	0
Graniczna	6	153,8
Grodzieńska	8	65,6
Jagiellońska	1	500,0
Kolejowa	7	291,7
Mikołaja Kopernika	0	0
Tadeusza Kościuszki	3	24,6
Kresowa	0	0
Krótką	0	0
Leśna	2	26,0
Adama Mickiewicza	0	0
Nowodzielska	1	2,9
marsz. Józefa Piłsudskiego	3	23,3
pl. 1000-lecia Państwa Polskiego	3	115,4
Podlipska	3	42,3
Pogodna	0	0
Polna	2	57,1
Rolna	1	18,5
Sidrzańska	3	85,7
Słoneczna	0	0
Sokólska	17	97,7

B...

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Sosnowa	0	0
Sportowa	1	13,3
Spółdzielcza	0	0
Szkolna	1	200
Topolowa	3	100
Wichrowa	0	0
Wodna	0	0
Wschodnia	0	0

Średni wskaźnik liczby podmiotów na 1000 mieszkańców dla Gminy wynosi 20,8 podmiotu na 1000 mieszkańców.

Wskaźnik ten jest bardzo zróżnicowany i waha się od 0 do 500 podmiotu na 1000 mieszkańców.

Sytuacja kryzysowa w tym względzie zdiagnozowana została na obszarach:

- Achrymowce, Białobłockie, Czepiele, Czuprynowo, Długosielce, Kuścińce, Litwinki, Łosośna Wielka, Łowczyki, Mieleszkowce Pawłowickie, Mieleszkowce Zalesiańskie, Milenkowce, Palestyna, Parczowce, Pawłowicze, Sterpejki, Tołoczki Wielkie, Wojnowce, Wołkusze, Wołyńce, Zajzdra. Na tych obszarach wskaźnik liczby przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców wynosi 0.
- Bilminy – 13,2
- Chreptowce – 15,4
- Cimanie – 17,5
- Kowale - 5,2
- Kruglany - 11,2
- Starowlany - 7,8
- Saczkowce - 9,5
- Nowodziel - 4
- Kuźnica ulice: 11 Listopada, Bazowa, Gajowa, Mikołaja Kopernika, Kresowa, Krótka, Adama Mickiewicza - 0 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

O kondycji prowadzonej działalności gospodarczej, świadczy fakt braku zawieszania lub jej likwidowania. Częstym zjawiskiem, szczególnie wśród małych podmiotów gospodarczych jest zawieszanie lub likwidowanie działalności w ciągu 3 lat od rozpoczęcia działalności gospodarczej. Jest to zjawisko o tyle niepokojące, iż w zdecydowanej większości osoby takie, oprócz zwalniania pracowników, same rejestrują się w urzędach pracy i pobierają zasiłek dla bezrobotnych. Długotrwałość takiej sytuacji powoduje marginalizację, coraz większe problemy ze znalezieniem pracy oraz pobieranie zasiłków z tytułu bezrobocia i ubóstwa oraz dalsze negatywne skutki społeczne.

Tabela 14. Wskaźnik podmiotów zawieszających bądź likwidujących działalność gospodarczą na danym obszarze

Miejscowość	Liczba podmiotów gospodarczych likwidujących lub zawieszających działalność	Liczba podmiotów na 1000 mieszkańców
Achrymowce	0	0,0
Białobłockie	0	0,0
Bilminy	0	0,0
Chreptowce	1	15,4
Cimanie	0	0,0
Czepiele	0	0,0
Czuprynowo	0	0,0
Długosielce	0	0,0
Klimówka	0	0,0
Kowale	0	0,0
Kowale-Kolonia	0	0,0
Kruglany	0	0,0
Kuścińce	0	0,0
Litwinki	0	0,0
Łosośna Mała	1	100,0
Łosośna Wielka	0	0,0
Lowczyki	0	0,0
Mieszkwowce Pawłowickie	0	0,0
Mieszkwowce Zalesiańskie	0	0,0

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Milenkowce	0	0,0
Nowodziel	1	4,0
Palestyna	0	0,0
Parczowce	0	0,0
Pawłowicze	0	0,0
Popławce	0	0,0
Saczkowce	0	0,0
Starowlany	0	0,0
Sterpejki	0	0,0
Szymaki	0	0,0
Tołcze	1	25,6
Tołoczki Wielkie	0	0,0
Wojnowce	0	0,0
Wołkusze	0	0,0
Wołyńce	1	38,5
Wyzgi	0	0,0
Zajzdra	0	0,0
Kuźnica ulice:		
11 Listopada	0	0
Bazowa		0,0
mjr. Stanisława Bilmina	0	0,0
Gajowa	0	0,0
Graniczna	2	51,3
Grodzieńska	3	24,6
Jagiellońska	1	500,0
Kolejowa	6	250,0
Mikołaja Kopernika	0	0,0
Tadeusza Kościuszki	0	0,0
Kresowa	0	0,0
Krótką	0	0,0
Leśna	0	0,0
Adama Mickiewicza	0	0,0
Nowodzielska	0	0,0

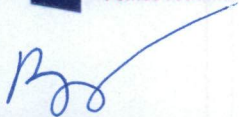
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

marsz. Józefa Piłsudskiego	0	0,0
pl. 1000-lecia Państwa Polskiego	2	76,9
Podlipska	0	0,0
Pogodna	0	0,0
Polna	1	28,6
Rolna	0	0,0
Sidrzańska	0	0,0
Słoneczna	0	0,0
Sokółska	0	0,0
Sosnowa	0	0,0
Sportowa	0	0,0
Spółdzielcza	0	0,0
Szkolna	0	0,0
Topolowa	1	33,3
Wichrowa	0	0,0
Wodna	0	0,0
Wschodnia	0	0,0

W ostatnich latach na terenie Gminy Kuźnica zawiesiło lub zlikwidowało działalność 21 podmiotów gospodarczych. średni wskaźnik podmiotów gospodarczych likwidujących lub zawieszających działalność na 1000 mieszkańców wynosi 4,9.

Obszarami kryzysowymi w tym względzie są:

- Chreptowce – 15,4 podmiotu na 1000 mieszkańców,
- Łosośna Mała – 100 podm./ 1000 miesz.,
- Tołcze – 25,6 podm./ 1000 miesz.,
- Wołyńce – 38,5 podm./ 1000 miesz.,
- Kuźnica ulice: Graniczna – 51,3 podm./ 1000 miesz., Grodzieńska – 24,6 podm./ 1000 miesz., Jagiellońska – 500 podm./ 1000 miesz., Kolejowa – 250 podm./ 1000 miesz., pl. 1000-lecia Państwa Polskiego – 76,9 podm./ 1000 miesz., Polna – 28,6 podm./ 1000 miesz., Topolowa – 33,3 podm./ 1000 miesz.

3.2. Diagnoza zjawisk w sferze środowiskowej

Ze względu na brak możliwości zróżnicowania gminy pod względem środowiska naturalnego (brak materiałów różnicujących stan środowiska gminy w podziale na poszczególne miejscowości), sferę środowiskową opisano dla całej jst. Nie zdiagnozowano problemów w sferze środowiskowej.

3.2.1. Klimat

Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice i regiony rolniczo - klimatyczne wg. Gumińskiego, obszar gminy należy do mazurskiej dzielnicy klimatycznej, z charakterystycznymi napływami mas powietrza kontynentalnego.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi $6,5^{\circ}\text{C}$ (około $1,5^{\circ}\text{C}$ niżej niż w centralnej Polsce). Ma na to wpływ długa zima trwająca ok. 112 dni. Średnia temperatura w styczniu spada do $-4,2^{\circ}\text{C}$, natomiast średnie temperatury letnich miesięcy są zbliżone do temperatur w innych regionach kraju i wynoszą $16-17,5^{\circ}\text{C}$. Maksymalne temperatury notuje się w sierpniu ($35,1^{\circ}\text{C}$), minimalne temperatury występują w styczniu (najniższa notowana to $-35,6^{\circ}\text{C}$). Okres wegetacyjny trwa 180 - 190 dni, okres bez przymrozków - 72 dni. Roczna suma opadów zawiera się w granicach 550-700 mm, ich maksimum przypada na lipiec i wynosi $97,4\text{mm}$. W roku występuje 140 dni z opadami, z tego 82 w okresie wegetacji. Wiatry wieją głównie z zachodu (latem) oraz wschodu (zimą). Amplituda średnich miesięcznych temperatur wynosi $21,2^{\circ}\text{C}$, natomiast amplituda wartości maksymalnych wynosi $70,7^{\circ}\text{C}$.

3.2.2. Budowa geologiczna, surowce mineralne, gleby

Powiat sokólski, na terenie którego leży Gmina Kuźnica, znajduje się w obrębie Wyniesienia Mazursko - Suwalskiego, wchodzącego w skład krystalicznej prekambryjskiej platformy wschodnio- europejskiej. Węglanowe skały kredy górnej wraz z osadami trzeciorzędowymi budują podłoże czwartorzędu. Powierzchnia tego podłoża jest morfologicznie zróżnicowana, co warunkuje zmienną miąższość utworów czwartorzędowych (ca 200 m - okolice Sokółki).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Skalne surowce mineralne na terenie gminy eksploatuje się metodami odkrywkowymi. Szczególnie bogate są zasoby piasku, żwiru i kruszywa naturalnego oraz gładów narzutowych.

Na obszarze gminy występują gleby wykształcone z polodowcowych piasków i żwirów, glin i pyłów oraz współczesnych osadów torfowych, namulów. Największy odsetek zajmują gleby wytworzone z piasków i glin w trybie gleb brunatnych oraz bielcowych, a następnie czarne ziemie, jak również gleby bagienne. Struktura użytkowania gleb ma charakter rolniczy. Na terenie gminy nie występują najlepsze klasy gleb - I i II. Najwięcej jest gleb klasy IV, V i VI.

3.2.3. Hydrologia

Pod względem hydrologicznym obszar gminy Kuźnica leży w 86% w zlewni dorzecza Niemna i w 14% zlewni Biebrzy (dorzecze Wisły środkowej). Niemen jest rzeką o długości całkowitej 937 km. Rzeką przepływa przez Republikę Białorusi, Republikę Litewską oraz Federację Rosyjską (obwód kaliningradzki). Źródła rzeki zlokalizowane są w okolicach Mińska. Niemen uchodzi do Morza Bałtyckiego. Główne rzeki wyżej wymienionego dorzecza na terenie Polski to: Świsłocz, Łosośna (na terenie gminy Kuźnica), Czarna Hańcza, Marycha, Szeszupa. W północnej części regionu obecna znaczna liczba jezior. obszar ten jest chroniony zapisami tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) - dyrektywa 000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 5, str. 275, z późn. zm.). Zgodnie z zapisami RDW planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2005 Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.) w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 10 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Jarftu, Łaby, Niemna, Pregoty, Świeżej i Ücker. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami. Stan czystości rzeki Łosośna mieści się w II klasie.

Na terenie gminy Kuźnica wody podziemne o znaczeniu użytkowym, występują głównie w piaszczysto - żwirowych utworach trzeciorzędowych i czwartorzędowych oraz w węglanowych utworach kredowych. Ich wodonośność jest słabo rozpoznana. Warunki wód są skomplikowane z powodu nieciągłości warstw. Ich głębokość waha się od ok. 20 do 80 m.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Charakteryzują się twardością, suchą pozostałością średnio 300 mg/dm³ oraz zawartością żelaza 1-1,5 mg/dm³. Wody poziomu powierzchniowego występują w aluwkach rzecznych oraz utworach wodnolodowcowych.

3.2.4. Lasy

Lasy są najbardziej naturalną formacją przyrodniczą związaną z krajobrazem oraz niezbędnym czynnikiem równowagi środowiska przyrodniczego. Szczególną rolę w ochronie ekosystemów leśnych ich biocenoz oraz zachodzących naturalnych procesów przyrodniczych, odgrywają tereny chronione i rezerваты leśne. Lasy spełniają bardzo różnorodne funkcje w sposób naturalny, którymi są:

- funkcje ekologiczne (ochronne) - zapewniające stabilizację stosunków wodnych, ochronę gleb przed erozją, kształtują klimat, stabilizują układ atmosfery, tworząc warunki do zachowania potencjału biologicznego gatunków i ekosystemów, zachowując różnorodność i złożoność krajobrazu,
- funkcje produkcyjne - polegające na pozyskiwaniu drewna z zachowaniem odnawialności, pozyskiwaniu nieдрzewnych użytków z lasu, prowadzenie gospodarki łowieckiej oraz rozwijaniu turystyki,
- funkcje społeczne - które służą kształtowaniu korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa.

Lasy mają istotne znaczenie gospodarcze i są kluczowym elementem bezpieczeństwa ekologicznego oraz mają szczególne znaczenie w ochronie środowiska naturalnego. Lasy na terenie gminy Kuźnica zajmują 18,7 % powierzchni ogólnej gminy tj. 2 501 ha. Lasy państwowe gospodarstwa leśnego, które zajmują 37,8% (946 ha) ogólnej powierzchni lasów gminy występują w znacznym rozdrobnieniu na obszarze całej gminy. Lasy prywatne stanowią 62,2% (1 555 ha) ogólnej powierzchni lasów są znacznie rozdrobnione i występują na obszarze całej gminy.

3.2.5. Powietrze atmosferyczne

Monitoring jakości powietrza omawianego obszaru przeprowadzany jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Na terenie Gminy nie były wykonywane badania jakości powietrza atmosferycznego.

3.2.6. PEM

Wyróżniamy dwa rodzaje źródeł pól elektromagnetycznych w środowisku: naturalne (promieniowanie Ziemi czy Słońca) oraz sztuczne (np. urządzenia elektryczne).

Głównym źródłem sztucznie wytwarzanych pól elektromagnetycznych w środowisku są elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak: stacje bazowe radiokomunikacji ruchomej (w tym telefonii komórkowej) i stacje nadające programy radiowe i telewizyjne.

Linie i stacje elektroenergetyczne są źródłami pól o częstotliwości 50 Hz, natomiast urządzenia radiokomunikacyjne wytwarzają pola o częstotliwościach od około 0,1 MHz do około 100 GHz.

Linie i stacje elektroenergetyczne nie powodują istotnego, negatywnego oddziaływania na środowisko, gdyż natężenia pól elektrycznego i magnetycznego szybko maleją wraz ze wzrostem odległości od linii elektroenergetycznych, a stacje elektroenergetyczne budowane są zwykle na otwartych terenach i poza ogrodzonymi, niedostępnymi dla ludności obszarami stacji, nie występują pola elektromagnetyczne o wartościach zbliżonych do dopuszczalnych.

Najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych są stacje bazowe telefonii komórkowych. Według wyszukiwarki stacji bazowych telefonii komórkowej GSM i UMTS (btsearch.pl) na terenie Gminy Kuźnica zlokalizowane są następujące stacje bazowe telefonii komórkowej, sieci:

Tabela 15. Stacje telefonii komórkowej zlokalizowanych na terenie Gminy Kuźnica

Lokalizacja	Operator
Kuźnica	Plus
	T-Mobile
	Orange
	Aero 2
Kruglany	T-Mobile
	Orange

Źródło: www.btsearch.pl

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska definiuje pola elektromagnetyczne jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach z zakresu od 0 Hz do 300 GHz, a ochrona przed nimi polega na utrzymaniu poziomów tych pól poniżej wartości dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, a także zmniejszanie poziomów co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

WIOŚ został ustawowo zobowiązany do okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (art. 123 P.o.ś.) oraz do prowadzenia, aktualizowanego corocznie, rejestru zawierającego informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (art. 124 P.o.ś.). Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U.2007 Nr 221, poz. 1645), które określiło zakres i sposób prowadzenia przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska badań poziomów PEM weszło w życie z dniem 1 stycznia 2008 roku i nałożyło obowiązek wykonywania pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie poszczególnych województw w 135 punktach pomiaru kontrolnego w ciągu 3 lat pomiarowych po 45 w każdym roku. Na terenie Gminy Kuźnica nie były nigdy wykonywane badania natężenia pól elektromagnetycznych w ramach monitoringu WIOŚ.

3.2.7. Zasoby przyrodnicze

Obszary NATURA 2000

Na terenie Gminy brak jest obszarów NATURA 2000

Na terenie gminy do terenów cennych przyrodniczo należą:

- ✓ Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokolskie” o łącznej powierzchni 38209,80 ha, z czego na terenie Gminy Kuźnica położonych jest 4 566,31 ha.,

- ✓ pomniki przyrody (jesion wyniosły we wsi Kuścińce, sosna zwyczajna, klon zwyczajny, brzoza brodawkowata we wsi Łosośna, jesion wyniosły we wsi Czuprynowo, dąb szypułkowy i klon zwyczajny oraz aleja drzew we wsi Pawłowicze).

Tabela 16. Pomniki przyrody

Lp.	Numer ewidencyjny	Rodzaj obiektu (drzewo, głąz itd.)	Gatunek	Lokalizacja
1.	294	drzewo	Jesion wyniosły	Kuścińce
2.	330	drzewo	Brzoza brodawkowata	Łosośna
3.	331	drzewo	Sosna zwyczajna	Łosośna
4.	332	drzewo	Klon zwyczajny	Łosośna
5.	337	drzewo	Jesion wyniosły	Czuprynowo
6.	341	Aleja drzew	24 lipy drobnolistne, 6 klonów zwyczajnych, 2 kasztanowce, 1 jesion wyniosły	Pawłowicze
7.	342	drzewo	Dąb szypułkowy	Pawłowicze
8.	694	drzewo	Klon zwyczajny	Pawłowicze

Wskazania określające warunki realizacji założeń powyższego dokumentu umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska

W stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody obowiązuje zakaz niszczenia ich siedlisk i ostoi. W świetle art. 5 pkt 18 ustawy o ochronie przyrody, jako siedlisko roślin, zwierząt lub grzybów przyjmuje się obszar występowania roślin, zwierząt lub grzybów w ciągu całego życia lub dowolnego stadium ich rozwoju. Miejsca lęgowe ptaków chronionych, zlokalizowane na budynkach mieszkalnych (m.in. w stropodachach) należy, więc traktować jako ich siedliska, podlegające ochronie prawnej. W związku z tym każdy przypadek podjęcia prac skutkujący zniszczeniem siedlisk, gniazd lub jaj a także płoszeniem lub niepokojeniem ptaków objętych ochroną, bez zezwoleń odpowiednich organów narusza zakazy ustaw z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i z 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska. Wykonywanie czynności skutkujących ograniczeniem dostępu ptaków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu: zamykanie otworów wentylacyjnych, zamykanie otworów do stropodachów, zabezpieczenie szczelin i ubytków elewacji itp. należy kwalifikować jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku, a zatem jako naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Zezwolenia mogą być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów oraz:

- 1) leżą w interesie ochrony dziko występujących gatunków roślin, zwierząt, grzybów lub ochrony siedlisk przyrodniczych lub
- 2) wynikają z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia, lub
- 3) leżą w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego, lub
- 4) są niezbędne w realizacji badań naukowych, działań edukacyjnych lub celów związanych z odbudową populacji, reintrodukcją gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, albo do celów działań reprodukcyjnych, w tym do sztucznego rozmnażania roślin, lub
- 5) umożliwiają, w ściśle kontrolowanych warunkach, selektywnie i w ograniczonym stopniu, zbior, pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów roślin lub grzybów oraz chwytanie, pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów zwierząt gatunków objętych ochroną w liczbie określonej przez wydającego zezwolenie, lub
- 6) w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – wynikają z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym.

Uzyskania zezwolenia nie wymaga jedynie usuwanie od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, kiedy wynika to ze względów bezpieczeństwa lub sanitarnych. Zgodnie z § 10 Rozporządzenia Ministra Środowiska z 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016r. poz. 2183) sposoby ochrony gatunków dziko występujących zwierząt, w tym osobników jerzyka, kawki, kopciuszka, ogonówki, wróbla, które występują prawie wyłącznie na osiedlach mieszkaniowych w miastach, polegają m.in. na dostosowaniu terminów i sposobów wykonywania prac budowlanych, remontowych i innych do okresów lęgów, rozrodu. Przed przystąpieniem do wykonywania termoizolacji budynków należy zatem wystąpić do

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o wydanie zezwolenia w trybie art. 56 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 52. Decyzja regionalnego dyrektora ochrony środowiska wydana w ww. trybie nie ma związku z regulacjami i jest niezależna od decyzji związanych z wymogami prawa budowlanego.

Jako kompensacje utraconych siedlisk podczas prowadzenia prac budowlanych wskazuje się zawieszanie skrzynek lęgowych dla ptaków, na elewacjach budynków, w których zlokalizowane są zamknięte otwory wentylacyjne i szczeliny w budynkach. Ponadto na podstawie art. 50 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane, powiatowy inspektor nadzoru budowlanego może wstrzymać postanowieniem prowadzenie robót budowlanych, wykonywanych w sposób mogący spowodować naruszenie środowiska.

3.3. Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Cechą charakterystyczną Gminy Kuźnica jest zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej. Sytuacja ta jest szczególnie zauważalna w miejscowości gminnej Kuźnica. Budynki są nieremontowane przez całe dziesięciolecia i na chwilę obecną nie są przystosowane do współczesnych potrzeb, szczególnie mając na uwadze duży ruch handlowy i turystyczny w tej miejscowości. Widoczny jest brak nowoczesnej infrastruktury handlowej natomiast istniejąca infrastruktura wymaga generalnych remontów i dostosowania do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

Ważnym problemem jest brak dostosowania budynków użyteczności publicznej do aktualnie istniejących potrzeb – nieodpowiedni standard nauczania dzieci i młodzieży, brak zaplecza do czynnego uprawiania sportów, brak podjazdów dla niepełnosprawnych w budynkach użyteczności publicznej.

Ze sferą techniczną nierozzerwalny związek ma ład przestrzenny na terenie Gminy. W miejscowości gminnej Kuźnica odbywa się przygraniczny handel. Brak jest zaplecza handlowego, a działalność odbywa się głównie w starych zniszczonych barakach lub budynkach. Wiąże się to z bardzo niskim poziomem estetyki miejscowości gminnej i jej wizerunkiem jako stolicy Gminy Kuźnica.

3.3.1. Zabytki

Na terenie Gminy występują następujące zabytki

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Tabela 17. Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków w gminie Kuźnica

Lp.	Miejscowość	Zabytek	Wła- czony	Wpisany do rejestru	Nr rej	Decyzja o wpisie - l.dz., data wpisu
1	Auls	park dworski	x			
2	Chreptowce	park dworski	x			
3	Czuprynowo	park dworski	x			
4	Klimówka	kościół parafialny p.w. św. Trójcy i św. Dominika	x	x	A-146 (d. 801)	KL. WKZ- 5340/5/95, dn. 16.08.1995 r.
5	Klimówka	cmentarz rzymskokatolicki przykościelny	x	x	A-146 (d. 801)	KL. WKZ- 5340/5/95, dn. 16.08.1995 r.
6	Klimówka	cmentarz rzymskokatolicki	x			
7	Kuścin	park dworski	x			
8	Kuźnica	kościół parafialny p.w. Opatrzności Bożej	x	x	A-124 z (d. 777)	KL. WKZ- 5340/17/93, dn. 2.11.1993 r.
9	Kuźnica	cmentarz parafii rzymskokatolickiej (d. grzebalny)	x	x	A-124 z (d. 777)	KL. WKZ- 5340/17/93, dn. 2.11.1993 r.
10	Kuźnica	cmentarz przycerkiewny	x			
11	Kuźnica	cmentarz prawosławny	x			
12	Kuźnica	cmentarz żydowski (nieistniejący)	x	x	61	Kult.K.- 2b/28/67/56, dn. 13.07.1956
13	Kuźnica	kolejowy budynek mieszkalny	x			
14	Kuźnica	kolejowy budynek mieszkalny	x			
15	Kuźnica	kolejowy budynek mieszkalny	x			
16	Łosośna Mała	zespół dworsko- folwarczny	x			
17	Łosośna Mała	dwór drewniany	x	x	A-559 (d. 57 (63))	Kult.K.- 2b/24/63/56, dn.11.07.1956 r.
18	Łosośna Mała	park dworski	x			
19	Łosośna Wielka	park dworski	x			
20	Milenkowce	zespół folwarczny	x			
21	Pawłowicze	zespół pałacowo- ogrodowy	x			
22	Pawłowicze	dwór piętrowy murowany, (Pałac Wołłowiczów)	x	x	A-245 (d. 62)	Kult.K.- 2b/29/68/56, dn.18.10.1956 r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

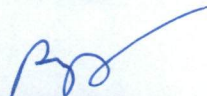
23	Pawłowicze	oficyna północna (pozostałości) w zespole pałacowo-ogrodowym	x			
24	Pawłowicze	oficyna południowa w zespole pałacowo-ogrodowym	x			
25	Pawłowicze	park dworski	x			
26	Sterpejki	park dworski	x			
27	Tołoczki Małe	zespół dworsko-folwarczny	x			
28	Tołoczki Małe	park dworski	x			
29	Tołoczki Wielkie	dwór	x			
30	Tołoczki Wielkie	park dworski	x			
31	Wołkusz	kaplica przydrożna przy trakcie Sokółka - Wołkusz	x	x	A- 61	Kult.K.- 2b/28/67/56 dn. 13.07.1956 r.
32	Zajzdra	zespół folwarczny	x			
33	Łosośna Wielka	młyn wodny kamiennie - drewniany, z ok. 1798 r.	x	x	A - 590	R.5140.46.2015.KN dn. 14.10.2015
34	Kuźnica	cmentarz przykościelny	x			
35	Popławce	zespół szkoły podstawowej	x			
36	Popławce	dom nauczyciela w zespole szkoły podstawowej	x			
37	Popławce	szkoła w zespole szkoły podstawowej	x			

Wykaz zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków w gminie Kuźnica:

- 1) Łosośna Wielka, st. 1, grodzisko zw. "Góra Zamkowa" lub "Horodiszcze" nr rej.C-51, dec. nr 670-1/21/75 z dn. 14.05.1975 r.
- 2) Łowczyki, st. 1, cmentarzysko ze stellami, nr rej.C-43,dec. nr KZA-535-1/20/95 z dn. 15.12.1995 r. i dec. nr KZA-535-1/21/95 z dn. 15.12.1995 r.

Tabela 18. Wykaz zabytków archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków w gminie Kuźnica

Lp.	Miejscowość	Numer obszaru AZP	Nr stanowiska w miejscowości	Nr stanowiska na obszarze
1.	Achrymowce	29-90	1	10

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

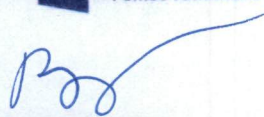
2.	Achrymowce	29-90	2	39
3.	Achrymowce	29-90	3	40
4.	Achrymowce	29-90	4	41
5.	Achrymowce	29-90	5	42
6.	Achrymowce	29-90	6	43
7.	Achrymowce	29-90	7	44
8.	Achrymowce	29-90	8	45
9.	Achrymowce	29-90	9	46
10.	Achrymowce	29-90	10	47
11.	Auls	29-90	1	78
12.	Białobłockie	30-90	1	2
13.	Białobłockie	30-90	2	3
14.	Białobłockie	30-90	3	4
15.	Białobłockie	30-90	4	12
16.	Białobłockie	30-90	5	13
17.	Białobłockie	30-90	6	14
18.	Białobłockie	30-90	7	15
19.	Bilminy	31-91	1	24
20.	Bilminy	31-91	2	25
21.	Bilminy	31-91	3	26
22.	Bilminy	31-91	4	27
23.	Bilminy	31-91	5	42
24.	Bilminy	31-91	6	44
25.	Bilminy	31-91	7	45
26.	Bilminy	31-91	8	46
27.	Bilminy	31-91	9	48
28.	Bilminy	31-91	10	49
29.	Bilminy	31-91	11	51
30.	Bilminy	31-91	12	52
31.	Bilminy	31-91	13	56
32.	Bilminy	31-91	14	57
33.	Bilminy	31-91	15	58
34.	Bilminy	31-91	16	59
35.	Bilminy	31-91	17	60
36.	Chreptowce	29-91	1	46
37.	Chreptowce	29-91	2	48
38.	Cimanie	29-90	1	28
39.	Cimanie	29-90	2	30
40.	Cimanie	29-90	3	31

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

41.	Cimanie	29-90	4	32
42.	Cimanie	29-90	5	33
43.	Cimanie	29-90	6	34
44.	Cimanie	29-90	7	35
45.	Cimanie	29-90	8	36
46.	Cimanie	29-90	9	37
47.	Cimanie	29-90	10	38
48.	Cimanie	29-90	11	79
49.	Cimanie	29-90	12	80
50.	Czepiele	30-91	1	52
51.	Czepiele	30-91	2	53
52.	Czepiele	30-91	3	54
53.	Czepiele	30-91	4	55
54.	Czuprynowo	30-91	1	5
55.	Czuprynowo	30-91	2	6
56.	Czuprynowo	30-91	3	7
57.	Czuprynowo	30-91	4	8
58.	Czuprynowo	30-91	5	9
59.	Czuprynowo	30-91	6	11
60.	Czuprynowo	30-91	7	12
61.	Czuprynowo	30-91	8	13
62.	Czuprynowo	30-91	9	14
63.	Czuprynowo	30-91	10	17
64.	Czuprynowo	30-91	11	18
65.	Czuprynowo	30-91	12	19
66.	Czuprynowo	30-91	13	36
67.	Czuprynowo	30-91	14	72
68.	Czuprynowo	30-91	15	73
69.	Czuprynowo	30-91	16	74
70.	Czuprynowo	30-91	17	75
71.	Czuprynowo	30-91	18	76
72.	Czuprynowo	30-91	19	77
73.	Czuprynowo	30-91	20	78
74.	Czuprynowo	30-91	21	79
75.	Czuprynowo	30-91	22	80
76.	Długosielce	28-90	1	34
77.	Długosielce	28-90	2	35
78.	Długosielce	29-90	3	66
79.	Długosielce	29-90	4	67

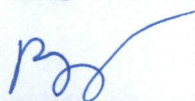
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

80.	Klimówka	31-91	1	50
81.	Kowale	29-91	1	1
82.	Kowale	28-91	2	12
83.	Kowale	28-91	3	13
84.	Kowale	28-91	4	14
85.	Kowale	29-90	5	73
86.	Kowale	29-90	6	74
87.	Kowale	29-90	7	75
88.	Kowale	29-90	8	76
89.	Kowale	29-90	9	77
90.	Kowale	29-91	10	2
91.	Kowale	29-91	11	3
92.	Kowale	29-91	12	4
93.	Kowale	29-91	13	6
94.	Kowale	29-91	14	9
95.	Kowale	29-91	15	10
96.	Kowale	29-91	16	11
97.	Kowale	29-91	17	12
98.	Kowale	29-91	18	13
99.	Kowale	29-91	19	14
100.	Kowale	29-91	20	15
101.	Kowale	29-91	21	16
102.	Kowale	29-91	22	17
103.	Kowale	29-91	23	18
104.	Kowale	29-91	24	20
105.	Kowale	29-91	25	21
106.	Kowale	29-91	26	22
107.	Kowale	29-91	27	23
108.	Kowale	29-91	28	24
109.	Kowale	29-91	29	25
110.	Kowale	29-91	30	26
111.	Kowale	29-91	31	27
112.	Kowale	29-91	32	28
113.	Kowale	29-91	33	29
114.	Kowale	29-91	34	30
115.	Kowale	29-91	35	31
116.	Kowale	29-91	36	32
117.	Kowale	29-91	37	49
118.	Kowale	29-91	38	64

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

119.	Kruglany	30-91	1	22
120.	Kruglany	30-91	2	23
121.	Kruglany	30-91	3	24
122.	Kruglany	30-91	4	25
123.	Kruglany	30-91	5	26
124.	Kruglany	30-91	6	27
125.	Kruglany	30-91	7	28
126.	Kruglany	30-91	8	29
127.	Kruglany	30-91	9	30
128.	Kruglany	30-91	10	31
129.	Kruglany	30-91	11	32
130.	Kruglany	30-91	12	33
131.	Kruglany	30-91	13	34
132.	Kruglany	30-91	14	35
133.	Kuścin	28-90	1	70
134.	Kuścin	29-90	2	71
135.	Kuścin	29-90	3	72
136.	Kuścińce	28-90	1	9
137.	Kuścińce	28-90	2	10
138.	Kuścińce	28-90	3	11
139.	Kuścińce	28-90	4	12
140.	Kuźnica	29-91	1	5
141.	Kuźnica	29-91	2	7
142.	Kuźnica	29-91	3	8
143.	Kuźnica	29-91	4	19
144.	Kuźnica	29-91	5	33
145.	Kuźnica	29-91	6	34
146.	Kuźnica	29-91	7	35
147.	Kuźnica	29-91	8	36
148.	Kuźnica	29-91	9	37
149.	Kuźnica	29-91	10	39
150.	Kuźnica	29-91	11	47
151.	Kuźnica	29-91	12	50
152.	Kuźnica	29-91	13	51
153.	Kuźnica	29-91	14	52
154.	Kuźnica	29-91	15	53
155.	Kuźnica	29-91	16	54
156.	Kuźnica	29-91	17	55
157.	Kuźnica	29-91	18	56

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

158.	Kuźnica	29-91	19	57
159.	Kuźnica	29-91	20	58
160.	Kuźnica	29-91	21	59
161.	Kuźnica	29-91	22	60
162.	Kuźnica	29-91	23	61
163.	Kuźnica	29-91	24	62
164.	Kuźnica	29-91	25	63
165.	Litwinki	29-90	1	2
166.	Litwinki	29-90	2	3
167.	Litwinki	29-90	3	5
168.	Litwinki	29-90	4	6
169.	Litwinki	29-90	5	7
170.	Litwinki	29-90	6	8
171.	Litwinki	29-90	7	9
172.	Litwinki	29-90	8	11
173.	Litwinki	29-90	9	12
174.	Litwinki	29-90	10	13
175.	Litwinki	29-90	11	14
176.	Litwinki	29-90	12	15
177.	Litwinki	29-90	13	16
178.	Litwinki	29-90	14	17
179.	Łosośna Wielka	30-91	3	3
180.	Łosośna Wielka	30-91	4	4
181.	Łosośna Wielka	30-90	5	10
182.	Łosośna Wielka	30-90	7	33
183.	Łosośna Wielka	30-90	8	34
184.	Łosośna Wielka	30-90	9	35
185.	Łosośna Wielka	30-90	10	36
186.	Łosośna Wielka	30-90	11	37
187.	Łosośna Wielka	30-90	12	38
188.	Łosośna Wielka	30-90	13	39
189.	Łosośna Wielka	30-90	14	40
190.	Łosośna Wielka	30-90	15	41
191.	Łosośna Wielka	30-90	16	42
192.	Łosośna Wielka	30-90	17	43
193.	Łosośna Wielka	30-90	18	44
194.	Mieszkowce Pawłowickie	29-90	1	48
195.	Mieszkowce Pawłowickie	29-90	2	49
196.	Mieszkowce Pawłowickie	29-90	3	50

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

197.	Mieszkowce Pawłowickie	29-90	4	51
198.	Mieszkowce Pawłowickie	29-90	5	52
199.	Mieszkowce Pawłowickie	29-90	6	53
200.	Mieszkowce Pawłowickie	29-90	7	54
201.	Mieszkowce Pawłowickie	29-90	8	68
202.	Mieszkowce Zalesiańskie	29-90	1	4
203.	Mieszkowce Zalesiańskie	29-90	2	55
204.	Mieszkowce Zalesiańskie	29-90	3	56
205.	Mieszkowce Zalesiańskie	29-90	4	57
206.	Mieszkowce Zalesiańskie	29-90	5	60
207.	Mieszkowce Zalesiańskie	29-90	6	61
208.	Mieszkowce Zalesiańskie	29-90	7	62
209.	Mieszkowce Zalesiańskie	29-90	8	63
210.	Mieszkowce Zalesiańskie	29-90	9	64
211.	Mieszkowce Zalesiańskie	29-90	10	65
212.	Milenkowce	28-90	1	21
213.	Milenkowce	28-90	2	22
214.	Milenkowce	28-90	3	23
215.	Milenkowce	28-90	4	24
216.	Milenkowce	28-90	5	26
217.	Milenkowce	28-90	6	28
218.	Nowodziel	30-91	1	45
219.	Nowodziel	30-91	2	46
220.	Nowodziel	30-91	3	47
221.	Nowodziel	30-91	4	48
222.	Nowodziel	30-91	5	49
223.	Nowodziel	30-91	6	50
224.	Nowodziel	30-91	7	51
225.	Nowodziel	30-91	8	59
226.	Nowodziel	30-91	9	60
227.	Nowodziel	30-91	10	61
228.	Nowodziel	30-91	11	62
229.	Nowodziel	30-91	12	63
230.	Nowodziel	30-91	13	64
231.	Nowodziel	30-91	14	65
232.	Nowodziel	30-91	15	66
233.	Nowodziel	30-91	16	67
234.	Nowodziel	30-91	17	68
235.	Nowodziel	30-91	18	69

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

236.	Nowodziel	30-91	19	70
237.	Nowodziel	30-91	20	71
238.	Palestyna	31-91	1	53
239.	Palestyna	31-91	2	54
240.	Palestyna	31-91	3	55
241.	Parczowce	30-91	1	15
242.	Parczowce	30-91	2	16
243.	Popławce	30-90	2	5
244.	Popławce	30-90	3	6
245.	Popławce	30-90	4	7
246.	Popławce	30-90	5	9
247.	Popławce	30-90	6	10
248.	Popławce	30-90	7	11
249.	Popławce	30-90	8	16
250.	Popławce	30-90	9	17
251.	Saczkowce	28-91	1	2
252.	Saczkowce	28-91	2	3
253.	Saczkowce	28-91	3	4
254.	Saczkowce	28-91	4	5
255.	Saczkowce	28-91	5	6
256.	Saczkowce	28-91	6	7
257.	Saczkowce	28-91	7	8
258.	Saczkowce	28-91	8	9
259.	Saczkowce	28-91	9	10
260.	Saczkowce	28-91	10	11
261.	Saczkowce	28-90	11	1
262.	Saczkowce	28-90	12	2
263.	Saczkowce	28-90	13	3
264.	Saczkowce	28-90	14	4
265.	Saczkowce	28-90	15	5
266.	Saczkowce	28-91	16	15
267.	Starowlany	30-90	1	32
268.	Starowlany	29-90	2	29
269.	Szalciny	30-91	1	41
270.	Szalciny	30-91	2	42
271.	Szalciny	30-91	3	43
272.	Szalciny	30-91	4	44
273.	Szymaki	31-91	1	28
274.	Szymaki	31-91	2	29

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

275.	Szymaki	31-91	3	30
276.	Szymaki	31-91	4	31
277.	Szymaki	31-91	5	32
278.	Tołcze	30-91	1	56
279.	Tołcze	30-91	2	57
280.	Tołcze	30-91	3	58
281.	Tołoczki Wielkie	31-91	1	14
282.	Tołoczki Wielkie	31-91	2	15
283.	Tołoczki Wielkie	31-91	3	16
284.	Tołoczki Wielkie	31-91	4	17
285.	Tołoczki Wielkie	31-91	5	18
286.	Tołoczki Wielkie	31-91	6	19
287.	Tołoczki Wielkie	31-91	7	20
288.	Tołoczki Wielkie	31-91	8	21
289.	Tołoczki Wielkie	31-91	9	22
290.	Tołoczki Wielkie	31-91	10	23
291.	Ułoczki	30-91	1	20
292.	Ułoczki	30-91	2	21
293.	Ułoczki	30-91	3	37
294.	Ułoczki	30-91	4	38
295.	Ułoczki	30-91	5	39
296.	Ułoczki	30-91	6	40
297.	Wojnowce	29-91	1	38
298.	Wojnowce	29-91	2	40
299.	Wojnowce	29-91	3	41
300.	Wojnowce	29-91	4	42
301.	Wojnowce	29-91	5	43
302.	Wojnowce	29-91	6	44
303.	Wojnowce	29-91	7	45
304.	Wołkusze	30-90	1	45
305.	Wołkusze	30-90	2	46
306.	Wołkusze	30-90	3	47
307.	Wołkusze	30-90	4	48
308.	Wołkusze	30-90	5	49
309.	Wołkusze	30-90	6	50
310.	Wołkusze	30-90	7	51
311.	Wołkusze	30-90	8	52
312.	Wołkusze	30-90	9	53
313.	Wołkusze	30-90	10	54

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

314.	Wołkusze	30-90	11	55
315.	Wołkusze	30-90	12	56
316.	Wołkusze	30-90	13	57
317.	Wołkusze	30-90	14	58
318.	Wołkusze	30-90	15	59
319.	Wołkusze	30-90	16	60
320.	Wołkusze	30-90	17	61
321.	Wołkusze	30-90	18	62
322.	Wołkusze	30-90	19	63
323.	Wołkusze	30-90	20	64
324.	Wołyńce	28-91	1	1
325.	Wołyńce	28-90	2	6
326.	Wołyńce	28-90	3	7
327.	Wołyńce	28-90	4	8
328.	Wyzgi	29-90	1	69
329.	Zajdra	28-90	1	13
330.	Zajdra	28-90	2	14

3.4. Diagnoza zjawisk w sferze technicznej

3.4.1. System drogowy

System komunikacyjny gminy stanowi sieć drogową i komunikacja autobusowa PKS i PKP. W granicach administracyjnych gminy występują drogi gminne, powiatowe i jedna droga krajowa. Układ sieci drogowej stanowi wystarczająco dogodny system komunikacyjny dla mieszkańców gminy. Problemem natomiast staje się niedostateczny stan nawierzchni wielu spośród istniejących dróg oraz ich niektóre parametry techniczne, nie odpowiadające wymogom zwiększającego się natężenia ruchu oraz bezpieczeństwa (przede wszystkim brak utwardzenia). Należy dążyć do zwiększenia ilości dróg o nawierzchni utwardzonej. Parametry istniejących dróg nie odpowiadają współczesnym wymaganiom, co wyraża się szczególnie brakiem dostatecznej nośności nawierzchni. Dlatego wymagana jest poprawa stanu technicznego dróg. Z analizy układu dróg publicznych wynika, że sieć tych dróg jest wystarczająca do obsługi istniejącej sieci osadniczej. Stan techniczny dróg jest jednak niezadowolający. Uzupełnieniem transportu drogowego jest transport kolejowy.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Tabela 19. System drogowy na terenie Gminy Kuźnica

Ogółem	Drogi nieulepszone brukowe (km)	Drogi asfaltowe (km)	Drogi żwirowe (km)	Drogi gruntowe wzmocnione żwirem, żużlem (km)	Drogi ulepszone kostka betonowa (km)	Drogi ulepszone betonowe (km)	Drogi nieulepszone tłuczniowe (km)	Drogi naturalne (z gruntu rodzimego) (km)
61,33	2,726	5,662	26,573	19,384	0,187	0,044	2,599	4,151

Przez obszar gminy Kuźnica przebiega droga krajowa nr 19 Granica Państwa - Kuźnica - Białystok - Siemiatycze - Międzyrzec Podlaski - Kock - Lubartów - Lublin - Kraśniki - Janów Lubelski - Nisko –Sokołów Małopolski - Rzeszów - Babica - Lutcza - Domaradz - Miejsce Piastowe - Dukla - Barwinek - Granica Państwa; która na terenie gminy jest w stanie ostrzegawczym i pożądanym.

Przez obszar gminy Kuźnica przebiega linia kolejowa:

- Linia: Zielonka - Białystok - Kuźnica - Granica Państwa - od km 204 + 00 do km 238 + 574 - 34,574 km

3.4.2. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Na terenie Gminy funkcjonują 2 ujęcia wód pitnych.

Tabela 20. Ujęcia wody na terenie Gminy Kuźnica

Ujęcia wody pitnej			Stacje uzdatniania wody		Powierzchnia strefy ochronnej (ha)
Nazwa ujęcia / lokalizacja	Rodzaj: wody podziemne lub wody powierzchniowe	Wydajność (m ³ /dobę)	Nazwa / lokalizacja	Wydajność (m ³ /dobę)	
Kuźnica	podziemne	1560	Kuźnica	1560	brak
Kuścińce	podziemne	960	Kuścińce	960	brak

Tabela 21. Stan zwodociągowania Gminy Kuźnica w latach 2013-2016

Lata	2013	2014	2015	2016
Długość czynnej sieci rozdzielczej w km	109,2	118,5	128,1	128,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	944	959	980	997
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	2499	2632	2605	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Ze zbiorczej sieci wodociągowej korzystało na terenie gminy 63,1% mieszkańców, co oznacza wzrost w stosunku do roku 2013 o 4,1%. Wskaźnik zwodociągowania dla Gminy Kuźnica jest niższy od wskaźnika ogólnopolskiego wynoszącego 91,8%.

Niepokojący jest jednak fakt dużej różnicy w stopniu zwodociągowania i skanalizowania Gminy. Wskaźnik różnicy między stopniem zwodociągowania i skanalizowania Gminy wynosi 28%.

Na terenie Gminy funkcjonuje jedna biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 400 m³/dobę, położona w miejscowości Kuźnica.

Tabela 22. Stan skanalizowania Gminy Kuźnica w latach 2013-2016

Lata	2013	2014	2015	2016
Długość czynnej sieci rozdzielczej w km	11,6	11,6	14,7	14,8
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	337	339	355	360
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	1436	1430	1449	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych

3.4.3. Zasoby mieszkaniowe

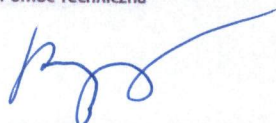
W roku 2015 na terenie Gminy Kuźnica znajdowało się 1583 budynki mieszkalne. Zasoby mieszkaniowe tworzyło 1725 mieszkań, o łącznej powierzchni 132 939 m². W stosunku do roku 2013 liczba mieszkań na terenie Gminy zwiększyła się o 0,9% (w roku 2013 na terenie Gminy znajdowało się 1710 mieszkań).

Tabela 23. Sytuacja mieszkaniowa na terenie Gminy Kuźnica w latach 2013-2016

Lata	2013	2014	2015	2016
Budynki mieszkalne w szt.	1569	1573	1583	1589
Mieszkania w m ²	130474	131127	132939	b.d.
Izby w szt.	6612	6638	6698	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W roku 2015 na 1000 mieszkańców w Gminie przypadało 417,8 mieszkania. Dla porównania w roku 2013 na 1000 mieszkańców w Gminie przypadało 403,7 mieszkania.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Nadal jednak potrzeby mieszkaniowe na obszarach wiejskich są zaspokojone w mniejszym stopniu niż mieszkańców miast.

Tabela 24. Liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców w latach 2013-2016

Lata	2013	2014	2015	2016
Gmina Kuźnica	403,7	407,8	417,8	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na terenie Gminy w roku 2015 wynosiła 77,1 m² i z roku na rok sukcesywnie wzrasta.

Tabela 25. Przeciętna powierzchnia mieszkania w latach 2013-2016 (w m²)

Lata	2013	2014	2015	2016
Gmina Kuźnica	76,3	76,5	77,1	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Podobnie rokrocznie zwiększa się przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę. Przeciętny mieszkaniec Gminy w 2015 roku miał do dyspozycji 32,2 m² powierzchni mieszkania.

Tabela 26. Przeciętna powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 osobę w latach 2013-2016 (w m²)

Lata	2013	2014	2015	2016
Gmina Kuźnica	30,8	31,2	32,2	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych

3.4.4. Budynki użyteczności publicznej

Na terenie Gminy zlokalizowanych jest 19 budynków użyteczności publicznej. Piętnaście spośród nich znajduje się na terenie miejscowości gminnej Kuźnica. Pozostałe położone są w miejscowościach: Saczkowce i Klimówka. Dziesięć budynków jest własnością Gminy, natomiast pozostałe własnością innych instytucji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Tabela 27. Wskaźnik budynków użyteczności publicznej wymagających remontu do ogólnej liczby budynków

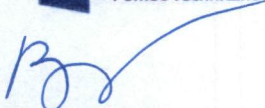
Miejscowość	Liczba budynków użyteczności publicznej	Liczba budynków użyteczności publicznej do remontu	Odsetek budynków wymagających remontu
Achrymowce	0	0	0
Białobłockie	0	0	0
Bilminy	0	0	0
Chreptowce	0	0	0
Cimanie	0	0	0
Czepiele	0	0	0
Czuprynowo	0	0	0
Długosielce	0	0	0
Klimówka	2	0	0
Kowale	0	0	0
Kowale-Kolonia	0	0	0
Kruglany	0	0	0
Kuścińce	0	0	0
Litwinki	0	0	0
Łosośna Mała	0	0	0
Łosośna Wielka	0	0	0
Łowczyki	0	0	0
Mieleszkowce Pawłowickie	0	0	0
Mieleszkowce Zalesiańskie	0	0	0
Milenkowce	0	0	0
Nowodziel	0	0	0
Palestyna	0	0	0
Parczowce	0	0	0
Pawłowicze	0	0	0
Popławce	0	0	0
Saczkowce	1	0	0
Starowlany	0	0	0
Sterpejki	0	0	0

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Szymaki	0	0	0
Tolcze	0	0	0
Tołoczki Wielkie	0	0	0
Wojnowce	0	0	0
Wołkusze	0	0	0
Wołyńce	0	0	0
Wyzgi	0	0	0
Zajzdra	0	0	0
Kuźnica ulice:			
11 Listopada	0	0	0
Bazowa	0	0	0
mjr. Stanisława Bilmina	0	0	0
Gajowa	0	0	0
Graniczna	2	0	0
Grodzieńska	2	0	0
Jagiellońska	1	0	0
Kolejowa	1	0	0
Mikołaja Kopernika	0	0	0
Tadeusza Kościuszki	0	0	0
Kresowa	0	0	0
Krótką	0	0	0
Leśną	0	0	0
Adama Mickiewicza	0	0	0
Nowodzielska	0	0	0
marsz. Józefa Piłsudskiego	0	0	0
pl. 1000-lecia Państwa Polskiego	2	1	50
Podlipska	0	0	0
Pogodna	0	0	0
Polną	0	0	0
Rolną	0	0	0
Sidrzańska	2	0	0
Słoneczna	0	0	0
Sokółka	6	3	50

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Sosnowa	0	0	0
Sportowa	0	0	0
Spółdzielcza	0	0	0
Szkolna	0	0	0
Topolowa	0	0	0
Wichrowa	0	0	0
Wodna	0	0	0
Wschodnia	0	0	0

Średni wskaźnik budynków użyteczności publicznej wymagających remontu dla Gminy wynosi 21,5%.

Sytuacja kryzysowa występuje na obszarach:

- Kuźnica: pl. 1000-lecia Państwa Polskiego i ul. Sokólska – wskaźnik 50%

Ponadto na terenie Gminy występują 2 tereny przeznaczone do celów rekreacyjno-wypoczynkowych, są to:

- skwerek w Kuźnicy,
- zbiornik wodny w miejscowości Chreptowce.

Są to jedyne miejsca przeznaczone do wypoczynku i rekreacji na terenie Gminy.

Tabela 28. Wskaźnik obiektów przeznaczonych do remontu lub zagospodarowania

Miejscowość	Liczba obiektów rekreacyjno-wypoczynkowych	Liczba obiektów rekreacyjno-wypoczynkowych przeznaczonych do remontu
Kuźnica, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego	1	0
Chreptowce	1	1

Wskaźnik dla Gminy obiektów przeznaczonych do remontu lub zagospodarowania wynosi 50%.

Sytuacja kryzysowa w tym względzie występuje na terenie miejscowości Chreptowce, gdzie pomimo warunków obiekt wymaga prac remontowych.

4. Obszary zdegradowane i obszary do rewitalizacji

4.1. Obszary zdegradowane

Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju (Warszawa, 02.08.2016 r.) obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Analiza społeczno- gospodarcza wykazała, iż koncentracja negatywnych zjawisk społecznych wystąpiła na terenie miejscowości:

- ✓ Achrymowce - 3 wskaźniki społeczne:
  - wysoki poziom obciążenia demograficznego – 86,1% (średnia dla gminy 62,7%),
  - wysoki poziom osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa - 100% (średnia dla gminy 49,9%),
  - wysoki poziom bezrobocia długotrwałego- 100 % (średnia dla gminy 73,6%).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

- ✓ Białobłockie - 3 wskaźniki społeczne:
  - wysoki poziom obciążenia demograficznego- 88,2% (średnia dla gminy 62,7%),
  - wysoki poziom osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa - 100% (średnia dla gminy 49,9%),
  - wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogółu mieszkańców- 25% (średnia dla gminy 21%) .

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

- ✓ Bilminy - 3 wskaźniki społeczne:
  - wysoki poziom obciążenia demograficznego- 94,9% (średnia dla gminy 62,7%),
  - wysoki poziom osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa – 80% (średnia dla gminy 49,9%),
  - wysoki poziom bezrobocia – 13% (średnia dla gminy – 10%).

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

- ✓ Cimanie – 5 wskaźników społecznych:
  - wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców- 36,8% (średnia dla gminy 21%),
  - niski poziom osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 8,8% (średnia dla gminy 17%),
  - wysoki poziom obciążenia demograficznego – 83,9% (średnia dla gminy 62,7%),
  - wysoki poziom osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa- 100 % (średnia dla gminy 49,9%),
  - wysoki poziom bezrobocia długotrwałego- 100% (średnia dla gminy 73,6%).

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

✓ Chreptowce - 4 wskaźniki społeczne:

- wysoki poziom osób w wieku produkcyjnym do ogółu mieszkańców- 70,8% (średnia dla gminy 61,5%),
- wysoki poziom bezrobocia- 19,6% (średnia dla gminy 10%),
- wysoki poziom osób pobierających zasiłki ogółem- 10% (średnia dla gminy 8%),
- wysoki poziom osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa – 57,1% (średnia dla gminy 49,9%).

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,
- wskaźnik procentowy obiektów przeznaczonych do remontu lub zagospodarowania

✓ Czuprynowo – 6 wskaźników społecznych:

- niski poziom osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 10,9% (średnia dla gminy 17%),
- wysoki poziom obciążenia demograficznego – 75,3% (średnia dla gminy 62,7%),
- wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 32% (średnia dla gminy 21%),
- wysoki poziom pobieranych zasiłków ogółem – 17,2% (średnia dla gminy 8%),
- wysoki poziom bezrobocia – 20,9% (średnia dla gminy 10%),
- wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 75% (średnia dla gminy 73,6%).

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

✓ Długosielce – 3 wskaźniki społeczne:

- wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym – 25,9% (średnia dla gminy 21%),
- wysoki poziom osób w wieku produkcyjnym – 64,8% (średnia dla gminy 61%),
- niski poziom osób w wieku przedprodukcyjnym 9,3% (średnia dla gminy 17%).

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

✓ Kruglany - 4 wskaźniki społeczne:

- wysoki poziom obciążenia demograficznego - 67,9% (średnia dla gminy 62,7%),
- wysoki poziom bezrobocia (średnia dla gminy 10%),
- wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 80% (średnia dla gminy 73,6%).
- wysoki poziom osób pobierających zasiłki - 15,7 % (średnia dla gminy 8%),

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

✓ Kuścińce - 4 wskaźniki społeczne:

- wysoki poziom obciążenia demograficznego - 74,4% (średnia dla gminy 62,7%),
- wysoki poziom pobieranych zasiłków - 24% (średnia dla gminy 8%),
- wysoki poziom zasiłków pobieranych z tytułu ubóstwa - 55,6 % (średnia dla gminy 49,9%),
- wysoki poziom bezrobocia - 20,9% (średnia dla gminy 10%),

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

✓ Litwinki - 4 wskaźniki społeczne:

- niski poziom osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 9,1 % (średnia dla gminy 17%),
- wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców -31,8% (średnia dla gminy 21%),
- wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego – 69,2 % (średnia dla gminy 62,7%),
- wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 100% (średnia dla gminy 73,6%).

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

✓ Łowczyki – 5 wskaźników społecznych:

- niski poziom osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 10,8% (średnia dla gminy 17%),

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

- wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców - 32,4% (średnia dla gminy 21%),
- wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego- 76,2% (średnia dla gminy 62,7%),
- wysoki poziom bezrobocia długotrwałego -100% (średnia dla gminy 73,6%),
- wysoki poziom bezrobocia ogółem – 14,3% (średnia dla gminy 10%),

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,
- ✓ Łosośna Wielka - 3 wskaźniki społeczne:
  - niski poziom osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 14% (średnia dla gminy 17%),
  - wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 30% (średnia dla gminy 21%),
  - wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego- 78,6% (średnia dla gminy 62,7%),

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,
- ✓ Milenkowce - 3 wskaźniki społeczne:
  - wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców- 34,6% (średnia dla gminy 21%),
  - wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego- 100% (średnia dla gminy 62,7%),
  - wysoki poziom bezrobocia ogółem – 23,1% (średnia dla gminy 10%),

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,
- ✓ Mieszkowce Pawłowickie - 3 wskaźniki społeczne:
  - wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców- 28,8% (średnia dla gminy 21%),
  - wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego – 84,4% (średnia dla gminy 62,7%),
  - wysoki poziom bezrobocia długotrwałego- 100% (średnia dla gminy 73,6%).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

- ✓ Mieszkowce Zalesiańskie - 3 wskaźniki społeczne:
  - wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców -35,1% (średnia dla gminy 21%),
  - wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego – 83,9% (średnia dla gminy 62,7%),
  - niski poziom osób w wieku przedprodukcyjny do ogółu mieszkańców – 10,5% (średnia dla gminy 17%),

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,
- ✓ Nowodziel - 3 wskaźniki społeczne:
  - wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 28,7 % (średnia dla gminy 21%),
  - wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego - 85,9% (średnia dla gminy 62,7%),
  - wysoki poziom bezrobocia ogółem – 16,3% (średnia dla gminy 10%),

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

- ✓ Sterpejki - 4 wskaźniki społeczne:
  - niski poziom osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu mieszkańców -0% (średnia dla gminy 17%),
  - wysoki poziom osób w wieku produkcyjnym do ogółu mieszkańców – 100% (średnia dla gminy 61%),
  - wysoki poziom bezrobocia- 100% (średnia dla gminy 10%),
  - wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 100% (średnia dla gminy 73,6%).

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

✓ Tolcze - 3 wskaźniki społeczne:

- wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 30,8% (średnia dla gminy 21%),
- wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego- 85,7% (średnia dla gminy 62,7%),
- wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 100% (średnia dla gminy 73,6%),

Wskaźniki dodatkowe:

- wysoki wskaźnik podmiotów zamykających lub zawieszających działalność na 1000 mieszkańców,

✓ Wojnowce - 4 wskaźniki społeczne:

- wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 36,4% (średnia dla gminy 21%),
- wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego- 71,9% (średnia dla gminy 62,7%),
- wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 100% (średnia dla gminy 73,6%),
- niski poziom osób w wieku przedprodukcyjnym – 5,5% (średnia dla gminy 17%).

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

✓ Wołkusze - 4 wskaźniki społeczne:

- wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 36,4% (średnia dla gminy 21%),
- wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego- 77,3% (średnia dla gminy 62,7%),
- wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 100% (średnia dla gminy 73,3%),
- niski poziom osób w wieku przedprodukcyjnym – 13,7% (średnia dla gminy 17%)

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

✓ Kuźnica ulica Bazowa - 3 wskaźniki społeczne:

- wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego – 75% (średnia dla gminy 62,7%),
- wysoki poziom bezrobocia ogółem – 25% (średnia dla gminy 10%),
- wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 100% (średnia dla gminy 73,6%).

Bzo

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

- ✓ Kuźnica ulica Grodzieńska - 4 wskaźniki społeczne:
  - wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego – 64,9% (średnia dla gminy 62,7%),
  - wysoki poziom pobieranych zasiłków z tytułu ubóstwa- 75% (średnia dla gminy 49,9%),
  - wysoki poziom bezrobocia ogółem – 12% (średnia dla gminy 10%),
  - wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 75% (średnia dla gminy 73,6%).

Wskaźniki dodatkowe:

- wysoki wskaźnik podmiotów zamykających lub zawieszających działalność na 1000 mieszkańców,

- ✓ Kuźnica ulica Kolejowa - 4 wskaźniki społeczne:
  - wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego – 71,4% (średnia dla gminy 62,7%),
  - wysoki poziom bezrobocia ogółem – 28,6% (średnia dla gminy 10%),
  - wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 100% (średnia dla gminy 73,6%).
  - wskaźnik udziału osób w wieku poprodukcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców – 25% (średnia dla gminy 21%).

Wskaźniki dodatkowe:

- wysoki wskaźnik podmiotów zamykających lub zawieszających działalność na 1000 mieszkańców,

- ✓ Kuźnica ulica Mikołaja Kopernika - 5 wskaźników społecznych:
  - wysoki poziom bezrobocia ogółem- 13,6% (średnia dla gminy 10%),
  - wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 100% (średnia dla gminy 73,6%).
  - wysoki poziom osób w wieku produkcyjnym – 75,9% (średnia dla gminy 61%),
  - wskaźnik udziału osób w wieku poprodukcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców- 24,1% (średnia dla gminy 21%),
  - wskaźnik procentowego udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze – 0% (średnia dla gminy 17%)

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

- ✓ Kuźnica pl. 1000- lecia Państwa Polskiego - 4 wskaźniki społeczne:
  - wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego – 73,3% (średnia dla gminy 62,7%),
  - wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców 23,1% (średnia dla gminy 21%),
  - wysoki poziom bezrobocia – 13,3% (średnia dla gminy 10%),
  - wysoki poziom przestępczości – 38,5 przestępstwa na 1000 mieszkańców (średnia dla gminy 10,5 przestępstwa na 1000 mieszkańców).

Dodatkowy wskaźnik:

- wysoki wskaźnik podmiotów zamykających lub zawieszających działalność na 1000 mieszkańców,
- wskaźnik budynków użyteczności publicznej przeznaczonych do remontu

- ✓ Kuźnica ulica Sokóleńska - 4 wskaźniki społeczne:
  - niski poziom osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 15,5% (średnia dla gminy 17%),
  - wysoki poziom osób w wieku produkcyjnym do ogółu mieszkańców- 66,7% (średnia dla gminy 61%),
  - wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 80% (średnia dla gminy 73,6%),
  - wysoki poziom przestępczości 40 przestępstw na 1000 mieszkańców (średnia dla gminy 10,5 przestępstwa na 1000 mieszkańców).

Dodatkowy wskaźnik:

- wysoki wskaźnik podmiotów zamykających lub zawieszających działalność na 1000 mieszkańców,
- wskaźnik budynków użyteczności publicznej przeznaczonych do remontu

- ✓ Kuźnica ulica Topolowa - 4 wskaźniki społeczne:
  - niski poziom osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 13,3% (średnia dla gminy 17%),

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

- wysoki poziom osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców – 33,3% (średnia dla gminy 21%),
- wysoki poziom obciążenia demograficznego – 87,5% (średnia dla gminy 62,7%),
- wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – 100% (średnia dla gminy 73,6 %).

Dodatkowy wskaźnik:

- wysoki wskaźnik podmiotów zamykających lub zawieszających działalność na 1000 mieszkańców,

We wszystkich wskazanych obszarach występuje co najmniej jeden wskaźnik ze sfery gospodarczej, technicznej lub funkcjonalno- przestrzennej.

Obszary zdegradowane przedstawione zostały na Załączniku nr 1.

4.2. Obszar rewitalizacji

Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju (Warszawa, 02.08.2016 r.) obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Mając na uwadze przeprowadzone badania, prace rewitalizacyjne powinny zmierzać do:

- podnoszenia kwalifikacji osób bezrobotnych, a w szczególności osób bezrobotnych długotrwanie,
- ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych będących powodem pobierania zasiłków z GOPS,
- ograniczenia ubóstwa będącego powodem pobierania zasiłków z GOPS,
- minimalizację występowania przestępstw i wykroczeń,
- poprawy stanu technicznego budynków użyteczności publicznej,
- poprawy ładu przestrzennego centrum Gminy,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

- poprawę sytuacji demograficznej Gminy,
- poprawę aktywności ekonomicznej przez zakładanie oraz ciągłość w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Ze względu na znaczenie dla rozwoju lokalnego wyznaczone zostały podobszary rewitalizacji:

- ✓ Chreptowce - zamieszkuje 65 osób na obszarze 282,7147 ha;
- ✓ Kuźnica 1 - Podobszar Kuźnica 1 obejmuje ulice: Grodzieńską, Kolejową, Mikołaja Kopernika, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, Sokólską, Topolową;
- ✓ Kuźnica 2 - ulica Bazowa.

Podobszary Kuźnica 1 i Kuźnica 2 zamieszkuje 412 osób na obszarze 12,863 ha.

Obszar do rewitalizacji zamieszkuje 477 osób (11,12% ogółu mieszkańców Gminy) na obszarze 295,5777 ha (2,2% powierzchni Gminy).

Opis podobszarów – diagnoza pogłębiona:

Podobszar 1 Chreptowce

Zamieszkuje 65 osób na obszarze 282,7147 ha. Na terenie podobszaru zdiagnozowano następujące negatywne zjawiska społeczne:

- ✓ Chreptowce - 4 wskaźniki społeczne:
  - wysoki poziom osób w wieku produkcyjnym do ogółu mieszkańców- 70,8% (średnia dla gminy 61,5%),
  - wysoki poziom bezrobocia- 19,6% (średnia dla gminy 10%),
  - wysoki poziom osób pobierających zasiłki ogółem- 10% (średnia dla gminy 8%),
  - wysoki poziom osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa – 57,1% (średnia dla gminy 49,9%).

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców 15,4 podm/ 1000 mieszkańców (średnia dla gminy 20,8 podm/ 1000 mieszkańców),
- wskaźnik procentowy obiektów przeznaczonych do remontu lub zagospodarowania – 100 % (średnia dla gminy 50%).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Na terenie podobszaru nie funkcjonuje żaden z największych podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Gminy Kuźnica. Chreptowce posiadają natomiast wysokie walory przyrodnicze - położony jest tu zalew, który na chwilę obecną jest niewykorzystywany i funkcjonuje jako obiekt niezagospodarowany i niszczący. Dodatkowym atutem podobszaru jest jego położenie tuż przy drodze krajowej w stronę przejścia granicznego z Białorusią, co umożliwia dogodny dojazd. Na terenie zarówno samej Gminy, jak i w jej najbliższym otoczeniu brak jest podobnych obiektów mogących pełnić rolę sportowo- rekreacyjną zarówno dla mieszkańców Gminy, jak i licznie odwiedzających Kuźnicę turystów z Białorusi. Zagospodarowanie obszaru nie tylko wprowadziłoby ład przestrzenny na analizowanym obszarze, ale również dałoby możliwość do rozwoju działalności gospodarczej z zakresu usług około turystycznych i rekreacyjnych. Celowym wydaje się tu otwarcie usług z zakresu małej gastronomii (sprzedaż lodów, żywności typu Fast food, napojów itd.), wypożyczalni sprzętu pływającego, pamiątek, jak również usług agroturystycznych – noclegi, wyżywienie. Jednocześnie w celu efektywniejszego wykorzystania zrewitalizowanego terenu możliwa będzie organizacja imprez i zawodów gminnych. Beneficjentami obiektu będą mieszkańcy obszarów przeznaczonych do rewitalizacji, jak również pozostali mieszkańcy Gminy. Ze względu nie tylko gminne, ale również lokalne znaczenie obiektu jego rewitalizacja i przygotowanie infrastruktury do rozwoju działalności gospodarczej powinno przyczynić się do rozwiązania problemów społecznych, takich jak: bezrobocie, wysoki wskaźnik osób pobierających zasiłki społeczne, w tym z powodu ubóstwa. Dopełnieniem projektu polegającego na stworzeniu infrastruktury do prowadzenia działalności gospodarczej są projekty miękkie dla osób chętnych do jej prowadzenia w postaci szkoleń, kursów oraz pomocy w założeniu działalności.

Podobszar Kuźnica 1

Kuźnica 1

Podobszar Kuźnica 1 obejmuje ulice: Grodzieńską, Kolejową, Mikołaja Kopernika, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, Sokólską, Topolową. Podobszar posiada wspólne granice.

Podobszar zamieszkuje 405 osób na obszarze 12,133 ha z czego 22 osoby bezrobotne (20,7 % mieszkańców bezrobotnych miejscowości Kuźnica), w tym 22 osoby długotrwale bezrobotne (41% ogółu bezrobotnych długotrwale mieszkańców z miejscowości Kuźnica). Dwadzieścia dwie osoby pobiera zasiłki w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kuźnicy (21,2% osób

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

pobierających zasiłek na terenie miejscowości Kuźnica), w tym 11 z tytułu ubóstwa (24% ogółu zasiłków z tytułu ubóstwa na terenie miejscowości Kuźnica). Na terenie Podobszaru Kuźnica 1 ma miejsce najwięcej przestępstw i wykroczeń – 39,5 na 1000 mieszkańców (średnia dla gminy 10,5 na 1000 mieszkańców). Ponadto podobszar charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem osób zamykających lub zawieszających działalność gospodarczą – 9 (53% ogółu podmiotów gospodarczych zawieszających lub zamykających działalność gospodarczą na terenie Gminy) i wysokim wskaźnikiem budynków użyteczności publicznej przeznaczonych do remontu – 100% budynków użyteczności publicznej przeznaczonych do remontu leży na Podobszarze Kuźnica 1.

Na terenie podobszaru zarejestrowane są dwie spośród największych firm z terenu Gminy Kuźnica. Są to:

- Szoka Sp. J. - Sala Weselna Bona (restauracja, sala bankietowa) - Kuźnica ulica Sokólska,
- Zakład Budowy Dróg i Mostów Edward Donejko, (roboty budowlano-drogowe)- Kuźnica ulica Topolowa. Przedsiębiorstwo posiada koncesje na wydobywanie kopalin ze złóż na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża "Drahle X". Wydobywane są: żwir i piasek oraz glina i kaolin.

Podobszar Kuźnica 1 jest strategiczny z punktu widzenia rozwoju Gminy – jest jego centrum administracyjnym, gospodarczym, kulturalnym. Skoncentrowane są tu również niezbędne do funkcjonowania gminy podmioty i instytucje (tj. Urząd Gminy, Szkoła, Bank, Ośrodek Zdrowia, większość sklepów i usług). Na podobszarze położony jest największy okoliczny targ, na którym handlują kupcy z terenu gminy i Białorusi. Targ nastawiony jest głównie na handel przygraniczny, o czym świadczą mogą dwujęzyczne reklamy w centrum miejscowości, oraz wszystkie napisy i reklamy na terenie samego obiektu. Sam teren rynku jest bardzo zaniedbany. Brak jest niezbędnego wyposażenia – stołów, zadaszonych straganów. Niewielkie budki w bardzo złym stanie technicznym nastawione są głównie na handel hurtowy o czym świadczą napisy. Na terenie obiektu brak jest podstawowego zaplecza sanitarnego – dostępu do toalety i bieżącej wody. Każdego dnia teren ten odwiedzany jest przez wielu handlowców głównie z terenu gminy Kuźnica i Białorusi. Teren ten jest często jedynym źródłem utrzymania osób znajdujących się w złej sytuacji ekonomicznej. Potencjałem podobszaru jest możliwość zagospodarowania części Podobszaru Kuźnica 1 do

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

celów handlowych. Dałoby to potencjał i infrastrukturę do handlu, przez co wzmocniłoby sytuację ekonomiczną mieszkańców obszarów zdegradowanych. Nowy targ powstałby na terenie zlokalizowanym przy byłej szkole podstawowej na ulicy Sokólskiej. Poza zaprowadzeniem ładu przestrzennego istniałaby możliwość wydzielenia miejsc na otwarcie zarówno zadaszonych wiat straganów, ale też otwarcia tzw. „budek” i sklepów, z pełnym węzłem sanitarnym, gdzie mieszkańcy podobszaru, jak i potencjalni drobni inwestorzy z „zewnątrz” mieliby możliwość prowadzenia całorocznej działalności gospodarczej (sprzedaż artykułów przemysłowych, AGD, kantory wymiany walut). Wzmocni to zarówno sytuację gospodarczą podobszaru, jak i całej gminy. Jednocześnie z racji braku terenu na prowadzenie imprez gminnych istnieje możliwość wybudowania zadaszonej sceny, na której odbywać się będą koncerty, imprezy gminne. Takie rozwiązanie umożliwi zaprowadzenie ładu przestrzennego w centrum miejscowości – znikną szpecące reklamy, uszkodzone „budy” pełniące rolę doraźnych sklepów, samochody parkujące w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Rewitalizacja samego centrum miejscowości stworzy warunki do aktywnego spędzania wolnego czasu i integracji międzyludzkiej. Odpowiednie oświetlenie pozytywnie wpłynie na stan bezpieczeństwa mieszkańców- spadek przestępczości. Obecnie samo centrum miejscowości ze względu na brak doinwestowania słynie z dużej ilości przestępstw i wykroczeń. Działania rewitalizacyjne powinny być ukierunkowane na wspieranie integracji społecznej oraz włączenie społeczne, pozwalające zmniejszać problemy społeczne, co w konsekwencji umożliwi jednostce zapewnienie takich warunków, by mogła funkcjonować samodzielnie bez konieczności korzystania z pomocy GOPS. Konieczna jest również eliminacja negatywnych zjawisk społecznych w postaci przestępstw i wykroczeń. W sferze technicznej konieczne jest podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu budynków użyteczności publicznej, rewitalizacji przestrzeni i poprawy jej estetyki, poprawy jakości dróg.

Fot. 1 Brak miejsc parkingowych obok bazaru w centrum Kuźnicy

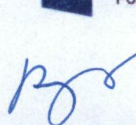
Podobszar Kuźnica 2

Podobszar nie posiada wspólnych granic z podobszarem Kuźnica 1.

Dodatkowy wskaźnik:

- liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców,

Na podobszarze Kuźnica 2 nie jest prowadzona żadna działalność gospodarcza. Podobszar pomimo braku wspólnych granic z podobszarem Kuźnica 1 leży w jego niedalekiej odległości. Podobszar zamieszkuje jedynie 7 mieszkańców. Jedną z przyczyn braku chętnych do zamieszkania na ulicy Bazowej należy doszukiwać się w zaniedbaniu infrastrukturalnym oraz braku jakiegokolwiek zaplecza w postaci sklepów, usług. Ulica posiada potencjał w postaci samego położenia w bliskiej odległości od centrum. Znacznym atutem jest położenie na terenie Podobszaru Kuźnica 2 dużej, zabudowanej działki będącej własnością Gminy. W chwili obecnej zlokalizowane tam budynki są w bardzo złym stanie technicznym, doraźnie wykorzystywane do przechowywania sprzętu wykorzystywanego w gospodarce komunalnej. Ogólnie obszar jest zaniedbany, a infrastruktura niszczeje. Rewitalizacja budynków nada im nowe cechy użytkowe będące doskonałą bazą do prowadzenia działalności gospodarczej w postaci warsztatu rolno-mechanicznego, w którym

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

---

prowadzone będą usługi rolno- mechaniczne. W skład infrastruktury wchodzi: duży budynek murowany, który może być wykorzystywany do napraw maszyn, murowane garaże oraz najmniejszy murowany budynek socjalny wraz ze stróżówką. Konieczny jest jednak ich remont, doprowadzenie drogi dojazdowej oraz ogrodzenie terenu. Rewitalizacja terenu oprócz zaprowadzenia ładu przestrzennego, częściowo rozwiąże bolący problem społeczny w postaci bezrobocia.

Kolejnym atutem tego miejsca jest wielkość działki, która pozwala na stworzenie miejsca do typowego handlu produktami żywnościowymi wytwarzanymi przez lokalnych rolników. W chwili obecnej na terenie gminy brak jest wydzielonego miejsca przeznaczonego do sprzedaży produktów żywnościowych. Handel nimi odbywa się na terenie zaniedbanego targowiska, gdzie sprzedawane są również ubrania, sprzęt, towary przywożone z wschodniej granicy, chemikalia itd. W celu stworzenia targowiska niezbędne jest zagospodarowanie terenu tj. stworzenie drogi dojazdowej, ciągów pieszych, utwardzenie nawierzchni, oraz montaż samej infrastruktury handlowej – stołów z zadaszeniem. Projekt ten będzie dopełnieniem projektu proponowanego na terenie Podobszaru Kuźnica 1 polegającego na budowie targowiska. Targ na terenie Podobszaru Kuźnica 1 jest nastawiony na handel przygraniczny artykułami przemysłowymi, ubraniami itd. Projekty na obu podobszarach: Kuźnica 1 i Kuźnica 2 uzupełniają się nawzajem i są dopełnieniem stwarzającym warunki do rozwoju szeroko rozumianego handlu i działalności gospodarczej na terenie Gminy. Działania rewitalizacyjne powinny zmierzać do stworzenia na Podobszarze Kuźnica 2 zachęt do rozwoju handlu, jak również do prowadzenia działalności produkcyjnej na bazie zrewitalizowanych budynków będących własnością Gminy. Działania na obu podobszarach Kuźnica 1 i Kuźnica 2 stworzą warunki do zminimalizowania negatywnych zjawisk społecznych w postaci bezrobocia na wszystkich podobszarach przeznaczonych do rewitalizacji. Ze względu na potencjał w postaci możliwości rozwoju działalności gospodarczej na terenie Podobszaru Kuźnica 2 obszar został przeznaczony do rewitalizacji.

Fot. 2 Plac przeznaczony na targowisko produktami żywnościowy

Fot. 3 Budynek przeznaczony do rewitalizacji

Fot. 4 Budynek przeznaczony do rewitalizacji

Podobszary:

- ✓ Kuźnica 1 - ulice: Grodzieńska, Kolejowa, Mikołaja Kopernika, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, Sokólska, Topolowa,
- ✓ Kuźnica 2 - ulica Bazowa.

zamieszkuje 412 osób na obszarze 12,863 ha z czego 23 osoby bezrobotne (25,7% mieszkańców miejscowości Kuźnica), w tym 23 osoby długotrwale bezrobotne (31% ogółu bezrobotnych długotrwale mieszkańców miejscowości Kuźnica). 24 osoby pobiera zasiłki w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kuźnicy (23% osób pobierających zasiłek na terenie miejscowości Kuźnica), w tym 12 z tytułu ubóstwa (26% ogółu zasiłków na terenie miejscowości Kuźnica).

Obszar przeznaczony do rewitalizacji przedstawiono w Załączniku nr 2.

5. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja przemian na obszarze rewitalizacji (czyli wizja tego obszaru po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych) MUSI BYĆ SPÓJNA z wizją rozwoju całego obszaru, w skład którego wchodzi obszar rewitalizacji.

Obszary do rewitalizacji, miejscem z ożywionym gospodarczo, z zaprowadzonym ładem przestrzennym i z warunkami zachęcającymi do zamieszkania i odwiedzenia.

Wizja obszarów wskazanych do rewitalizacji musi nawiązywać do kierunków rozwoju i celów do osiągnięcia przez cały obszar gminy. Działania rewitalizacyjne powinny wpłynąć na:

- 1) Poprawę warunków i jakości życia w na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji,
- 2) Tworzenie pozytywnego wizerunku obszaru przeznaczonego do rewitalizacji,
- 3) Poprawę bezpieczeństwa na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji,
- 4) Poprawę klimatu zamieszkania poprzez stworzenie infrastruktury do aktywnego wypoczynku i integracji społecznej mieszkańców,
- 5) Poprawę estetyki obszarów przeznaczonych do rewitalizacji,
- 6) Poprawę stanu obiektów w tym użyteczności publicznej na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji,
- 7) Stworzenia warunków niwelujących negatywne zjawiska społeczne,
- 8) Ożywienie zawodowe mieszkańców.

Jednocześnie wizja powinna nawiązywać do negatywnych zjawisk występujących na obszarach zdegradowanych i sposobu ich wyprowadzenia ze stanu kryzysowego tj.:

- poprawy bezpieczeństwa,
- podnoszenia kwalifikacji osób, a w szczególności zagrożonych bezrobociem długotrwałym,
- ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych będących powodem opieki GOPS,
- poprawy warunków technicznych, funkcjonalno- przestrzennych i estetycznych,
- minimalizowania negatywnych trendów demograficznych w celu pobudzenia przyrostu naturalnego,
- poprawy stanu obiektów w tym użyteczności publicznej,
- poprawy estetyki centrum miejscowości gminnej,
- pobudzenie aktywności ekonomicznej mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Działania rewitalizacyjne ukierunkowane będą na wspieranie integracji społecznej oraz włączenie społeczne, zapewniające możliwość samodzielnego funkcjonowania bez konieczności pomocy ze strony opieki społecznej oraz zmniejszenie przestępczości na obszarach przeznaczonych do rewitalizacji.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej nastąpi poprawa estetyki i ładu przestrzennego, stanu obiektów w tym użyteczności publicznej, stworzone zostaną warunki do rozwoju handlu, produkcji, usług oraz do aktywnego wypoczynku, turystyki, integracji społecznej, co w dalszej konsekwencji przełoży się na sytuację ekonomiczną mieszkańców i ich pobudzenie gospodarcze.

Nadrzędnym celem działań rewitalizacyjnych będzie realizacja zadań zmierzających do poprawy estetyki i ładu przestrzennego, zachowania dziedzictwa kulturowego, aktywizacji społecznej, eliminacja wyłączenia społecznego, poprawa bezpieczeństwa publicznego i rozwój gospodarczy obszarów przeznaczonych do rewitalizacji.

6. Cele rewitalizacji i kierunki działań

W oparciu o przeprowadzone analizy sytuacji społeczno-gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej Gminy Kuźnica, które przedstawiono w poprzednich rozdziałach, a także przy uwzględnieniu zapisów dokumentów strategicznych sformułowane zostały cele rewitalizacji Gminy Kuźnica. Cele zostały ukierunkowane zgodnie z wynikami analizy wskaźników.

Cel 1. Rozwój gospodarczy obszaru przeznaczonego do rewitalizacji oraz aktywizacja gospodarcza społeczeństwa

Cel szczegółowy 1.1. Aktywizacja gospodarcza poprzez zachęty dla potencjalnych inwestorów i mieszkańców obszarów do rewitalizacji

Działania:

- 1.1.1. Wspieranie aktywizacji społeczeństwa do zwiększenia aktywności gospodarczej poprzez szkolenia z zakresu otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej
- 1.1.2. Tworzenie zachęt do inwestowania na terenie gminy (np. preferencyjny system opodatkowania)
- 1.1.3. Stworzenie bazy do rozwoju handlu, usług i turystyki przygranicznej

Cel szczegółowy 1.2. Wsparcie dla osób poszukujących pracy ze szczególnym naciskiem na osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz podniesienie jakości nauczania

Działania:

- 1.2.1. Organizacja warsztatów, szkoleń z zakresu efektywnego poszukiwania pracy
- 1.2.2. Podnoszenie jakości nauczania poprzez poprawę ich warunków
- 1.2.3. Stworzenie podstaw do rozwoju zainteresowań i oferty spędzania wolnego czasu mieszkańców gminy

Cel 2. Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców gminy

Cel szczegółowy 2.1. Rozwój infrastruktury, która przyczyni się do włączenia społecznego poprzez dostęp do infrastruktury sportowej, kulturalnej, rekreacyjnej

Działania:

- 2.1.1. Zagospodarowanie nieczynnych obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie gminy
- 2.1.2. Remonty, przebudowa i dostosowanie obiektów mogących spełniać rolę ośrodków kulturalnych, sportowych i turystycznych.

Cel 3. Poprawa infrastruktury, zagospodarowania, estetyki przestrzeni i podniesienie jakości życia mieszkańców gminy

Cel szczegółowy 3.1. Poprawa estetyki przestrzennej gminy

Działania:

- 3.1.1. Poprawa stanu technicznego i estetyki obiektów zdegradowanych
- 3.1.2. Rewitalizacja i zagospodarowanie obiektów zabytkowych i publicznych
- 3.1.3. Poprawa estetyki obiektów użyteczności publicznej i zagospodarowanie przestrzeni wokół nich.
- 3.1.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego

Cel szczegółowy 3.2. Modernizacja i rozwój infrastruktury gminy

Działania:

- 3.2.1. Poprawa stanu technicznego budynków użyteczności publicznej
- 3.2.2. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej

Podobszar Chreptowce

Cel 1. Rozwój gospodarczy obszaru przeznaczonego do rewitalizacji oraz aktywizacja gospodarcza społeczeństwa

Cel szczegółowy 1.1. Aktywizacja gospodarcza poprzez zachęty dla potencjalnych inwestorów i mieszkańców obszarów do rewitalizacji

Działania:

- 1.1.1. Wspieranie aktywizacji społeczeństwa do zwiększenia aktywności gospodarczej poprzez szkolenia z zakresu otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej
- 1.1.2. Tworzenie zachęt do inwestowania na terenie gminy (np. preferencyjny system opodatkowania)
- 1.1.3. Stworzenie bazy do rozwoju handlu, usług i turystyki przygranicznej

Cel 2. Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców gminy

Cel szczegółowy 2.1. Rozwój infrastruktury, która przyczyni się do włączenia społecznego poprzez dostęp do infrastruktury sportowej, kulturalnej, rekreacyjnej

Działania:

- 2.1.1. Zagospodarowanie nieczynnych obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie gminy
- 2.1.2. Remonty, przebudowa i dostosowanie obiektów mogących spełniać rolę ośrodków kulturalnych, sportowych i turystycznych

Cel 3. Poprawa infrastruktury, zagospodarowania, estetyki przestrzeni i podniesienie jakości życia mieszkańców gminy

Cel szczegółowy 3.1. Poprawa estetyki przestrzennej gminy

Działania:

- 3.1.1. Poprawa stanu technicznego i estetyki obiektów zdegradowanych
- 3.1.3. Poprawa estetyki obiektów użyteczności publicznej i zagospodarowanie przestrzeni wokół nich

Podobszar Kuźnica 1

Cel 1. Rozwój gospodarczy obszaru przeznaczonego do rewitalizacji oraz aktywizacja gospodarcza społeczeństwa

Cel szczegółowy 1.1. Aktywizacja gospodarcza poprzez zachęty dla potencjalnych inwestorów i mieszkańców obszarów do rewitalizacji

Działania:

- 1.1.1. Wspieranie aktywizacji społeczeństwa do zwiększenia aktywności gospodarczej poprzez szkolenia z zakresu otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej
- 1.1.2. Tworzenie zachęt do inwestowania na terenie gminy (np. preferencyjny system opodatkowania)
- 1.1.3. Stworzenie bazy do rozwoju handlu i turystyki przygranicznej

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Cel szczegółowy 1.2. Wsparcie dla osób poszukujących pracy ze szczególnym naciskiem na osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz podniesienie jakości nauczania

Działania:

1.2.2. Podnoszenie jakości nauczania poprzez poprawę ich warunków

Cel 2. Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców gminy

Cel szczegółowy 2.1. Rozwój infrastruktury, która przyczyni się do włączenia społecznego poprzez dostęp do infrastruktury sportowej, kulturalnej, rekreacyjnej

Działania:

2.1.1. Zagospodarowanie nieczynnych obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie gminy

2.1.2. Remonty, przebudowa i dostosowanie obiektów mogących spełniać rolę ośrodków kulturalnych, sportowych i turystycznych

Cel 3. Poprawa infrastruktury, zagospodarowania, estetyki przestrzeni i podniesienie jakości życia mieszkańców gminy

Cel szczegółowy 3.1. Poprawa estetyki przestrzennej gminy

Działania:

3.1.1. Poprawa stanu technicznego i estetyki obiektów zdegradowanych

3.1.2. Rewitalizacja i zagospodarowanie obiektów zabytkowych i publicznych

3.1.3. Poprawa estetyki obiektów użyteczności publicznej i zagospodarowanie przestrzeni wokół nich.

Cel szczegółowy 3.2. Modernizacja i rozwój infrastruktury gminy

Działania:

3.2.1. Poprawa stanu technicznego budynków użyteczności publicznej

3.2.2. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej

Podobszar Kuźnica 2

Cel 1. Rozwój gospodarczy obszaru przeznaczonego do rewitalizacji oraz aktywizacja gospodarcza społeczeństwa

Cel szczegółowy 1.1. Aktywizacja gospodarcza poprzez zachęty dla potencjalnych inwestorów i mieszkańców obszarów do rewitalizacji

Działania:

1.1.2. Tworzenie zachęt do inwestowania na terenie gminy (np. preferencyjny system opodatkowania)

1.1.3. Stworzenie bazy do rozwoju handlu, usług i turystyki przygranicznej

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Cel 3. Poprawa infrastruktury, zagospodarowania, estetyki przestrzeni i podniesienie jakości życia mieszkańców gminy

Cel szczegółowy 3.1. Poprawa estetyki przestrzennej gminy

Działania:

3.1.1. Poprawa stanu technicznego i estetyki obiektów zdegradowanych

3.1.2. Poprawa estetyki obiektów użyteczności publicznej i zagospodarowanie przestrzeni wokół nich

7. Lista planowanych projektów rewitalizacyjnych

Listę planowanych projektów rewitalizacyjnych przedstawiono w Załączniku nr 3.

Tabela 29. Tabela zgodności projektów rewitalizacyjnych z celami GPR oraz Strategią Rozwoju Gminy Kuźnica na lata 2015- 2020

Lp.	Nazwa zadania	Zgodność z PR	Zgodność ze Strategią Rozwoju Gminy Kuźnica na lata 2015- 2020
1	Przebudowa centrum miejscowości Kuźnica ul. Grodzieńska, ul. Sokólska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa	C 3.1.3. C 3.1.1. C 3.1.2. C 3.2.2.	Cel 4. Rozwój Gminy w kontekście kultury, sportu i turystyki
2	Zagospodarowanie wsi, terenu przy zalewie – wieś Chreptowce	C 3.1.3. C 3.1.1. C 2.1.1. C 2.1.2.	Cel 4. Rozwój Gminy w kontekście kultury, sportu i turystyki
3	Przebudowa placu przy „starej szkole” poprzez urządzenie targowiska oraz stworzenie miejsca do społecznej integracji mieszkańców poprzez organizację imprez (ul. Sokólska)	C 3.1.3. C 3.1.1. C 3.1.2. C 1.1.5.	Cel 4. Rozwój Gminy w kontekście kultury, sportu i turystyki
4	Budowa przedszkola w Kuźnicy ul. Sokólska	C 1.2.2.	Cel 6 Sfera społeczna- Edukacja, aktywizacja zawodowa, zapobieganie wykluczeniu społecznemu
5	Utworzenie miejsca spotkań i integracji mieszkańców	C 3.1.3. C 3.1.1.	Cel 4. Rozwój Gminy w kontekście kultury, sportu i turystyki

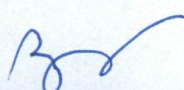

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

		C 2.1.1. C 2.1.2.	
6	Budowa siłowni zewnętrznej ul. Sokółska	C 3.1.3. C 3.1.1. C 2.1.1. C 2.1.2.	Cel 4. Rozwój Gminy w kontekście kultury, sportu i turystyki
7	Rewitalizacja ul. Bazowej	C 3.1.3. C 3.1.1. C 3.1.2. C 3.2.2.	Cel 4. Rozwój Gminy w kontekście kultury, sportu i turystyki
8	Rewitalizacja ul. Mikołaja Kopernika, Kolejowej,	C 3.1.3. C 3.1.1. C 3.1.2. C 3.2.2.	Cel 4. Rozwój Gminy w kontekście kultury, sportu i turystyki
9	Podniesienie jakości oferty edukacyjnej w placówce oświatowej – Przedszkole w Kuźnicy	C 1.2.4.	Cel 6 Sfera społeczna- Edukacja, aktywizacja zawodowa, zapobieganie wykluczeniu społecznemu
10	Zagospodarowanie terenu przy ulicy Bazowej do celów handlowych	C.1.1.2. C1.1.3. C.3.1.1. C3.2.2	Cel 2 Modernizacja infrastruktury drogowej Cel 4. Rozwój Gminy w kontekście kultury, sportu i turystyki
11	Rewitalizacja obiektów gminnych w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości – ulica Bazowa	C.1.1.2. C1.1.3. C.3.1.1. C3.2.2.	Cel 2 Modernizacja infrastruktury drogowej Cel 4. Rozwój Gminy w kontekście kultury, sportu i turystyki

8. Mechanizmy zapewnienia komplementarności

Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji. Zapewnienie komplementarności przestrzennej projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma służyć temu, by program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach), poszczególne projekty rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii.

Celem zapewnienia komplementarności przestrzennej interwencji jest także to, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie. Komplementarność przestrzenna skutkuje ciągłą analizą następstw decyzji przestrzennych w skali całej gminy i jej otoczenia (np. przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę) dla skuteczności programu rewitalizacji.

Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych/przedsięwzięć, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym). Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań (np. tzw. „rewitalizacji technicznej”, „rewitalizacji społecznej” – określeń błędnie stosowanych, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa) koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru. W komplementarności problemowej konieczne jest określenie pożądanego stanu, do jakiego mają doprowadzić dany obszar projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, oraz jego parametryzacja. Tak postawione zadanie ułatwi później wybór odpowiednich mierników/wskaźników osiągnięcia celów programu rewitalizacji.

Skuteczna komplementarność problemowa oznacza konieczność powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach, co skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań administracji.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle.

Za realizację programu odpowiedzialny będzie Wójt Gminy wraz z pracownikami Urzędu Gminy. Będą oni odpowiedzialni za realizację projektów w sferze publicznej oraz za pozyskiwanie na ten cel środków zewnętrznych. Władze Gminy będą również odpowiedzialne za dialog w sprawie realizacji programu między interesariuszami programu a wdrażającym. Na Wójcie spoczywa również odpowiedzialność za monitoring programu, podawanie do publicznej wiadomości raportów z jego realizacji i ewentualne aktualizacje założeń.

Komplementarność międzyokresowa

W celu zapewnienia komplementarności międzyokresowej IZ RPO opracowuje analizę i krytyczną ocenę oraz formułuje wnioski na temat dotychczasowego (w kontekście zaangażowania środków wspólnotowych, szczególnie w ramach polityki spójności 2007-2013) sposobu wspierania procesów rewitalizacji, jego skuteczności, osiągnięć i problemów wdrażania projektów i programów rewitalizacji w województwie. Na tej podstawie dokonywane jest zaplanowanie sposobu wspierania procesów rewitalizacji w ramach polityki spójności 2014-2020.

W oparciu o dokonaną analizę możliwe jest uzupełnianie przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 (np. o charakterze infrastrukturalnym) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym), realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020.

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie. Zmiany wprowadzane w programach rewitalizacji odpowiadają na te potrzeby zmian, które wynikają głównie z ich ewaluacji, opartej na systematycznym monitoringu.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania w kontekście polityki spójności 2014-2020 oznacza, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania.

Silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach EFS i EFRR jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla obszarów rewitalizacji. Koordynacja środków programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych jest konieczna dla realizacji zasady dodatkowości środków UE.

Komplementarność finansowa oznacza także zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądaných zmian.

Komplementarność

Podobszar 1 Chreptowce

Nazwa zadania	Zagospodarowanie wsi, terenu przy zalewie – wieś Chreptowce
Podmiot realizujący	Gmina Kuźnica
Lokalizacja	Wieś Chreptowce
Realizowane cele GPR	C. 1.1.1 C. 1.1.2 C. 1.1.3 C. 2.1.1 C.2.1.2. C. 3.1.1 C. 3.1.3.
Zakres działania	Zakres: - budowa moło, - chodniki, - ścieżki rowerowe, - oświetlenie, - ławki, - kosze na śmieci - nasadzenie drzew - budowa centrum parkowego na ogniska, grill, - budowa parku linowego - ciągi komunikacyjne, - odwodnienie, - jezdnia, - zagospodarowanie terenu zielenią

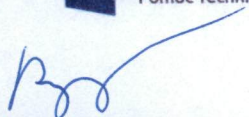

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Przewidywane wskaźniki rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na danym obszarze↓, - liczba osób pobierających zasiłek ogółem ↓, - liczba osób pobierających zasiłek z tytułu ubóstwa↓, - liczba odwiedzin nowo wybudowanej infrastruktury w trakcie organizowania imprez gminnych ↑
Adresaci zadania	Mieszkańcy obszarów przeznaczonych do rewitalizacji, pozostali mieszkańcy Gminy
Sposób pomiaru wskaźnika	<ul style="list-style-type: none"> - informacje z Urzędu Pracy w Sokółce, - informacje z GOPS w Kuźnicy, - liczba odwiedzin nowo wybudowanej infrastruktury w trakcie organizowania imprez gminnych.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania aktywizujące i integrujące osoby z obszaru rewitalizacji 2. Przedsięwzięcia integrujące mieszkańców i wpływające na rozwój integracji społecznych
Komplementarność problemowa	Służy osiągnięciu tych samych celów – spadku liczby bezrobotnych, zmniejszeniu ilości pobieranych zasiłków, pobudzeniu ekonomicznemu mieszkańców obszaru zdegradowanego przeznaczonego do rewitalizacji.
Komplementarność przestrzenna	Dotyczy tego samego podobszaru rewitalizacji. Projekt przyniesie pozytywne skutki dla wszystkich podobszarów przeznaczonych do rewitalizacji.
Komplementarność proceduralno-funkcjonalna	Te same instytucje będą odpowiedzialne za jego wdrażanie. Są to Wójt i pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica.
Komplementarność finansowa	Projekty finansowane będą z tych samych źródeł – budżetu gminy i środków zewnętrznych,
Komplementarność międzyokresowa	W latach ubiegłych zrealizowane były następujące komplementarne projekty: Zagospodarowanie parku w centrum miejscowości Kuźnica, Zagospodarowanie terenu na wzgórzu „Szubienica” w Kuźnicy, PROW 2007-2013.

Opis projektu

Planowana inwestycja oprócz zaprowadzenia ładu przestrzennego stworzy możliwość do rozwoju niezbędnej bazy turystycznej i około turystycznej. Stworzone zostaną warunki do rozwoju działalności gospodarczej w postaci sprzedaży napojów, żywności, pamiątek, wypożyczalni sprzętu wodnego, na terenie przy zalewie w miejscowości Chreptowce. Atutem położenia zalewu jest bliskość drogi krajowej w kierunku granicy z Białorusią (dogodny dostęp) oraz wzmożony ruch turystyki przygranicznej. Zainteresowanie turystyczne zagospodarowanym terenem wymusi dalszy rozwój miejscowości poprzez tworzenie miejsc noclegowych, agroturystyki. Stworzenie „twardej bazy” w postaci infrastruktury do prowadzenia działalności gospodarczej w konsekwencji przedłoży się na sferę społeczną tj.:

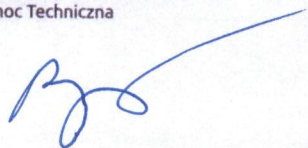

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

spadek liczby osób bezrobotnych, spadek osób pobierających zasiłek ogółem i z tytułu ubóstwa. Ze względu na fakt, iż jest to jedyny taki obiekt w okolicy będzie on miał możliwość pełnić rolę gminną i ponadlokalną. Beneficjentami będą zarówno mieszkańcy obszaru Chreptowce, jak i całej gminy. Kolejną korzyścią wynikającą z realizacji zadania jest włączenie społeczne mieszkańców, przez organizację imprez, możliwość efektywnego spędzania wolnego czasu, co ma szczególne znaczenie w przypadku osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym – tj. bezrobotnych, ubogich. Uzupełnieniem projektu są projekty miękkie polegające na aktywizacji zawodowej mieszkańców obszarów przeznaczonych do rewitalizacji oraz projekty integrujące lokalną społeczność.

Podobszar Kuźnica 1

Nazwa zadania	Przebudowa centrum miejscowości Kuźnica ul. Grodzieńska, ul. Sokólska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa
Podmiot realizujący	Gmina Kuźnica
Lokalizacja	Kuźnica ul. Grodzieńska, ul. Sokólska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa
Realizowane cele GPR	C. 3.1.1. C.3.1.2. C.3.1.3. C.3.1.4.
Zakres działania	Zakres: – jezdnia, – chodniki, – ścieżki rowerowe, – oświetlenie, – ukształtowanie ciągu systemu zieleni, – ławki, – zagospodarowanie terenu zielenią i infrastrukturą rekreacyjną, – ciągi komunikacyjne, – odwodnienie, – monitoring
Wskaźniki rezultatu	– średnia liczba przestępstw i wykroczeń na 1000 mieszkańców na analizowanym obszarze ↓
Adresaci zadania	Mieszkańcy obszarów przeznaczonych do rewitalizacji, pozostali mieszkańcy Gminy
Sposób pomiaru wskaźnika	– dane uzyskane z Posterunku Policji w Kuźnicy
Projekty komplementarne	1. Przebudowa placu przy „starej szkole” poprzez urządzenie targowiska oraz stworzenie miejsca do społecznej integracji mieszkańców poprzez organizację imprez (ul. Sokólska)

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Komplementarność problemowa	Rozwiązanie problemów związanych z handlem na zdegradowanym targowisku wpłynie bezpośrednio na możliwość zagospodarowania terenu centrum miejscowości do celów rekreacyjnych, oraz stworzy możliwość wprowadzenia ładu przestrzennego na analizowanym terenie w połączeniu z projektem miękkim – spadek przestępczości na analizowanym terenie
Komplementarność przestrzenna	Dotyczy tego samego podobszaru Kuźnica I
Komplementarność proceduralno-funkcjonalna	Te same instytucje będą odpowiedzialne za jego wdrażanie. Są to Wójt i pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica
Komplementarność finansowa	Projekty finansowane będą z tych samych źródeł – budżetu gminy i środków zewnętrznych
Komplementarność międzyokresowa	W latach ubiegłych zrealizowane były następujące komplementarne projekty: Zagospodarowanie parku w centrum miejscowości Kuźnica, Zagospodarowanie terenu na wzgórzu „Szubienica” w Kuźnicy, PROW 2007-2013

Opis projektu

Teren planowanej inwestycji położony jest w samym centrum miejscowości gminnej. Jest to obszar szczególnie zaniedbany ze względu na brak inwestycji w targowisko gminne, które nie spełnia podstawowych ram prowadzenia działalności handlowej na tutejszym terenie. Obszar centrum odstrasza zaniedbanymi budkami handlowymi ze szpecącymi reklamami, zniszczonymi chodnikami, brakiem ławeczek, parkingów dla przybywających tu kupców i sprzedających, a w godzinach wieczornych również brakiem oświetlenia, co sprzyja rozwojowi przestępczości (na analizowanym obszarze zdiagnozowano wysoki wskaźnik przestępczości). Obszar jest zaniedbany i niebezpieczny. Pomimo faktu, iż jest to serce gminy, brak jest jakiegokolwiek infrastruktury rekreacyjnej służącej wypoczynkowi. Realizacja zadania przywróci ład przestrzenny na analizowanym terenie, co wpłynie na jego rozwój, natomiast montaż monitoringu wpłynie na spadek przestępczości w centrum miejscowości Kuźnica.

Nazwa zadania	Przebudowa placu przy „starej szkole” poprzez urządzenie targowiska oraz stworzenie miejsca do społecznej integracji mieszkańców poprzez organizację imprez (ul. Sokólska)
Podmiot realizujący	Gmina Kuźnica
Lokalizacja	Kuźnica ul. Sokólska
Realizowane cele GPR	C.1.1.3. C.3.1.1. C.3.1.2. C.3.1.3.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

	C.3.1.4.
Zakres działania	Zakres: <ul style="list-style-type: none"> - urządzenie targowiska, - oświetlenie, - utwardzenie nawierzchni, - kosze, - ławki, - odwodnienie, - budowa zadaszanej sceny, - budowa parkingów
Wskaźniki rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych długotrwale ↓, - liczba osób pobierających zasiłek ↓, - liczba osób pobierających zasiłek z tytułu ubóstwa ↓, - liczba przestępstw na obszarze ↓, - liczba nowo otwartych podmiotów gospodarczych ↑.
Adresaci zadania	Mieszkańcy, przedsiębiorcy obszarów przeznaczonych do rewitalizacji oraz pozostałej części Gminy.
Sposób pomiaru wskaźnika	<ul style="list-style-type: none"> - informacje Urzędu Pracy w Sokółce, - informacje z Komisariatu Policji w Kuźnicy, - rejestr działalności gospodarczej – CEiDG, - informacje UG
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa centrum miejscowości Kuźnica ul. Grodzieńska, ul. Sokóleńska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa 2. Przedsięwzięcia integrujące mieszkańców i wpływające na rozwój integracji społecznych
Komplementarność problemowa	Dotyczy rozwiązywania tych samych problemów związanych z handlem na zdegradowanym targowisku wpłynie bezpośrednio na możliwość zagospodarowania terenu centrum miejscowości do celów rekreacyjnych, oraz stworzy możliwość wprowadzenia ładu przestrzennego na analizowanym terenie. Dopelnieniem jest natomiast projekt miękkiej.
Komplementarność przestrzenna	Dotyczy tego samego podobszaru Kuźnica I
Komplementarność proceduralno-funkcjonalna	Te same instytucje będą odpowiedzialne za jego wdrażanie. Są to Wójt i pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica
Komplementarność finansowa	Projekty finansowane będą z tych samych źródeł – budżetu gminy i środków zewnętrznych
Komplementarność międzyokresowa	W latach ubiegłych zrealizowane były następujące komplementarne projekty: Zagospodarowanie parku w centrum miejscowości Kuźnica, Zagospodarowanie terenu na wzgórzu „Szubienica” w Kuźnicy, PROW 2007-2013

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Opis projektu

Jest to bardzo istotne zadanie z punktu widzenia sytuacji społecznej i gospodarczej zarówno mieszkańców terenu do rewitalizacji, jak również z punktu widzenia rozwoju lokalnego całej gminy. Temat budowy nowego targowiska- podobnie jak temat rewitalizacji centrum Kuźnicy- był wielokrotnie poruszany przez mieszkańców podczas konsultacji społecznych. Zlokalizowany w centrum miejscowości Kuźnica targ, przeznaczony jest głównie do handlu przygranicznego. Jest to największe tego rodzaju targowisko w okolicy. Codziennie zjeżdża się tu wiele osób zarówno z Kuźnicy, jak i Białorusi w celu sprzedaży - kupna towarów. Transakcje mają z reguły charakter hurtowy o czym świadczą liczne zaniedbane, dwujęzyczne reklamy w centrum Kuźnicy, jak i na samym targu. Oprócz brakujących do handlu stołów (towar można nabyć z „ ręki”) miejsce odstrasza walącymi się budkami. Brak infrastruktury parkingowej powoduje parkowanie samochodów (zarówno osobowych, jak i autobusów) w miejscach do tego nieprzystosowanych. Samo targowisko nie spełnia jakichkolwiek warunków do handlu, jak również warunków sanitarnych - brak możliwości skorzystania z toalety, umycia rąk. Jednocześnie z racji na wystarczającą ilość terenu i jego zagospodarowania, istnieje możliwość organizacji targowiska na ulicy Sokólskiej, na terenie przy byłej szkole podstawowej. Budowa takiego targowiska pociągnie za sobą zwiększone zainteresowanie handlem, w tym również całorocznym, stworzy możliwość powstawania bazy około handlowej np. toalety, gastronomia, kantory wymiany walut.

Tuż obok targowiska stworzona zostanie infrastruktura społeczna przeznaczona do spędzania wolnego czasu przez mieszkańców. Odbywać się będą tu koncerty organizowane przez gminę, turnieje, koncerty, atrakcje, co również sprzyja integracji społecznej i stanowi „zapełnienie” wolnego czasu. Brak takiej możliwości powoduje często nałogi i konflikty z prawem.

Realizacja zadania oprócz walorów estetycznych, wpłynie bezpośrednio na aspekt społeczny. Rozbudowana i zagospodarowana infrastruktura przeznaczona do prowadzenia działalności handlowej spowodują: spadek bezrobocia (obszar obciążony jest problemem bezrobocia długotrwałego), spadek liczby osób pobierających zasiłki, większe zainteresowanie inwestowaniem przez handlowców z zewnątrz. Korzystnym aspektem społecznym będzie zapewne stworzenie miejsca do efektywnego spędzenia wolnego czasu. Podobnie, jak w przypadku Podobszaru I Chreptowce możliwe będzie zastosowanie zachęt dla potencjalnych inwestorów poprzez np. obniżenie podatku.

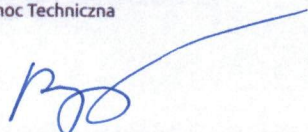

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Nazwa zadania	Budowa przedszkola w Kuźnicy ul. Sokólska
Podmiot realizujący	Gmina Kuźnica
Lokalizacja	Kuźnica ul. Sokólska
Realizowane cele GPR	C.1.2.2.
Zakres działania	Zakres: – budowa przedszkola, – wyposażenie, – zagospodarowanie terenu, – plac zabaw, – ogrodzenie.
Wskaźniki rezultatu	– dostępna liczba miejsc przedszkolnych, – liczba nowo zatrudnionych pracowników,
Adresaci zadania	Dzieci z terenu obszarów przeznaczonych do rewitalizacji oraz pozostałej części Gminy
Sposób pomiaru wskaźnika	– dane GUS.
Projekty komplementarne	1. Podniesienie jakości oferty edukacyjnej w placówce oświatowej – Przedszkole w Kuźnicy 2. Półkolonie dla dzieci i młodzieży w okresie letnim i zimowym
Komplementarność problemowa	Służy osiągnięciu tych samych celów na różnym etapie edukacji. Poprawa warunków nauczania przedszkolnego bezpośrednio wpłynie na wyniki, jakie dzieci będą osiągały na poziomie szkoły podstawowej.
Komplementarność przestrzenna	Dotyczy tego samego podobszaru Kuźnica.
Komplementarność proceduralno-funkcjonalna	Te same instytucje będą odpowiedzialne za jego wdrażanie. Są to Wójt i pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica.
Komplementarność finansowa	Projekty finansowane będą z tych samych źródeł – budżetu gminy i środków zewnętrznych.
Komplementarność międzyokresowa	W latach ubiegłych zrealizowane były następujące komplementarne projekty: Zagospodarowanie parku w centrum miejscowości Kuźnica, Zagospodarowanie terenu na wzgórzu „Szubienica” w Kuźnicy, PROW 2007-2013.

Opis projektu

W chwili obecnej przedszkole jest niedoinwestowane, brak jest wystarczającej infrastruktury edukacyjnej, natomiast sam budynek przedszkola wymaga przebudowy. W wyniku realizacji inwestycji- budowy przedszkola, oprócz większej liczby miejsc przedszkolnych z unowocześnioną infrastrukturą powstaną nowe miejsca pracy do obsługi obiektu. Jak wynika z ogólnodostępnych publikacji, dzieci rozpoczynające naukę już w wieku przedszkolnym osiągają lepsze wyniki w dalszej edukacji szkolnej, co długiej perspektywie czasowej wpływa na poziom wykształcenia i możliwość efektywnego zarobkowania.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

W krótkiej perspektywie- łatwy dostęp do opieki przedszkolnej z dobrą infrastrukturą techniczną i odpowiednią ofertą edukacyjną przy jednoczesnym zaprowadzeniu ładu przestrzennego i możliwości znalezienia zatrudnienia jest motywatorem do zamieszkania na danym terenie przez ludzi młodych. Realizacja zadania częściowo wpłynie na rozwiązanie problemu społecznego, jakim bezrobocie oraz polepszy dostęp do infrastruktury przedszkolnej.

Nazwa zadania	Utworzenie miejsca spotkań i integracji mieszkańców
Podmiot realizujący	Gmina Kuźnica
Lokalizacja	Kuźnica, ul. Grodzieńska
Realizowane cele GPR	C.2.1.1 C.2.1.2 C.3.1.1. C.3.1.3. C.3.1.4.
Zakres działania	Zakres projektu: <ul style="list-style-type: none"> - budowa placu zabaw, - budowa siłowni zewnętrznej, - zagospodarowanie terenu, - oświetlenie, - chodniki - ciągi komunikacyjne, - ławki, - kosze, - monitoring,
Wskaźniki rezultatu	- liczba przestępstw i wykroczeń na obszarze
Adresaci zadania	Głównie mieszkańcy podobszaru Kuźnica I oraz pozostali mieszkańcy Gminy
Sposób pomiaru wskaźnika	- dane z Policji,
Projekty komplementarne	1.Budowa siłowni zewnętrznej ul. Sokólska 2.Półkolonie dla dzieci i młodzieży w okresie letnim i zimowym 3.Spotkajmy się w bibliotece
Komplementarność problemowa	Służy osiągnięciu tych samych celów związanych z poprawą warunków życia mieszkańców terenu Podobszaru Kuźnica I. Oprócz zaprowadzonego ładu przestrzennego, beneficjentami będą te same grupy odbiorców. W przypadku placu zabaw najmłodszy mieszkańcy gminy, w przypadku budowy siłowni osoby dorosłe. Jednocześnie projekty miękkie są dopełnieniem możliwości prawidłowego rozwoju najmłodszych mieszkańców gminy.
Komplementarność przestrzenna	dotyczy tego samego Podobszaru Kuźnica I

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Komplementarność proceduralno-funkcjonalna	Te same instytucje będą odpowiedzialne za jego wdrażanie. Są to Wójt i pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica
Komplementarność finansowa	Projekty finansowane będą z tych samych źródeł – budżetu gminy i środków zewnętrznych
Komplementarność międzyokresowa	W latach ubiegłych zrealizowane były następujące komplementarne projekty: Zagospodarowanie terenu na wzgórzu „Szubienica” w Kuźnicy, Zagospodarowanie parku w centrum miejscowości Kuźnica PROW 2007-2013

Opis projektu

Budowa infrastruktury spędzania wolnego czasu przez najmłodszych nie tylko na terenie gminy Kuźnica jest odpowiedzią na potrzeby rozwoju najmłodszych mieszkańców gminy. Infrastruktura taka jest również jednym z powodów do osiedlania się młodych ludzi w tym konkretnym miejscu. Brak sklepów, przedszkoli, placów zabaw, miejsc do spędzania wolnego czasu nie jest zachęcający do zamieszkania w tym konkretnym miejscu przez ludzi młodych. Montaż monitoringu spowoduje natomiast znaczny spadek przestępczości na podobszarze Kuźnica 1. Realizacja zadania w kontekście innych komplementarnych zadań w podobszarze Kuźnica 1 (tj. zaprowadzenie ładu przestrzennego, stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, przez budowę targowiska miejskiego), spowoduje powolne osiedlanie się ludzi młodych między innymi na tej ulicy Podobszaru.

Nazwa zadania	Budowa siłowni zewnętrznej ul. Sokólska
Podmiot realizujący	Gmina Kuźnica
Lokalizacja	Kuźnica, ul. Sokólska
Realizowane cele GPR	C.2.1.1. C.2.1.2. C.3.1.1. C.3.1.3. C.3.1.4.
Zakres działania	Zakres: – Budowa siłowni zewnętrznej, – zagospodarowanie terenu, – ciągi komunikacyjne, – chodniki, – ławki, – kosze. – monitoring
Wskaźniki rezultatu	– liczba przestępstw na 1000 mieszkańców ↓,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Adresaci zadania	Głównie mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Kuźnica 1, jak również pozostali mieszkańcy Gminy
Sposób pomiaru wskaźnika	– informacje z Posterunku Policji w Kuźnicy
Projekty komplementarne	1. Utworzenie miejsca spotkań i integracji mieszkańców 2. Działania aktywizujące i integrujące osoby z obszaru rewitalizacji
Komplementarność problemowa	Służy osiągnięciu tych samych celów, projekty są adresowane do tej samej grupy docelowej – dorosłych mieszkańców Podobszaru Kuźnica. Realizacja projektu infrastrukturalnego przy współdziałaniu projektów miękkich spowoduje spadek przestępczości oraz zachowań patologicznych na analizowanym obszarze.
Komplementarność przestrzenna	Dotyczy tego samego Podobszaru Kuźnica 1.
Komplementarność proceduralno-funkcjonalna	Te same instytucje będą odpowiedzialne za jego wdrażanie. Są to Wójt i pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica
Komplementarność finansowa	Projekty finansowane będą z tych samych źródeł – budżetu gminy i środków zewnętrznych
Komplementarność międzyokresowa	W latach ubiegłych zrealizowane były następujące komplementarne projekty: Zagospodarowanie terenu na wzgórzu „Szubienica” w Kuźnicy, Zagospodarowanie parku w centrum miejscowości Kuźnica PROW 2007-2013

Opis projektu

W chwili obecnej na terenie gminy brak jest wystarczającej, atrakcyjnej infrastruktury do spędzania wolnego czasu przez dorosłych. Sytuacja taka powoduje frustracje oraz jest często powodem do „zabijania” wolnego czasu poprzez spożywanie alkoholu oraz kolizje z prawem. Na terenie ulicy Sokólskiej odnotowany jest bardzo wysoki wskaźnik przestępczości. Ponadto okolica ta ma złą opinię w oczach mieszkańców jako niebezpieczna, która zniechęca do zamieszkania. Ulica charakteryzuje się brakiem zagospodarowania terenu. Jest to antyreklama dla ludzi szukających miejsca do zamieszkania.

Zagospodarowanie terenu ulicy Sokólskiej pod kątem stworzenia infrastruktury spędzania wolnego czasu w kontekście pozostałych projektów (np. doinwestowanie w infrastrukturę przedszkolną, przywrócenie ład przestrzennego, stworzenie bazy do otwierania działalności gospodarczej przez budowę targowiska), spowoduje zahamowanie powyższych trendów. Montaż systemu monitoringu zniechęci do dokonywania wykroczeń, przestępstw i zachowań patologicznych na omawianym terenie. Problemami społecznymi, które zostaną rozwiązane w wyniku realizacji inwestycji będą: spadek liczby przestępstw na danym obszarze, wzrost osób zainteresowanych zamieszkaniem na ulicy Sokólskiej.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Nazwa zadania	Rewitalizacja ul. Mikołaja Kopernika, Kolejowej,
Podmiot realizujący	Gmina Kuźnica
Lokalizacja	Kuźnica, ul. Mikołaja Kopernika, Kolejowa
Realizowane cele GPR	C.3.1.1. C.3.1.2. C.3.1.3. C.3.2.2.
Zakres działania	Zakres: – jezdnia, – chodniki, – ścieżki rowerowe, – ukształtowanie ciągu systemu zieleni poprzez nasadzenie, – oświetlenie, – ciągi komunikacyjne – odwodnienie
Wskaźniki rezultatu	– liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych ↑,
Adresaci zadania	Głównie mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Kuźnica 1, jak również pozostali mieszkańcy Gminy
Sposób pomiaru wskaźnika	– dane GUS
Projekty komplementarne	Przebudowa centrum miejscowości Kuźnica ul. Grodzieńska, ul. Sokóleńska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa
Komplementarność problemowa	Służy osiągnięciu tych samych celów.
Komplementarność przestrzenna	Dotyczy tego samego Podobszaru Kuźnica 1.
Komplementarność proceduralno-funkcjonalna	Te same instytucje będą odpowiedzialne za jego wdrażanie. Są to Wójt i pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica
Komplementarność finansowa	Projekty finansowane będą z tych samych źródeł – budżetu gminy i środków zewnętrznych
Komplementarność międzyokresowa	W latach ubiegłych zrealizowane były następujące komplementarne projekty: Zagospodarowanie terenu na wzgórzu „Szubienica” w Kuźnicy, Zagospodarowanie parku w centrum miejscowości Kuźnica PROW 2007-2013

Opis projektu

Obszar tych ulic poza wysokim wskaźnikiem bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego, charakteryzuje się bardzo niekorzystnym trendem demograficznym, a mianowicie wysokim stopniem obciążenia demograficznego oraz wysokim wskaźnikiem osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców. Zamieszkują tu głównie osoby starsze. Ludzie młodzi nie wiążą sobie z tą okolicą planów. Jednym z powodów jest zapewne

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

zaniedbanie okolicy. Zaburzony jest tu ład przestrzenny, jednocześnie teren ten jest niebezpieczny ze względu na brak oświetlenia ulicznego. Stopniowe zagospodarowanie zaniedbanych terenów powinno odwracać te niekorzystne tendencje i powodować, że ludzie młodzi przekonają się, iż warto zamieszkać w danej okolicy. Zagospodarowana przestrzeń jest kołem napędowym powstawania nowych podmiotów gospodarczych, szczególnie w dziedzinie handlu i usług. Problemem społecznym, który zostanie rozwiązany przy współdziałaniu projektów miękkich będzie wzrost ilości drobnej działalności gospodarczej na terenie Gminy.

Nazwa zadania	Podniesienie jakości oferty edukacyjnej w placówce oświatowej – Przedszkole w Kuźnicy
Podmiot realizujący	Gmina Kuźnica
Lokalizacja	Kuźnica, ul. Sokóleka
Realizowane cele GPR	C.1.2.4.
Zakres działania	Zakres: <ul style="list-style-type: none"> – wyposażenie Przedszkola w narzędzia, pomoce dydaktyczne i materiały edukacyjne, – wsparcie na rzecz kształtowania i rozwijania u dzieci ich zdolności, talentów i predyspozycji z obszarów edukacji poprzez zajęcia m.in. plastyczne, muzyczne, taneczne, językowe, artystyczne, sportowe, kulinarne, matematyczne
Wskaźniki rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób nowo zatrudnionych pracowników przedszkola – liczba dostępnych miejsc przedszkolnych, – liczba dodatkowych zajęć przedszkolnych
Adresaci zadania	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji, jak również pozostali mieszkańcy Gminy
Sposób pomiaru wskaźnika	– dane GUS,
Projekty komplementarne	1. Budowa przedszkola w Kuźnicy ul. Sokóleka
Komplementarność problemowa	Służy osiągnięciu tych samych celów.
Komplementarność przestrzenna	Dotyczy tego samego Podobszaru Kuźnica 1.
Komplementarność proceduralno-funkcjonalna	Te same instytucje będą odpowiedzialne za jego wdrażanie. Są to Wójt i pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica
Komplementarność finansowa	Projekty finansowane będą z tych samych źródeł – budżetu gminy i środków zewnętrznych
Komplementarność międzyokresowa	W latach ubiegłych zrealizowane były następujące komplementarne projekty: Zagospodarowanie terenu na wzgórzu „Szubienica” w Kuźnicy, Zagospodarowanie parku w centrum miejscowości Kuźnica PROW 2007-2013

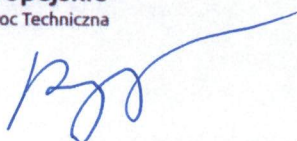
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Opis projektu

Projekt jest dopełnieniem realizacji projektu związanego z infrastrukturą przedszkolną. Będzie miał na celu poszerzenie oferty wychowania przedszkolnego, co w znacznym stopniu przyczyni się w przyszłości do rozwoju zainteresowań, rozwijania inteligencji społecznej, emocjonalnej i wyboru właściwej drogi życia. W pierwszych latach po jego zrealizowaniu przyczyni się do wzbogacenia oferty edukacyjnej najmłodszej grupy mieszkańców, stworzenia nowych miejsc przedszkolnych i nowych miejsc pracy poprzez zatrudnienie dodatkowego personelu przedszkola. Zagospodarowanie ulicy Sokólskiej spowoduje spadek przestępczości na danym terenie oraz wzrost zainteresowania centrum Kuźnicy jako miejsca do zamieszkania.

Podobszar Kuźnica 2

Nazwa zadania	Rewitalizacja ul. Bazowej
Podmiot realizujący	Gmina Kuźnica
Lokalizacja	Kuźnica, ul. Bazowa
Realizowane cele GPR	C.1.1.1. C.1.1.2. C.1.1.3.
Zakres działania	Zakres: – jezdnia, – chodniki, – ścieżki rowerowe, – ukształtowanie ciągu systemu zieleni poprzez nasadzenie, – oświetlenie, – ciągi komunikacyjne – odwodnienie
Wskaźniki rezultatu	– liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych ↑,
Adresaci zadania	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji, jak również pozostali mieszkańcy Gminy
Sposób pomiaru wskaźnika	– dane GUS
Projekty komplementarne	Rewitalizacja obiektów gminnych w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości – ulica Bazowa Działania aktywizujące i integrujące osoby z obszaru rewitalizacji
Komplementarność problemowa	Służy osiągnięciu tych samych celów.
Komplementarność przestrzenna	Dotyczy tego samego Podobszaru Kuźnica 2.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Komplementarność proceduralno-funkcjonalna	Te same instytucje będą odpowiedzialne za jego wdrażanie. Są to Wójt i pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica
Komplementarność finansowa	Projekty finansowane będą z tych samych źródeł – budżetu gminy i środków zewnętrznych
Komplementarność międzyokresowa	W latach ubiegłych zrealizowane były następujące komplementarne projekty: Zagospodarowanie terenu na wzgórzu „Szubienica” w Kuźnicy, Zagospodarowanie parku w centrum miejscowości Kuźnica PROW 2007-2013

Opis projektu

Celem zadania jest stworzenie infrastruktury komunikacyjnej oraz zagospodarowanie terenu ulicy Bazowej. Stworzenie możliwości komunikacyjnych- budowa dróg, chodników, oświetlenia i zagospodarowania przestrzeni będzie podstawą realizacji drugiego planowanego na tym terenie zadania - rewitalizacji budynków będących własnością Gminy do celów przeznaczenia ich do prowadzenia działalności gospodarczej oraz stworzenia targu lokalnymi produktami żywnościowymi. Brak dostępności komunikacyjnej eliminuje dany teren z prowadzenia jakiegokolwiek działalności, a w szczególności z działalności handlowej.

Nazwa zadania	Rewitalizacja obiektów gminnych w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości – ulica Bazowa
Podmiot realizujący	Gmina Kuźnica
Lokalizacja	Kuźnica, ul. Bazowa
Realizowane cele GPR	C.1.1.1. C.1.1.2. C.1.1.3. C.3.1.1. C.3.2.2.
Zakres działania	Zakres: – oświetlenie, – utwardzenie nawierzchni, – rewitalizacja budynków do celów prowadzenia działalności gospodarczej
Wskaźniki rezultatu	– liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych ↑, – liczba osób bezrobotnych ↓,
Adresaci zadania	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji, jak również pozostali mieszkańcy Gminy
Sposób pomiaru wskaźnika	– dane GUS
Projekty komplementarne	1. Rewitalizacja ul. Bazowej 2. Działania aktywizujące i integrujące osoby z obszaru rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Komplementarność problemowa	Realizacja obu zadań zarówno infrastrukturalnego, jak i miękkiego służyć będzie osiągnięciu celu w postaci zmniejszenia bezrobocia nie tylko na podobszarze Kuźnica 2, ale również na pozostałych podobszarach przeznaczonych do rewitalizacji.
Komplementarność przestrzenna	Dotyczy zarówno Podobszaru Kuźnica 2, jak i Podobszaru Kuźnica 1.
Komplementarność proceduralno-funkcjonalna	Te same instytucje będą odpowiedzialne za jego wdrażanie. Są to Wójt i pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica
Komplementarność finansowa	Projekty finansowane będą z tych samych źródeł – budżetu gminy i środków zewnętrznych
Komplementarność międzyokresowa	W latach ubiegłych zrealizowane były następujące komplementarne projekty: Zagospodarowanie terenu na wzgórzu „Szubienica” w Kuźnicy, Zagospodarowanie parku w centrum miejscowości Kuźnica PROW 2007-2013

Opis projektu

Projekt polegał będzie na stworzeniu gotowych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej. Na terenie ulicy Bazowej zlokalizowana jest zaniedbana, zabudowana działka będąca własnością Gminy. W skład zabudowy wchodzi murowana hala, murowane budynki garażowe oraz murowany budynek socjalny. Drogę dojazdową stanowi droga o nawierzchni nieutwardzonej (piaskowa). Projekt polegał będzie na remoncie zabudowań wraz z zagospodarowaniem terenu – tj. stworzeniem ciągów komunikacyjnych, utwardzeniem nawierzchni terenu, ogrodzeniem placu przeznaczonego do celów działalności, montażem oświetlenia. Głównym zamysłem projektu jest stworzenie podwaliny do rozwoju przedsiębiorstwa zatrudniającego pracowników, a nie stworzeniu warunków do prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej gdyż zatrudnienie na podstawie o pracę jest doskonałą alternatywą dla osób, które nie widzą się jako osoby samo zatrudniające się.

Nazwa zadania	Zagospodarowanie terenu przy ulicy Bazowej do celów handlowych
Podmiot realizujący	Gmina Kuźnica
Lokalizacja	Kuźnica, ul. Bazowa
Realizowane cele GPR	C.1.1.1. C.1.1.2. C.1.1.3. C.3.1.1. C.3.2.2.

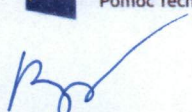

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Zakres działania	Zakres: <ul style="list-style-type: none"> - urządzenie targowiska, - oświetlenie, - utwardzenie nawierzchni, - kosze, - ławki, - odwodnienie,
Wskaźniki rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> - liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych ↑, - liczba osób bezrobotnych ↓,
Adresaci zadania	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji, jak również pozostali mieszkańcy Gminy
Sposób pomiaru wskaźnika	- dane GUS
Projekty komplementarne	1. Rewitalizacja ul. Bazowej 2. Działania aktywizujące i integrujące osoby z obszaru rewitalizacji
Komplementarność problemowa	Realizacja obu zadań zarówno infrastrukturalnego, jak i miękkiego służyć będzie osiągnięciu celu w postaci zmniejszenia bezrobocia nie tylko na podobszarze Kuźnica 2, ale również na pozostałych podobszarach przeznaczonych do rewitalizacji.
Komplementarność przestrzenna	Dotyczy zarówno Podobszaru Kuźnica 2, jak i Podobszaru Kuźnica 1.
Komplementarność proceduralno- funkcjonalna	Te same instytucje będą odpowiedzialne za jego wdrażanie. Są to Wójt i pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica
Komplementarność finansowa	Projekty finansowane będą z tych samych źródeł – budżetu gminy i środków zewnętrznych
Komplementarność międzyokresowa	W latach ubiegłych zrealizowane były następujące komplementarne projekty: Zagospodarowanie terenu na wzgórzu „Szubienica” w Kuźnicy, Zagospodarowanie parku w centrum miejscowości Kuźnica PROW 2007-2013

Opis projektu

Projekt stanowi uzupełnienie projektu budowy targowiska w Podobszarze Kuźnica 1. Stworzone zostanie tu targowisko lokalnych produktów żywnościowych. Obecnie na terenie gminy brak jest wydzielonego miejsca gdzie sprzedawane byłyby produkty żywnościowe i płody rolne. Handel nimi odbywa się na targowisku nastawionym głównie na handel przygraniczny, gdzie sprzedawane są: odzież, ubrania, chemikalia, sprzęt. Brak jest wydzielonych do celów sprzedaży żywności stołów przy jednoczesnym braku podstawowej infrastruktury sanitarnej – brak toalet, bieżącej wody. W ramach zadania planowane jest urządzenie targowiska, montaż oświetlenia oraz utwardzenie nawierzchni. Stworzenie takiego miejsca jest dopełnieniem inwestycji planowanej na terenie podobszaru Kuźnica 1. Obie inwestycje z Podobszaru Kuźnica 1 i Kuźnica 2 wzajemnie przenikają się i tworzą solidne

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

podstawy do rozwoju handlu na terenie obszarów rewitalizacji. Beneficjentami inwestycji będą handlowcy ze wszystkich podobszarów rewitalizacji, jak również pozostali mieszkańcy Gminy. Dopełnieniem zadań planowanych na ulicy Bazowej jest realizacja projektów miękkich, szczególnie z zakresu aktywizacji zawodowej mieszkańców. Będą się one odbywać na terenie Podobszaru Kuźnica I lub względu na niezbędną infrastrukturę poza obszarem rewitalizacji. Uczestnikami szkoleń z zakresu poszukiwania zatrudnienia i prowadzenia działalności będą osoby z terenu obszarów przeznaczonych do rewitalizacji oraz pozostali mieszkańcy Gminy.

Lista pozostałych- uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Uzupełniające zadania rewitalizacyjne mają na celu dopełnienie procesu rewitalizacji. Zadania podstawowe będą podwaliną infrastrukturalną do realizacji zadań miękkich. Bez możliwości realizacji zadań inwestycyjnych nie będzie możliwa lub będzie możliwa w znacznie ograniczonym stopniu realizacja zadań nieinwestycyjnych. Lista pozostałych przedsięwzięć uzupełniających wraz z zakresem ich realizacji przedstawiona została w załączniku nr 4.

Tabela 30. Podmiot realizujący, lokalizacja oraz grupy docelowe zadań

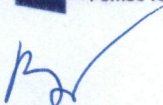
Lp.	Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Grupa docelowa	Lokalizacja
1	Przebudowa centrum miejscowości Kuźnica ul. Grodzieńska, ul. Sokólska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa,	Gmina Kuźnica	Mieszkańcy Gminy, w tym obszaru przeznaczonego do rewitalizacji	Kuźnica ul. Grodzieńska, ul. Sokólska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa,
2	Zagospodarowanie wsi, terenu przy zalewie – wieś Chreptowce	Gmina Kuźnica	Mieszkańcy Gminy, w tym obszaru przeznaczonego do rewitalizacji	Wieś Chreptowce
3	Przebudowa placu przy „starej szkole” poprzez urządzenie targowiska oraz stworzenie miejsca do społecznej integracji	Gmina Kuźnica	Mieszkańcy Gminy, w tym obszaru przeznaczonego do rewitalizacji	Kuźnica ul. Sokólska

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

	mieszkańców poprzez organizację imprez (ul. Sokólska)			
4	Budowa przedszkola w Kuźnicy ul. Sokólska	Gmina Kuźnica	Mieszkańcy Gminy, w tym obszaru przeznaczanego do rewitalizacji	Kuźnica ul. Sokólska
5	Utworzenie miejsca spotkań i integracji mieszkańców	Gmina Kuźnica	Mieszkańcy Gminy, w tym obszaru przeznaczanego do rewitalizacji	Kuźnica ul. Grodzieńska
6	Budowa siłowni zewnętrznej ul. Sokólska	Gmina Kuźnica	Mieszkańcy Gminy, w tym obszaru przeznaczanego do rewitalizacji	Kuźnica ul. Sokólska
7	Rewitalizacja ul. Bazowej	Gmina Kuźnica	Mieszkańcy Gminy, w tym obszaru przeznaczanego do rewitalizacji	Kuźnica ul. Bazowa
8	Rewitalizacja ul. Mikołaja Kopernika, Kolejowej,	Gmina Kuźnica	Mieszkańcy Gminy, w tym obszaru przeznaczanego do rewitalizacji	Kuźnica ul. Mikołaja Kopernika, Kolejowa,
9	Podniesienie jakości oferty edukacyjnej w placówce oświatowej – Przedszkole w Kuźnicy	Gmina Kuźnica	Mieszkańcy Gminy, w tym obszaru przeznaczanego do rewitalizacji	Kuźnica ul. Sokólska
10	Zagospodarowanie terenu przy ulicy Bazowej do celów handlowych	Gmina Kuźnica	Mieszkańcy Gminy, w tym obszaru przeznaczanego do rewitalizacji	Kuźnica ul. Bazowa
11	Rewitalizacja obiektów gminnych w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości – ulica Bazowa	Gmina Kuźnica	Mieszkańcy Gminy, w tym obszaru przeznaczanego do rewitalizacji	Kuźnica ul. Bazowa

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Opracowanie i realizacja programu rewitalizacji ze względu na swoją złożoność wymaga utworzenia podmiotu, który będzie odpowiedzialny za skuteczne, terminowe i sprawne jego wdrażanie.

Zgodnie z zapisami Ustawy, utworzony zostanie Komitet Rewitalizacyjny. Zadaniem Komitetu będzie dostarczanie w procesie rewitalizacji opinii i stanowisk, które pomogą Gminie w prawidłowym ukształtowaniu jego przebiegu. Na forum Komitetu możliwe będzie również prowadzenie dyskusji (dialogu) na temat planowanych rozwiązań, sposobu ich realizacji oraz ewaluacji rewitalizacji. Komitet stanowi organizacyjny łącznik między organami Gminy, a pozostałymi interesariuszami rewitalizacji, stanowiąc jeden ze środków zapewnienia partycypacyjnego charakteru rewitalizacji.

9. Indykatywne ramy finansowe

Zabezpieczenie finansowe działań związanych z realizacją Programu Rewitalizacji stanowią przede wszystkim środki budżetowe gminy. Jednakże środki własne gminy wspomagane będą środkami zewnętrznymi pochodzącymi m. in. ze środków Unii Europejskiej.

Podstawowe źródła pozabudżetowe wykorzystywane do realizacji strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – m. in. fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Instrument Łącząc Europę, Europejski Fundusz na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki organizacji pozarządowych,
- kredyty, pożyczki, obligacje komunalne i inne narzędzia i instrumenty finansowe kierowane do JST.

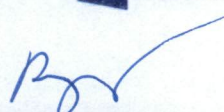

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Tabela 31. Zaplanowane działania i źródła ich finansowania

Lp.	Nazwa zadania	Koszt zadania w zł	Źródła finansowania
1	Przebudowa centrum miejscowości Kuźnica ul. Grodzieńska, ul. Sokólska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa,	3 035 000	EFRR, budżet Gminy
2	Zagospodarowanie wsi, terenu przy zalewie – wieś Chreptowce	1 290 000	EFRR, budżet Gminy
3	Przebudowa placu przy „starej szkole” poprzez urządzenie targowiska oraz stworzenie miejsca do społecznej integracji mieszkańców poprzez organizację imprez (ul. Sokólska)	960 000	EFRR, budżet Gminy
4	Budowa przedszkola w Kuźnicy ul. Sokólska	2 945 000	EFRR, budżet Gminy
5	Utworzenie miejsca spotkań i integracji mieszkańców	500 000	EFRR, budżet Gminy
6	Budowa siłowni zewnętrznej ul. Sokólska	430 000	EFRR, budżet Gminy
7	Rewitalizacja ul. Mikołaja Kopernika, Kolejowej	1 715 000	EFRR, budżet Gminy
8	Rewitalizacja ul. Bazowej,	1 850 000	EFRR, budżet Gminy
9	Podniesienie jakości oferty edukacyjnej w placówce oświatowej – Przedszkole w Kuźnicy	160 000	EFRR, budżet Gminy
10	Zagospodarowanie terenu przy ulicy Bazowej do celów handlowych	2 950 000	EFRR, budżet Gminy
11	Rewitalizacja obiektów gminnych w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości – ulica Bazowa	1 400 000	EFRR, budżet Gminy

Wszystkie wymienione powyżej zadania ujęte zostały w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kuźnica. W przypadku braku otrzymania dofinansowania będą sukcesywnie realizowane. Mając powyższe na uwadze planowane jest osiągnięcie wszystkich zaplanowanych efektów.

10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych grup i podmiotów aktywnych w procesie rewitalizacji

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

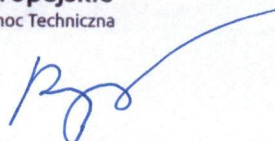
W programie rewitalizacji znajduje się opis procesu jego przygotowania dokumentujący udział w nim różnych grup interesariuszy w taki sposób, by możliwe było zweryfikowanie i ocena stopnia osiągniętego uspołecznienia, jak również określenie, w jaki sposób wybrana forma zarządzania programem rewitalizacji realizuje zasadę udziału w niej interesariuszy.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.

Na etapie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026 w celu włączenia lokalnej społeczności w proces realizacji programu przewidziano szerokie rozumiane konsultacje społeczne, których uczestnikami były następujące grupy:

- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- lokalni liderzy,
- przedsiębiorcy,
- administracja publiczna,
- mieszkańcy.

W celu informowania „na bieżąco” na temat prac nad programem utworzona została zakładka Rewitalizacja na stronie internetowej Gminy Kuźnica. Zamieszczane tu zostały wszelkie informacje na temat projektu, warsztatów, spotkań z mieszkańcami, materiały do konsultacji społecznych, ankiety.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

W ramach realizacji projektu przewidziano również dystrybucję materiałów informujących o projekcie i procesie rewitalizacji.

Ponadto na stronie znajdują się materiały dotyczące realizacji projektu tj. ankiety na poszczególnych etapach opracowania programu, fiszki projektowe w celu zgłaszania propozycji projektów przez poszczególne grupy interesariuszy – obie zbierane w formie papierowej i elektronicznej.

W pierwszym spotkaniu rozpoczynającym projekt uczestniczyło 50 osób (wg listy obecności). Na spotkaniu oferowano catering w postaci kawy, herbaty, wody, soków, ciasteczek deserowych, ciasta. Zawiadomienie na stronie internetowej. Ponadto zaproszenie przekazano wszystkim sołtysom i radnym.

Na stronie internetowej opublikowano diagnozę społeczno-gospodarczą dla programu rewitalizacji wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i do rewitalizacji. Diagnozę omówiono również na spotkaniu konsultacyjnym.

Raport z przeprowadzonych konsultacji z dokładnym omówieniem zamieszczony został na stronie internetowej.

Tabela 32. Konsultacje społeczne związane z realizacją projektu opracowania Programu Rewitalizacji

Konferencja	Zaprezentowano ogólne informacje dotyczące procesu opracowania programu rewitalizacji, samej rewitalizacji, nakreślono uczestnikom zakres podstawowych pojęć oraz zalety opracowania dokumentu, dystrybucja materiałów promocyjnych, poczęstunek.
Warsztaty	Opracowanie diagnozy oraz obszarów kryzysowych, swobodna dyskusja na temat diagnozy i wyznaczenia obszaru zdegradowanego i do rewitalizacji, zbieranie uwag.
Ankietyzacja	Na etapie każdego warsztatu, możliwość składania ankiet w wersji papierowej i elektronicznej na etapie każdej konsultacji społecznych.

W ramach konsultacji społecznych poszczególne grupy interesariuszy będą miały możliwość zapoznania się z projektem Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026 i zgłaszania do niego uwag. Rozpropagowane zostały również fiszki projektowe, aby każdy interesariusz miał swobodną możliwość zgłaszania swoich projektów. Każdy proces konsultacji społecznych poprzedzany jest Zarządzeniem Wójta w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych w terminie 7 dni przed rozpoczęciem konsultacji oraz zakończony raportem z konsultacji społecznych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Elementem partycypacji społecznej będzie powołany Komitet Rewitalizacji, który zostanie powołany w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące po uchwaleniu PR.

11. System realizacji programu rewitalizacji

Proces tworzenia oraz realizacji programu rewitalizacji można podzielić na kilka istotnych etapów:

1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i do rewitalizacji,
2. Sporządzenie projektu programu rewitalizacji,
3. Konsultacje społeczne programu rewitalizacji,
4. Opiniowanie projektu programu rewitalizacji,
5. Wprowadzenie uwag wynikłych na etapie przeprowadzenia konsultacji społecznych i opiniowania projektu,
6. Realizacja programu rewitalizacji.

Podmioty uczestniczące w procesie rewitalizacji:

- Wójt Gminy Kuźnica wraz z pracownikami Urzędu Gminy – odpowiedzialny będzie za całość zadań,
- Radca prawny - odpowiedzialny będzie za obsługę prawną poszczególnych etapów realizacji Programu - podpisanie umów z wykonawcami, akceptację uchwał związanych z Programem,
- Referat finansowy - odpowiedzialny będzie za obsługę finansową realizacji i zarządzania Programem w tym konieczności zmian budżetowych, aktualizacji Wieloletniej Prognozy Finansowej,
- Referent - odpowiedzialny za monitoring i pozyskanie dofinansowania na zadania rewitalizacyjne,
- Instytucje biorące udział w opiniowaniu PR,
- Interesariusze Programu - mieszkańcy Gminy, przedstawiciele firm i instytucji z terenu Gminy, biorący udział w konsultacjach społecznych,
- Komitet Rewitalizacji - ciało opiniodawcze - doradce przy Wójcie, którego skład będzie w możliwie pełny sposób odzwierciedlał wszystkie grupy interesariuszy działających na obszarze rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji zostanie powołany w terminie do trzech miesięcy po uchwaleniu GPR przez Radę Gminy.

Tabela 33. Koszty realizacji Programu

Lp.	Działania	Ilość	Jednostka	Koszt	Suma
1	Ocena i aktualizacja GPR	3	szt.	15 000	45 000
2	Spotkania Komitetu Rewitalizacji	20	szt.	300	6000
3	Pozostałe	b.d.	b.d.	15 000	15 000
RAZEM					66 000

Źródło: Opracowanie własne

Skuteczność realizacji programu rewitalizacji i jego celów zapewnić będzie sprawny system oceny skuteczności wdrażania obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Prace nad realizacją działań rewitalizacyjnych powinny rozpocząć się natychmiast po przyjęciu programu rewitalizacji. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu rewitalizacji wymagać będzie szeregu działań: koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

11.1. Ramowy harmonogram realizacji programu

Ramowy harmonogram realizacji programu przedstawiony został w załączniku nr 5.

12. Monitoring

Program Rewitalizacji będzie podlegał ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Wójta, co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w programie.

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji są:

- cele główne i szczegółowe wytyczone w programie,
- kierunki działań i poszczególne przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów wytyczonych w programie.

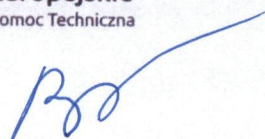
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Monitorowanie odbywać się będzie metodami jakościowymi i ilościowymi. Przewiduje się prowadzenie wśród mieszkańców Kuźnicy dorocznych sondaży: internetowych, których celem będzie uzyskanie wiedzy na temat szerokiego odbioru społecznego i ogólnej oceny osiągnięć PR. Do badań tego rodzaju stosowane będą elektroniczne kwestionariusze, udostępnianie na stronie internetowej.

Cel 1. Rozwój gospodarczy obszaru przeznaczony do rewitalizacji oraz aktywizacja gospodarcza społeczeństwa

Tabela 34. Wskaźniki dla celu 1

Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Wartość wskaźnika w roku bazowym	Oczekiwana zmiana w 2026 roku
Wskaźniki produktu					
Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych w rejestrze REGON	Sztuki	BDL	1 raz na rok	0	wzrost
Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych bądź zawieszających działalność z rejestru REGON	Sztuki	BDL	1 raz na rok	10	spadek
Wskaźniki rezultatu					
Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na danym obszarze	Osoby	PUP	1 raz na rok	32	spadek
Liczba osób bezrobotnych długotrwale	Osoby	PUP	1 raz na rok	27	spadek
Liczba nowo otwartych podmiotów gospodarczych	Sztuki	CEiDG	1 raz na rok	0	wzrost
Liczba nowych miejsc przedszkolnych	Sztuki	Dane UG	1 raz na rok	0	wzrost
Liczba dodatkowych zajęć przedszkolnych	Sztuki	Dane UG	1 raz na rok	0	wzrost

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Liczba nowo zatrudnionych pracowników	Sztuki	Dane UG	1 raz na rok	0	wzrost
Liczba osób pobierających zasiłek ogółem	Sztuki	Dane UG	1 raz na rok	29	spadek
Liczba osób pobierających zasiłek z tytułu ubóstwa	Sztuki	Dane UG	1 raz na rok	15	spadek
liczba odwiedzin nowo wybudowanej infrastruktury w trakcie organizowania imprez gminnych	Sztuki	Dane UG	1 raz na rok	0	wzrost

Cel 2. Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców gminy

Tabela 35. Wskaźniki dla celu 2

Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Wartość bazowa wskaźnika	Oczekiwana zmiana w 2020 roku
Wskaźniki produktu					
Ilość zorganizowanych imprez kulturalnych	Sztuki	Urząd Gminy	1 raz na rok	0	wzrost
Liczba wyremontowanych obiektów przeznaczonych do celów rekreacyjno-wypoczynkowych	Sztuki	UG	1 raz na rok	0	wzrost
Wskaźniki rezultatu					
Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na danym obszarze	Osoby	PUP	1 raz na rok	32	spadek
Liczba osób bezrobotnych długotrwale	Osoby	PUP	1 raz na rok	27	spadek
Liczba nowo otwartych podmiotów gospodarczych	Sztuki	CEiDG	1 raz na rok	0	wzrost
Liczba osób pobierających zasiłek ogółem	Sztuki	UG	1 raz na rok	29	spadek

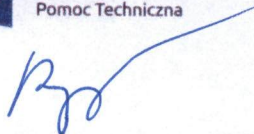
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Liczba osób pobierających zasiłek z tytułu ubóstwa	Sztuki	UG	1 raz na rok	15	spadek
liczba odwiedzin nowo wybudowanej infrastruktury w trakcie organizowania imprez gminnych	Sztuki	UG	1 raz na rok	0	wzrost

Cel 3. Poprawa infrastruktury, zagospodarowania, estetyki przestrzeni i podniesienie jakości życia mieszkańców gminy

Tabela 36. Wskaźniki dla celu 3

Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Wartość bazowa wskaźnika	Oczekiwana zmiana w 2020 roku
Wskaźniki produktu					
Liczba obiektów poddanych rewitalizacji	sztuka	Urząd Gminy	1 raz na rok	0	wzrost
Powierzchnia terenów poddana działaniom związanym z estetyką	sztuka	Urząd Gminy	1 raz na rok	0	wzrost
Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych remontom	sztuka	Urząd Gminy	1 raz na rok	0	wzrost
Wskaźniki rezultatu					
Liczba przestępstw na analizowanym obszarze	sztuka	Policja	1 raz na rok	39,5/ 100 mieszkańców	spadek
Liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych	sztuka	Urząd Gminy	1 raz na rok	0	wzrost

13. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Projektowany dokument został poddany procedurze zapytania o konieczność i zakres opracowywania prognozy oddziaływania na środowisko, jako że opracowywany dokument, nie przewiduje realizacji zadań znacząco oddziałujących na środowisko, a swym zasięgiem obejmuje obszar 1 gminy.

Mając powyższe na uwadze wystąpiono do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Białymstoku z wnioskiem o stwierdzenie, na podstawie art. 47 Ustawy OOS, czy dla dokumentu, istnieje konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

14. Konieczne zmiany w Uchwałach

14.1. Zmiany w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322).

W związku z tym, że w Gminnym Programie Rewitalizacji nie uwzględniono zadań powiązanych z gminnym zasobem mieszkaniowym, nie będą potrzebne zmiany w Uchwale.

14.2. Wpływ dokumentu na planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Zakres planowanych działań rewitalizacyjnych pozostaje w zgodzie z dokumentami planowania i zagospodarowania przestrzennego. Nie zachodzi w związku z tym konieczność wprowadzania zmian w tych dokumentach.

14.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Na obszarze rewitalizacji nie będzie ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Spis rysunków:

Rysunek 1. Sytuacja demograficzna Gminy Kuźnica i powiatu sokólskiego.....	17
Rysunek 2. Liczba osób w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Kuźnica w latach 2013-2016	21
Rysunek 3. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na terenie Gminy Kuźnica w latach 2013-2016.....	24
Rysunek 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego na terenie Gminy Kuźnica w latach 2013-2016.....	31
Rysunek 5. Struktura płci osób bezrobotnych na terenie Gminy Kuźnica w latach 2013-2016	32

Bjo

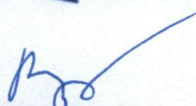

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Spis tabel:

Tabela 1. Liczba mieszkańców na terenie poszczególnych miejscowości	15
Tabela 2. Wskaźnik procentowego udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze	18
Tabela 3. Procentowy udział mieszkańców w wieku produkcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze	21
Tabela 4. Wskaźnik procentowego udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze	25
Tabela 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego	28
Tabela 6. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w latach 2013-2015	32
Tabela 7. Wskaźnik liczby bezrobotnych do ogólnej liczby mieszkańców zamieszkujących na danym obszarze	33
Tabela 8. Wskaźnik długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych dla danego obszaru	36
Tabela 9. Wskaźnik liczby osób pobierających zasiłek okresowy do ogólnej liczby mieszkańców danego obszaru	39
Tabela 10. Wskaźnik udziału osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa	42
Tabela 11. Wyniki egzaminu gimnazjalnego na terenie Gminy Kuźnica w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016.....	45
Tabela 12. Frekwencja wyborcza w okręgach wyborczych na terenie Gminy Kuźnica w roku 2015.....	47
Tabela 13. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców na terenie gminy Kuźnica.....	52
Tabela 14. Wskaźnik podmiotów zawieszających bądź likwidujących działalność gospodarczą na danym obszarze	55
Tabela 15. Stacje telefonii komórkowej zlokalizowanych na terenie Gminy Kuźnica	61
Tabela 16. Pomniki przyrody	63
Tabela 17. Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków w gminie Kuźnica.....	66
Tabela 18. Wykaz zabytków archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków w gminie Kuźnica	67
Tabela 19. System drogowy na terenie Gminy Kuźnica.....	77

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Tabela 20. Ujęcia wody na terenie Gminy Kuźnica.....	77
Tabela 21. Stan zwodociągowania Gminy Kuźnica w latach 2013-2016.....	77
Tabela 22. Stan skanalizowania Gminy Kuźnica w latach 2013-2016.....	78
Tabela 23. Sytuacja mieszkaniowa na terenie Gminy Kuźnica w latach 2013-2016.....	78
Tabela 24. Liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców w latach 2013-2016.....	79
Tabela 25. Przeciętna powierzchnia mieszkania w latach 2013-2016 (w m ²).....	79
Tabela 26. Przeciętna powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 osobę w latach 2013-2016 (w m ²).....	79
Tabela 27. Wskaźnik budynków użyteczności publicznej wymagających remontu do ogólnej liczby budynków	80
Tabela 28. Wskaźnik obiektów przeznaczonych do remontu lub zagospodarowania	82
Tabela 29. Tabela zgodności projektów rewitalizacyjnych z celami GPR oraz Strategią Rozwoju Gminy Kuźnica na lata 2015- 2020	106
Tabela 30. Podmiot realizujący, lokalizacja oraz grupy docelowe zadań.....	126
Tabela 31. Zaplanowane działania i źródła ich finansowania.....	129
Tabela 32. Konsultacje społeczne związane z realizacją projektu opracowania Programu Rewitalizacji.....	131
Tabela 33. Koszty realizacji Programu	133
Tabela 34. Wskaźniki dla celu 1	134
Tabela 35. Wskaźniki dla celu 2	135
Tabela 36. Wskaźniki dla celu 3	136

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026

Spis fotografii:

Fot. 1 Brak miejsc parkingowych obok bazaru w centrum Kuźnicy	97
Fot. 2 Plac przeznaczony na targowisko produktami żywnościowy	99
Fot. 3 Budynek przeznaczony do rewitalizacji	99
Fot. 4 Budynek przeznaczony do rewitalizacji	100

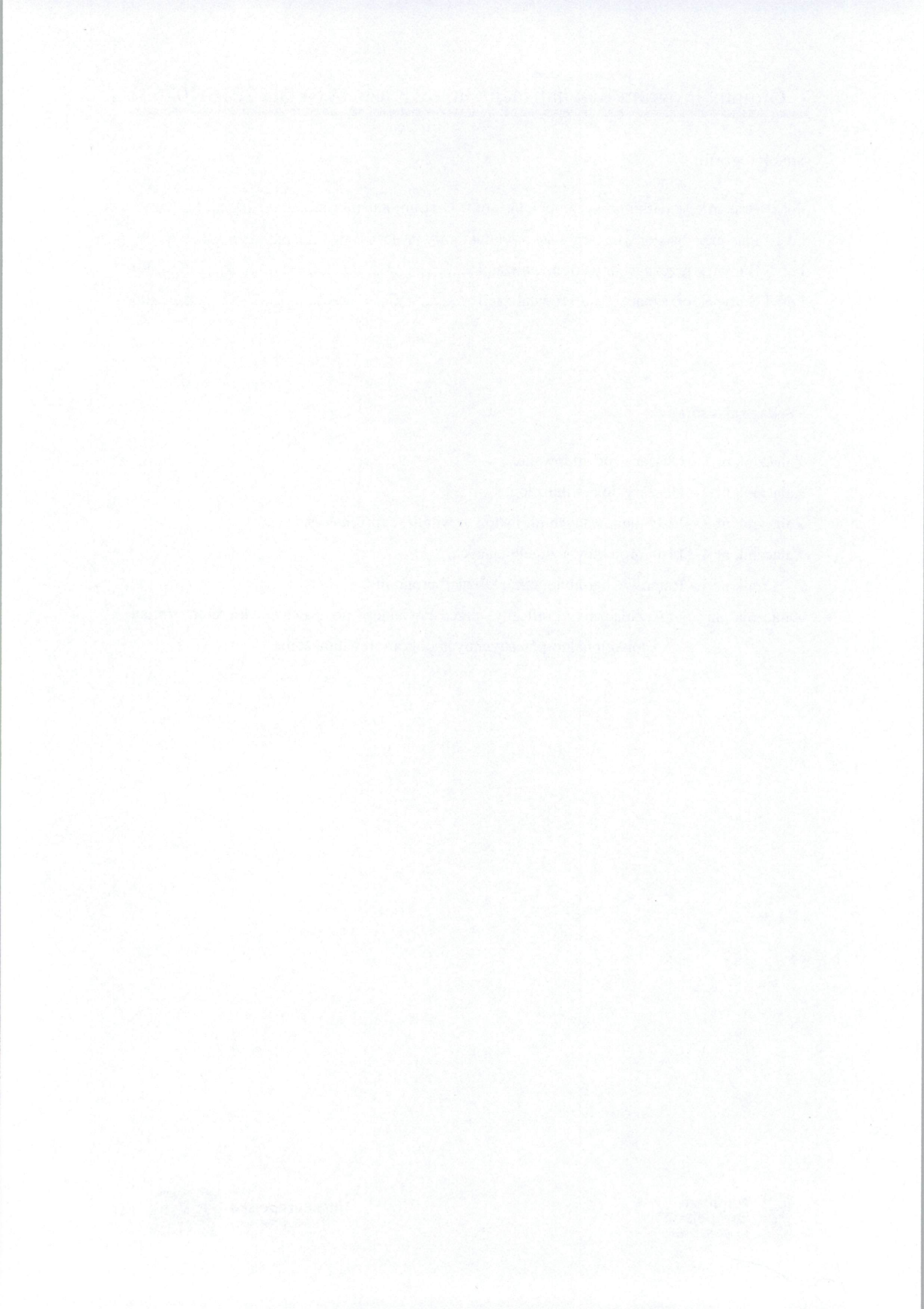
Wykaz załączników:

- Załącznik nr 1 – Obszary zdegradowane,
- Załącznik nr 2 – Obszary do rewitalizacji,
- Załącznik nr 3 – Lista planowanych projektów rewitalizacyjnych (Lista A),
- Załącznik nr 4 – Lista projektów uzupełniających,
- Załącznik nr 5 – Ramowy harmonogram realizacji programu,
- Załącznik nr 6 – Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.

Bor

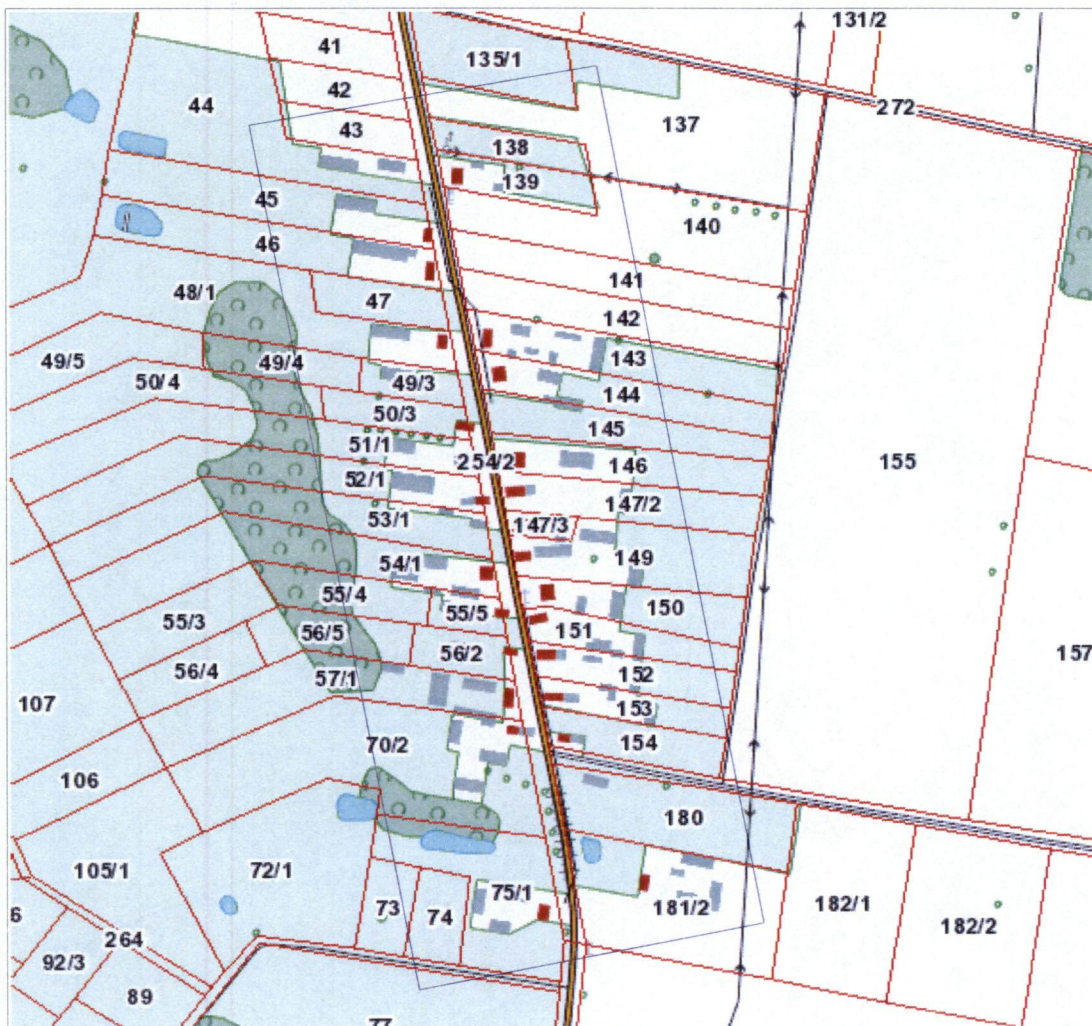

Obszar zdegradowany wsi Achrymowce

Skala 1 : 5 000

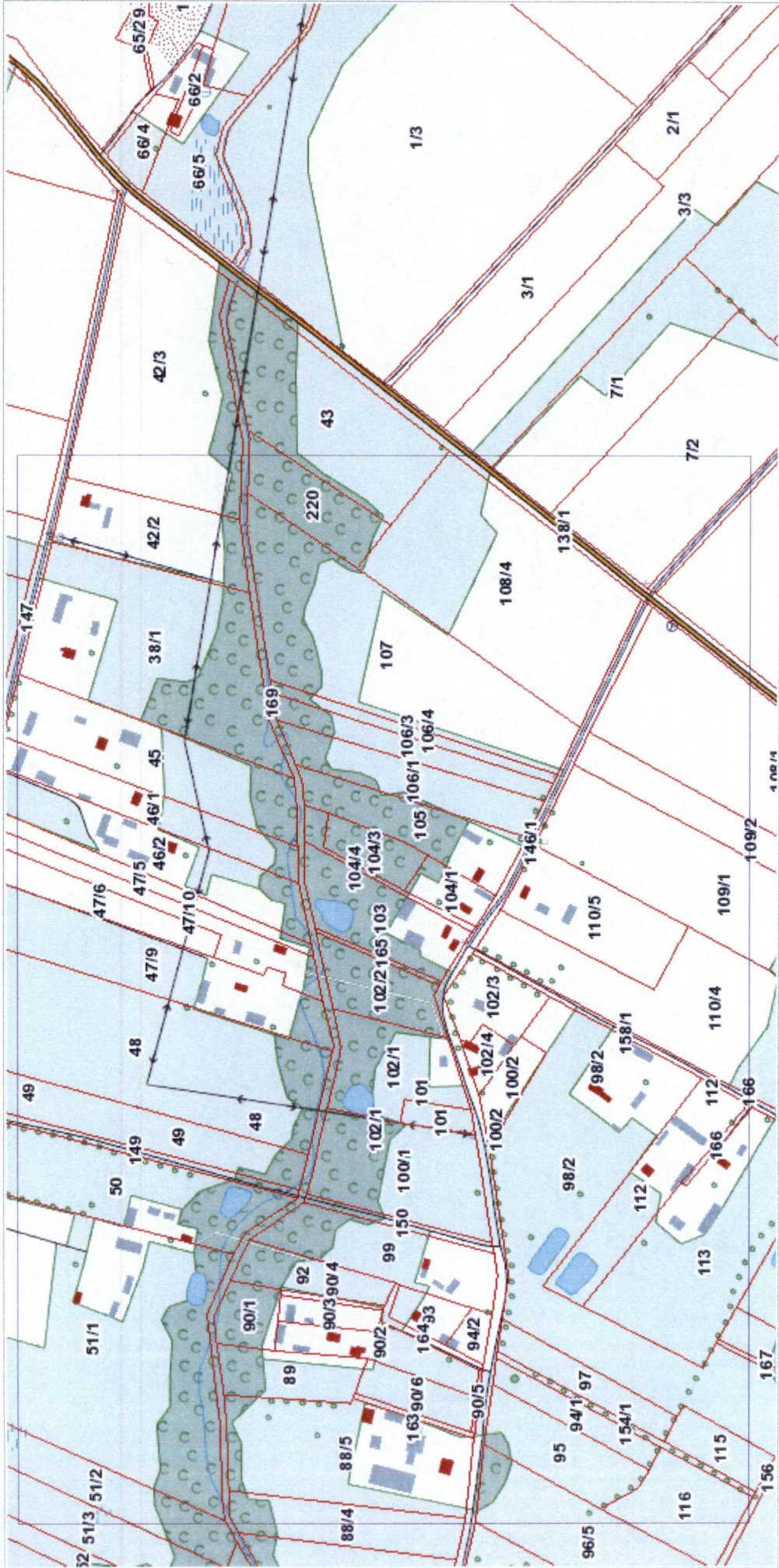
[Handwritten signature]

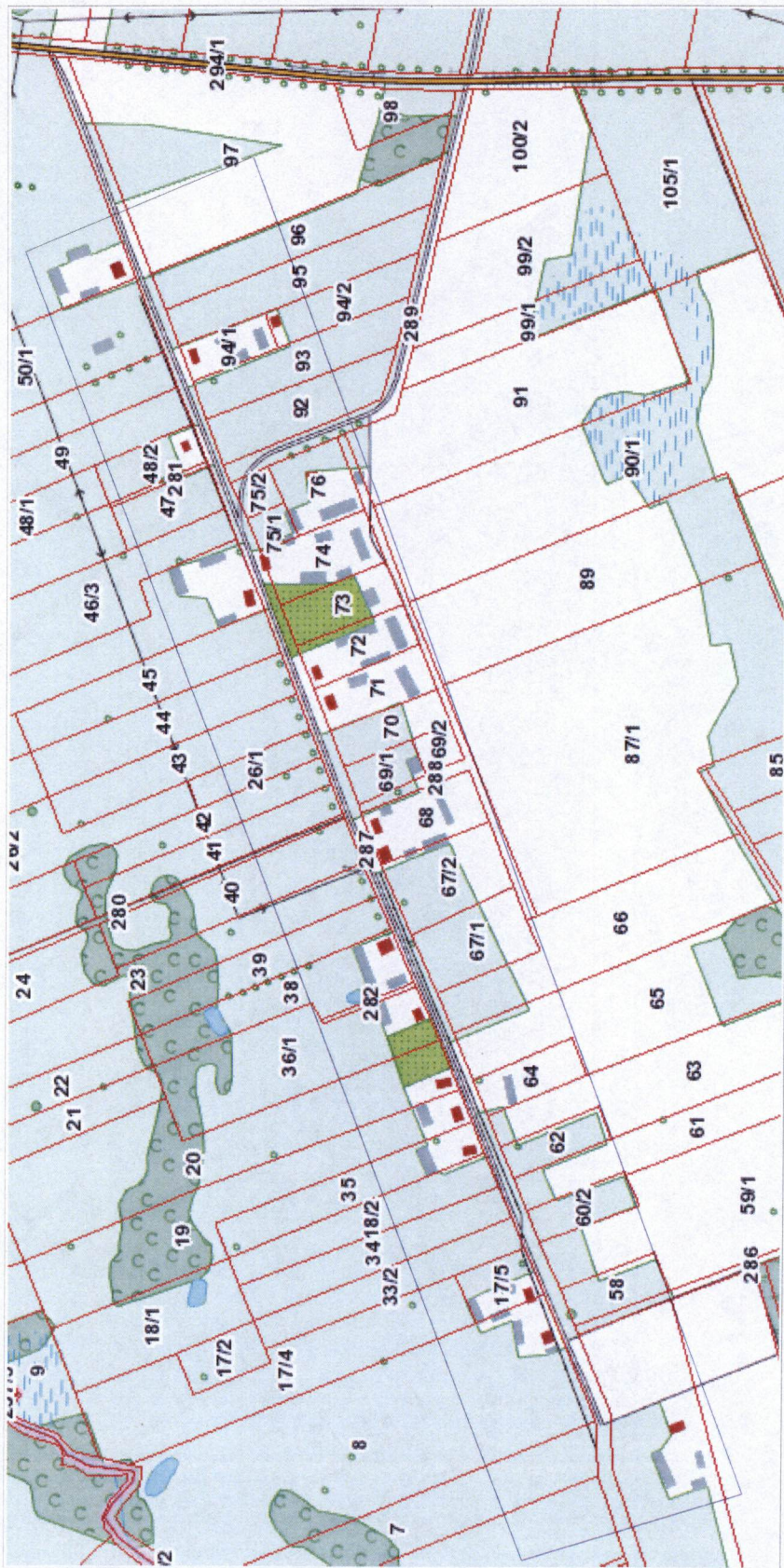
Obszar zdegradowany wsi Bilminy
Skala 1 : 5 000

[Handwritten signature]

Obszar zdegradowany wsi Ciżmanie
Skala 1 : 5 000

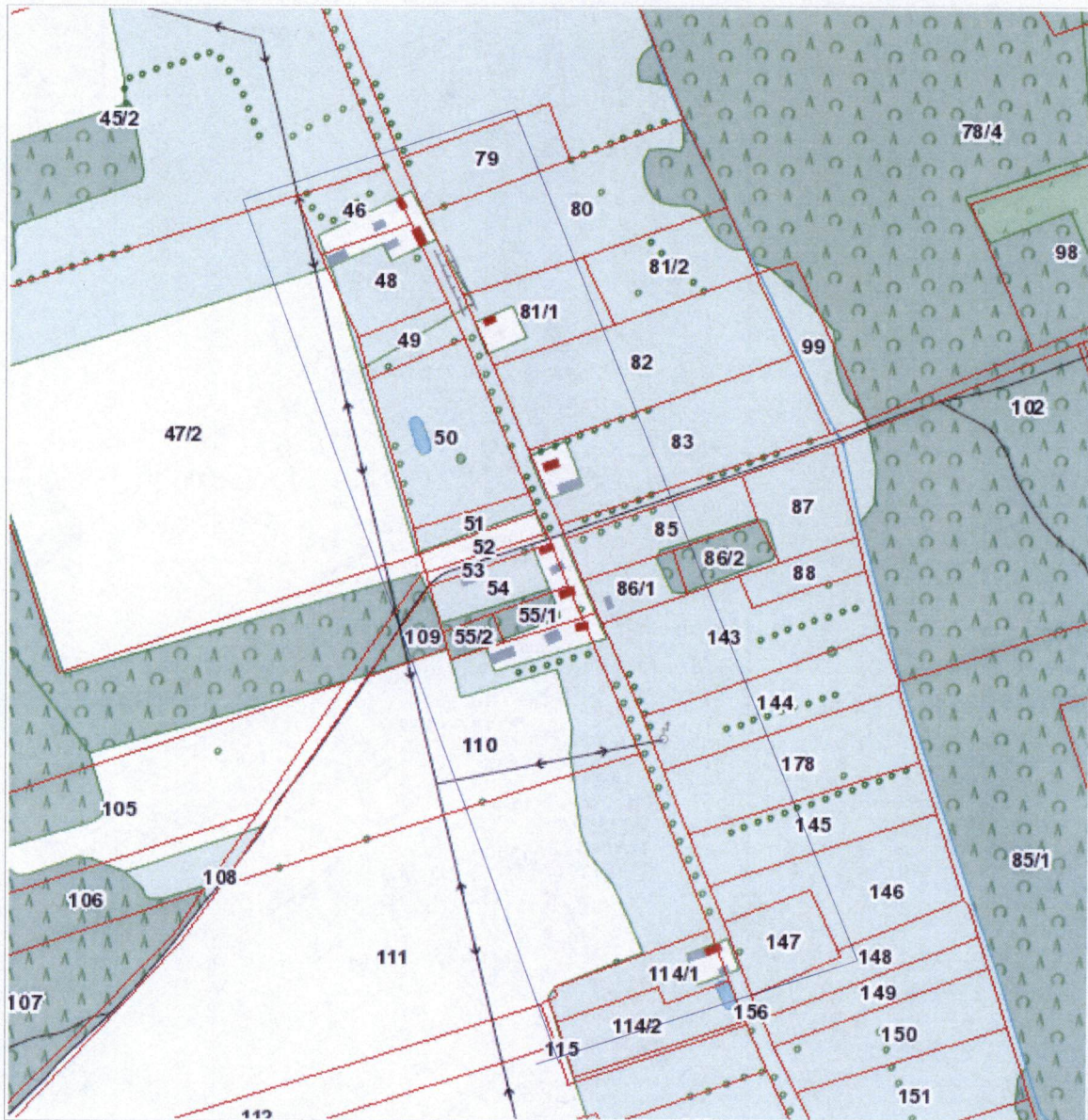
Handwritten signature or initials in blue ink.

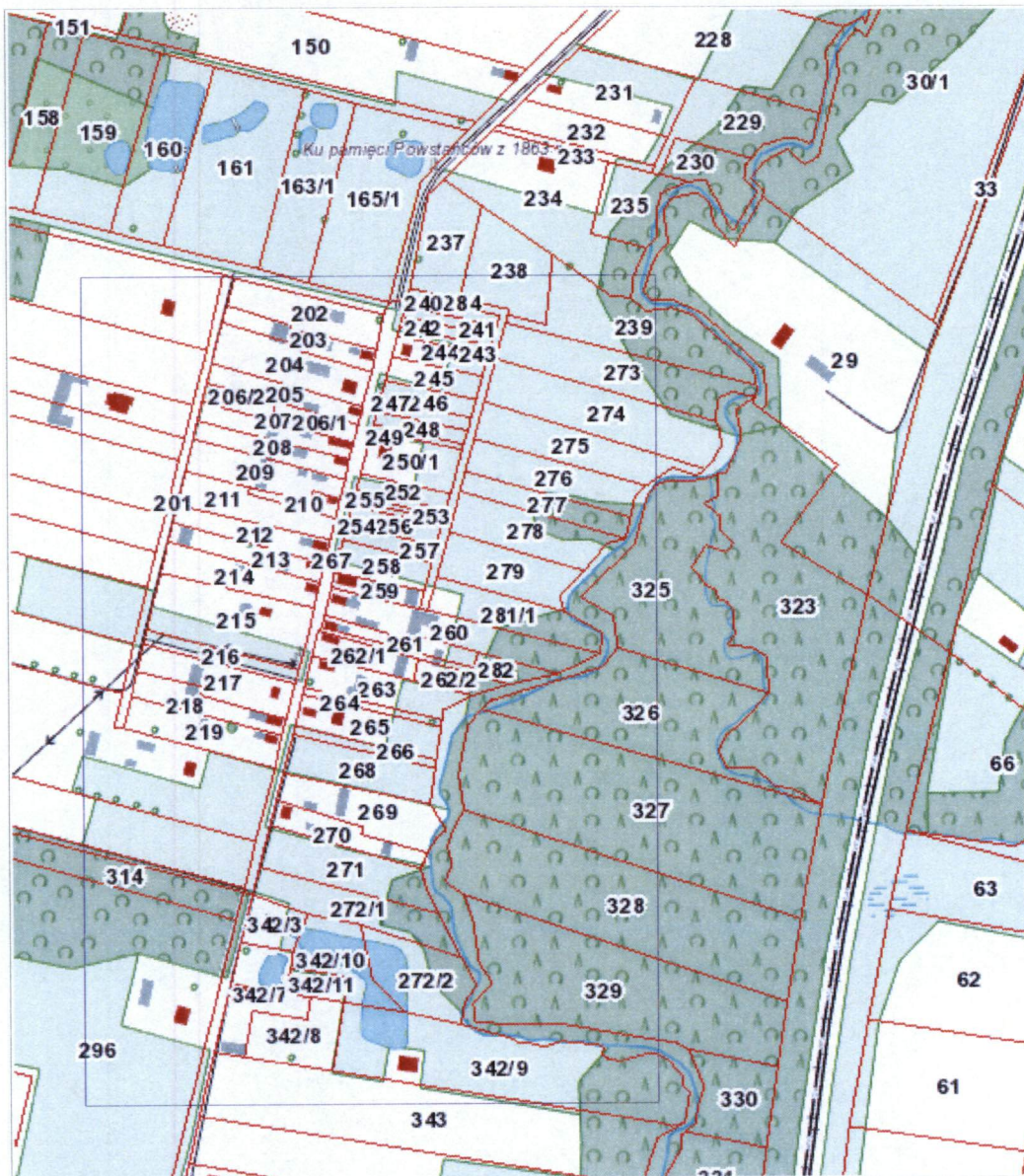
Obszar zdegradowany wsi Długosielce
Skala 1 : 5 000

[Handwritten signature]

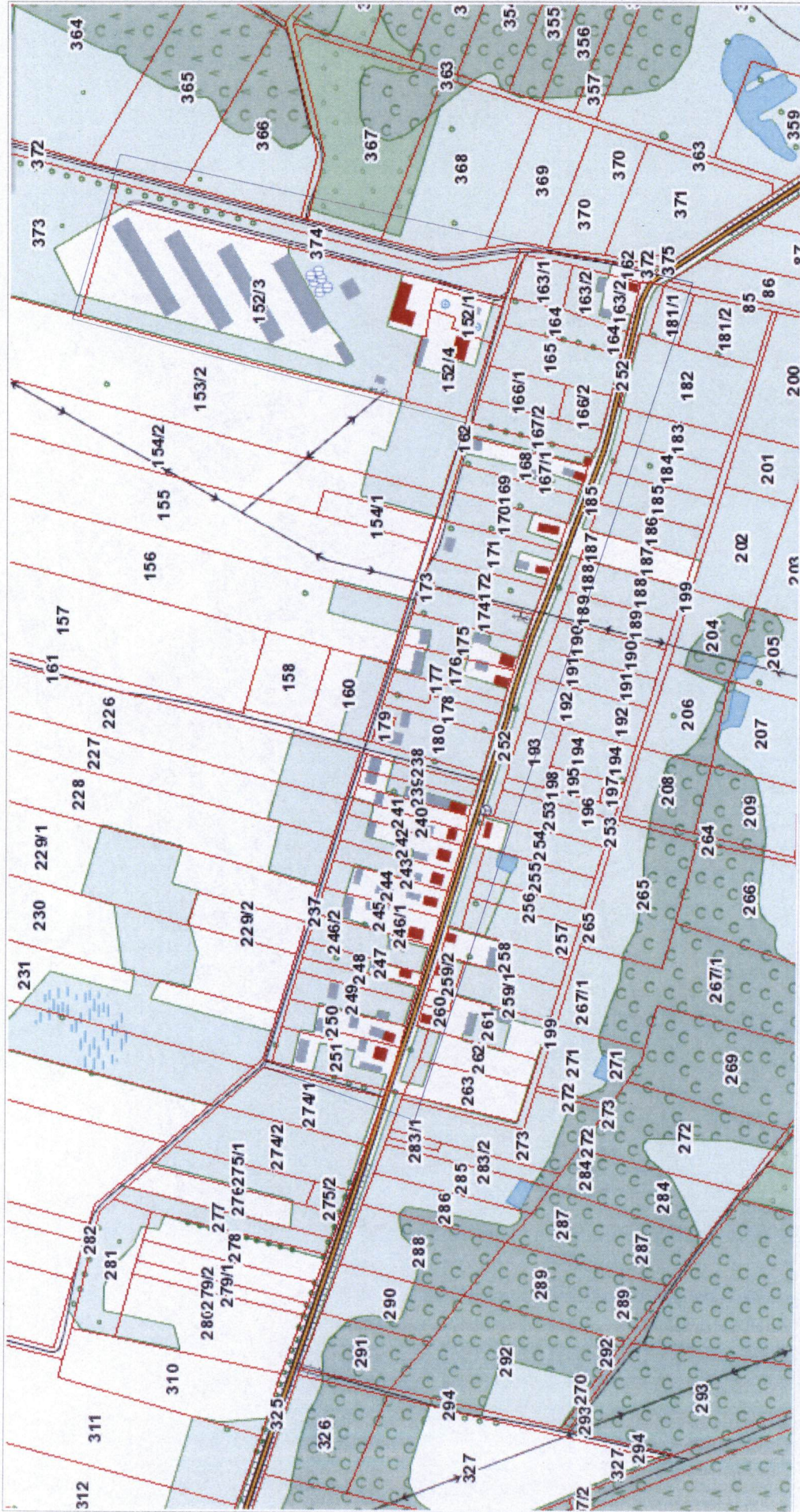

Obszar zdegradowany wsi Kruglany
Skala 1 : 5 000

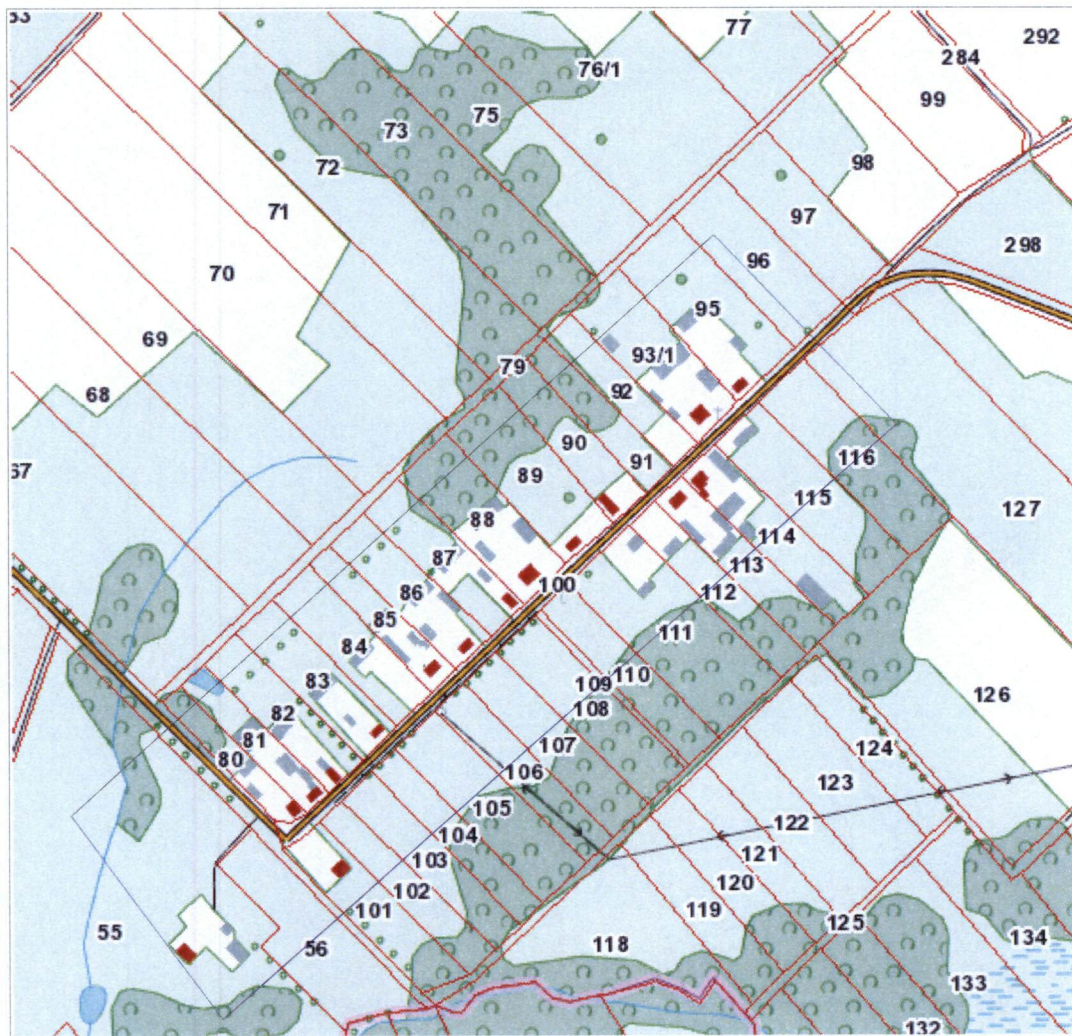

Obszar zdegradowany wsi Kuścińce
Skala 1 : 5 000

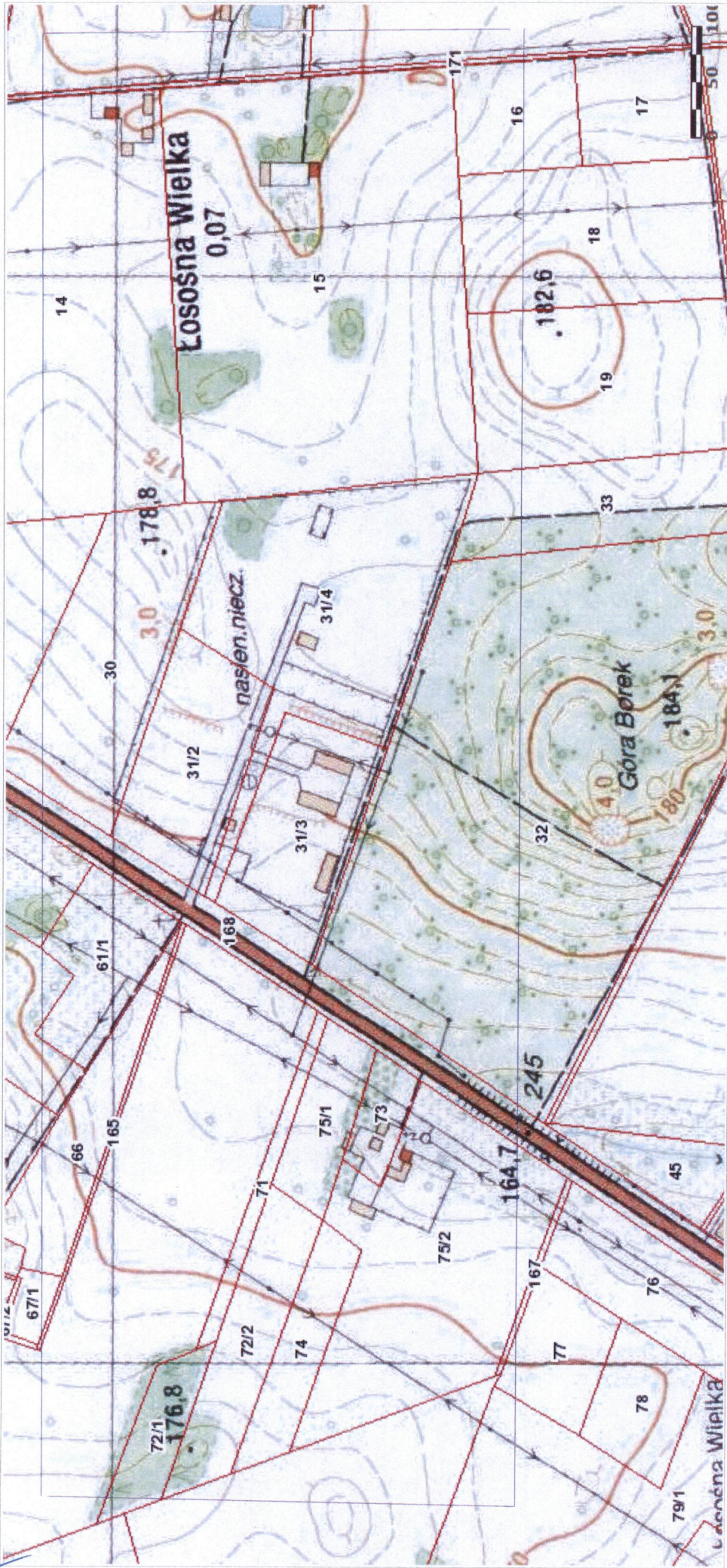
Obszar zdegradowany wsi Litwinki
Skala 1 : 5 000

Handwritten signature or initials in blue ink.

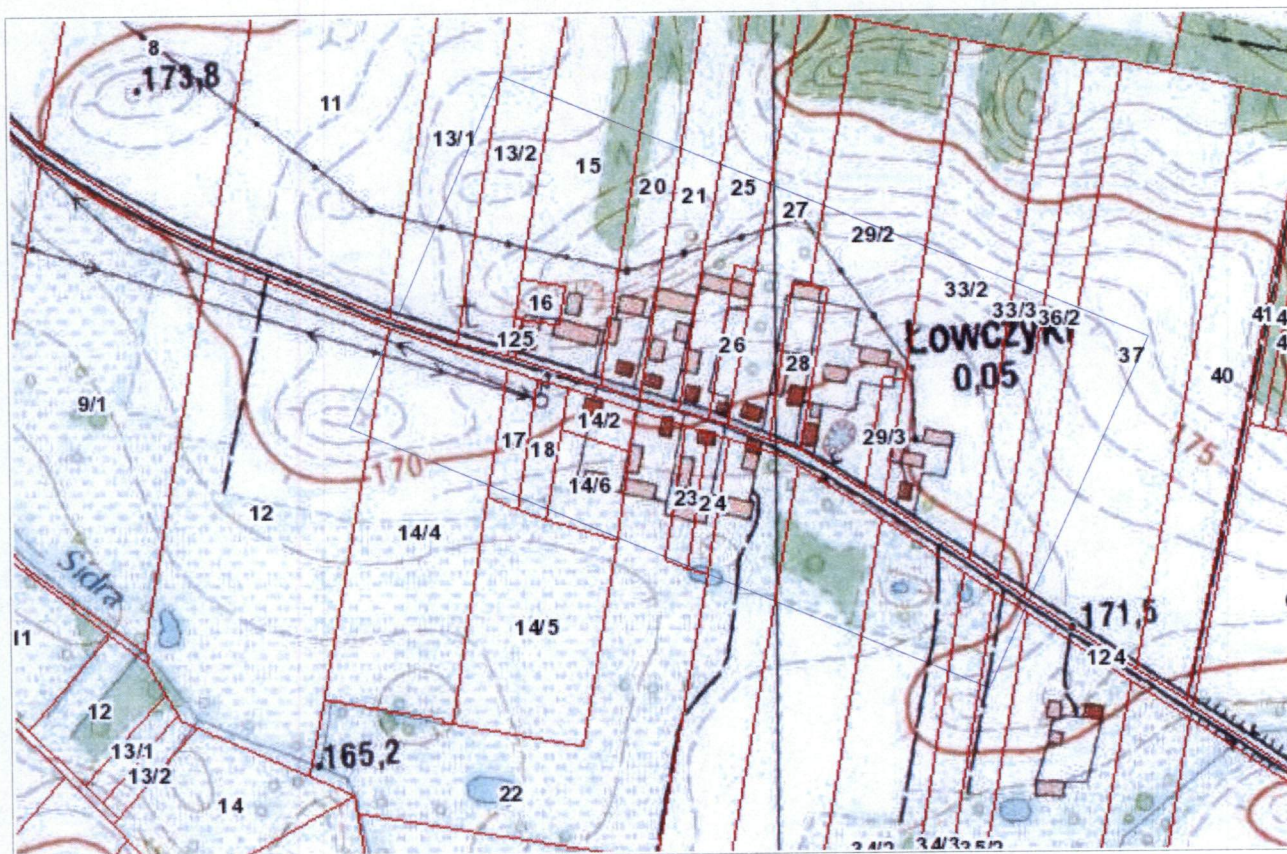

Obszar zdegradowany wsi Losośna Wielka
Skala 1 : 5 000

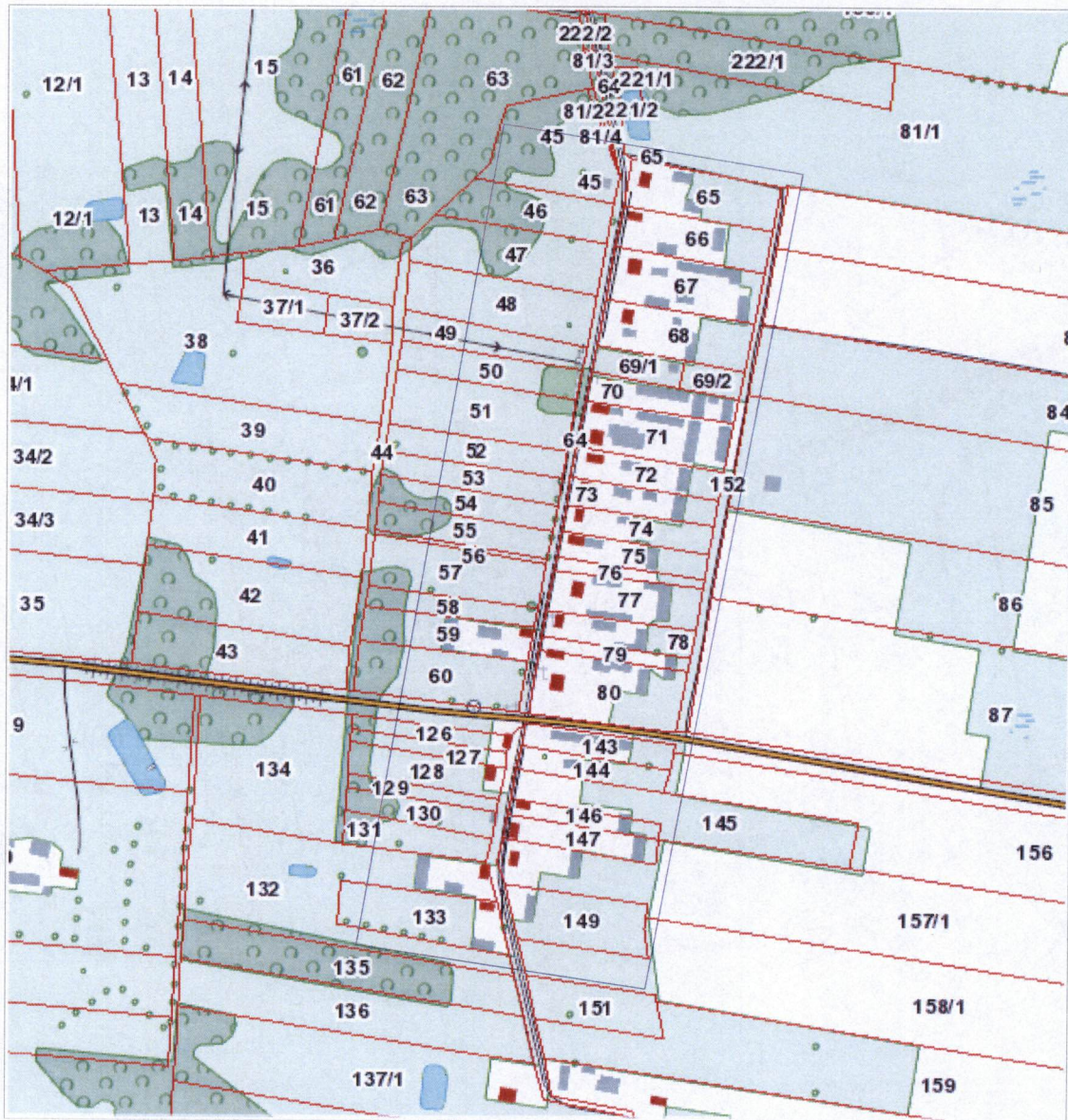

Obszar zdegradowany wsi Łowczyki
Skala 1 : 5 000

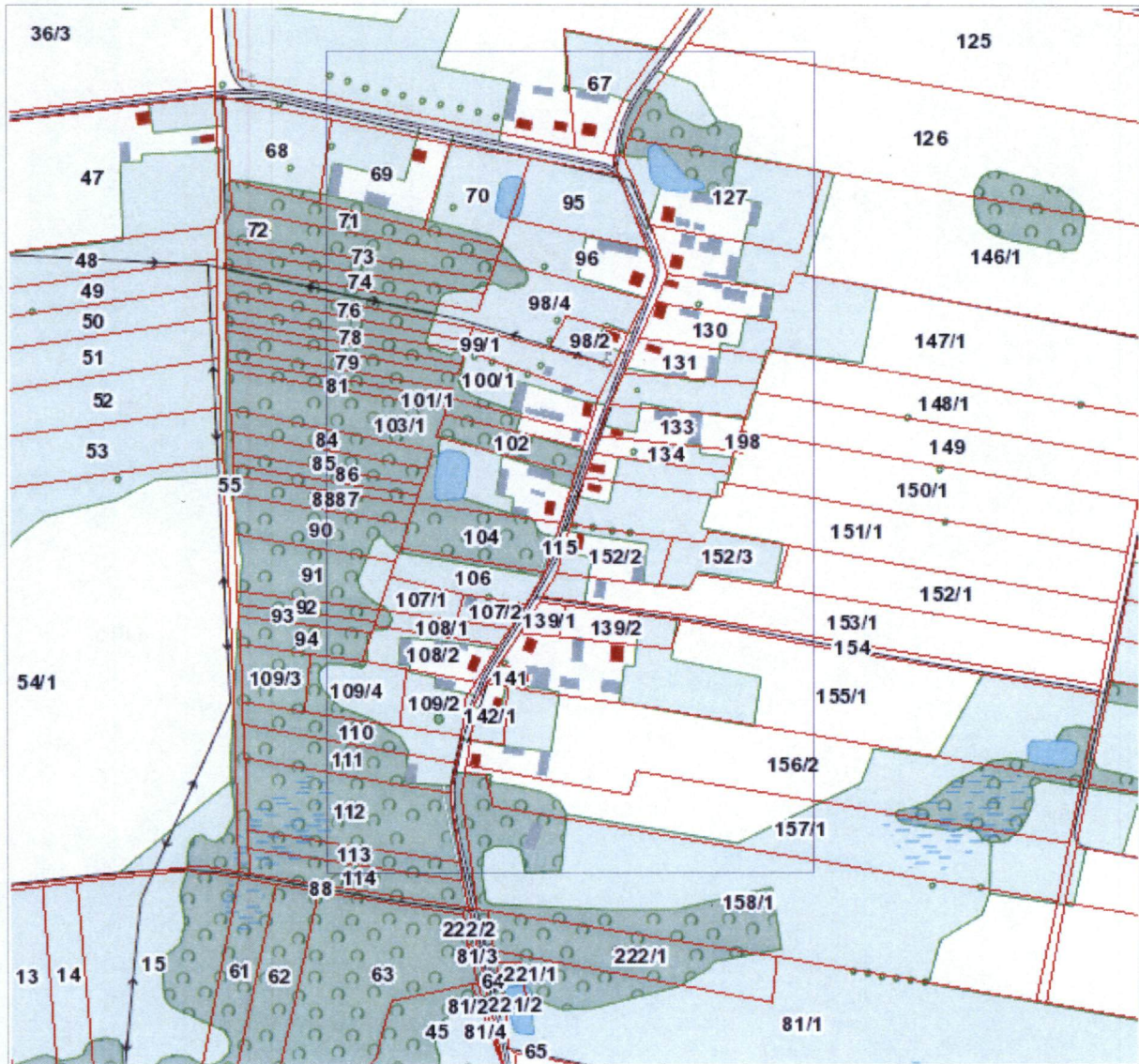
Obszar zdegradowany wsi Mieszkowce Pawłowickie
Skala 1 : 5 000

Bog

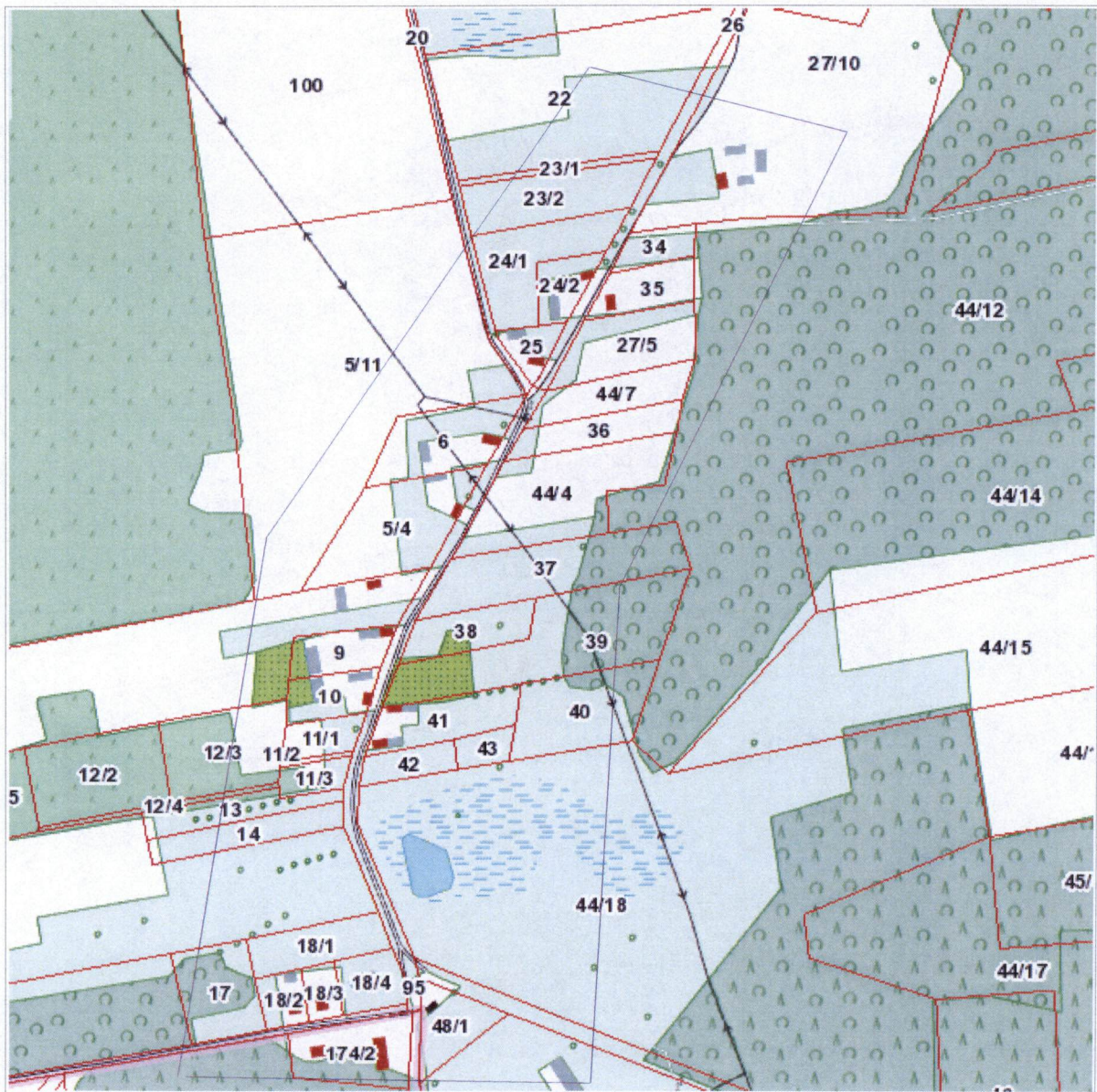
Obszar zdegradowany wsi Mieszkwce Zalesiańskie
Skala 1 : 5 000

[Handwritten signature]

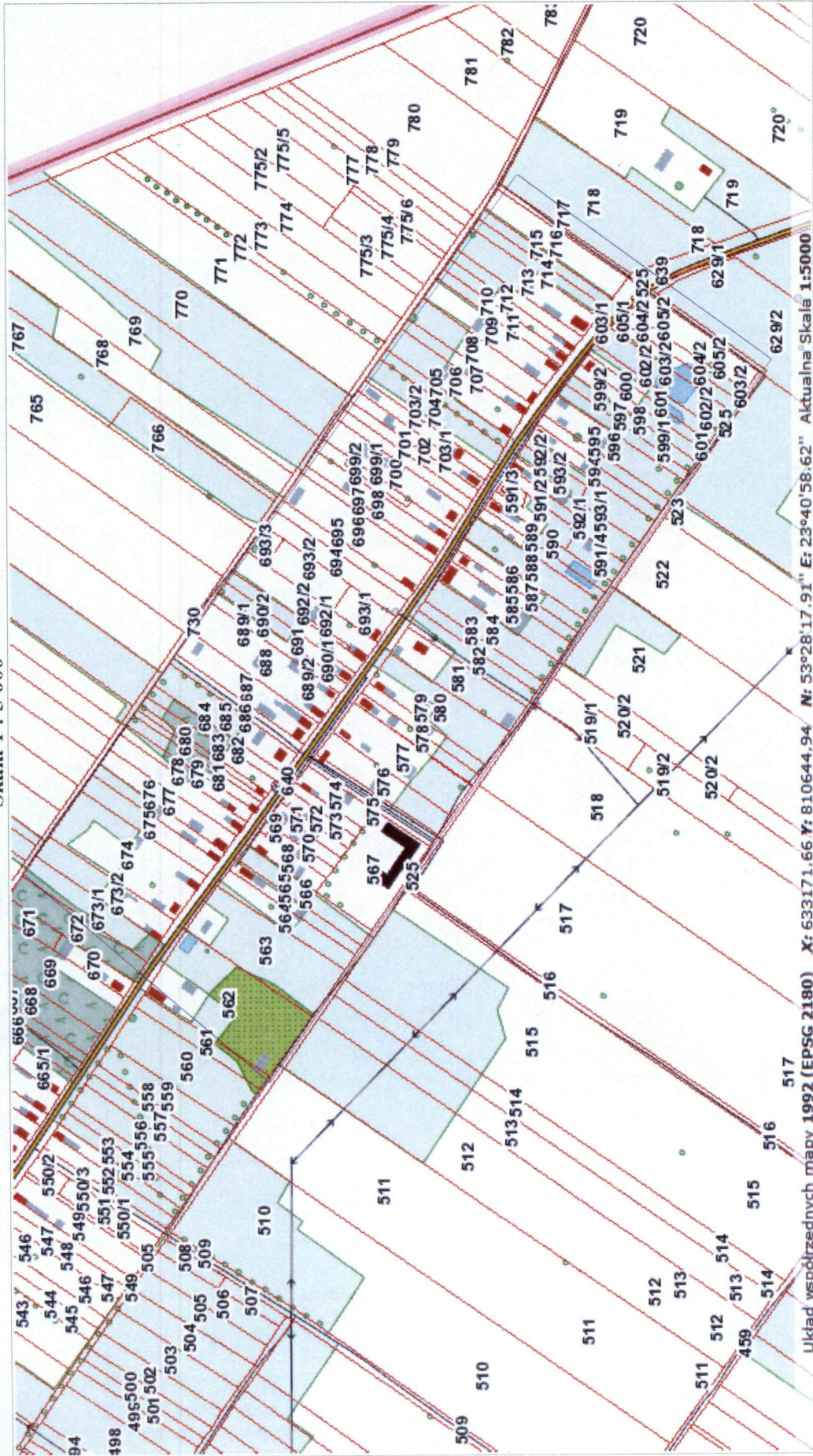

Obszar zdegradowany wsi Milenkowce
Skala 1 : 5 000

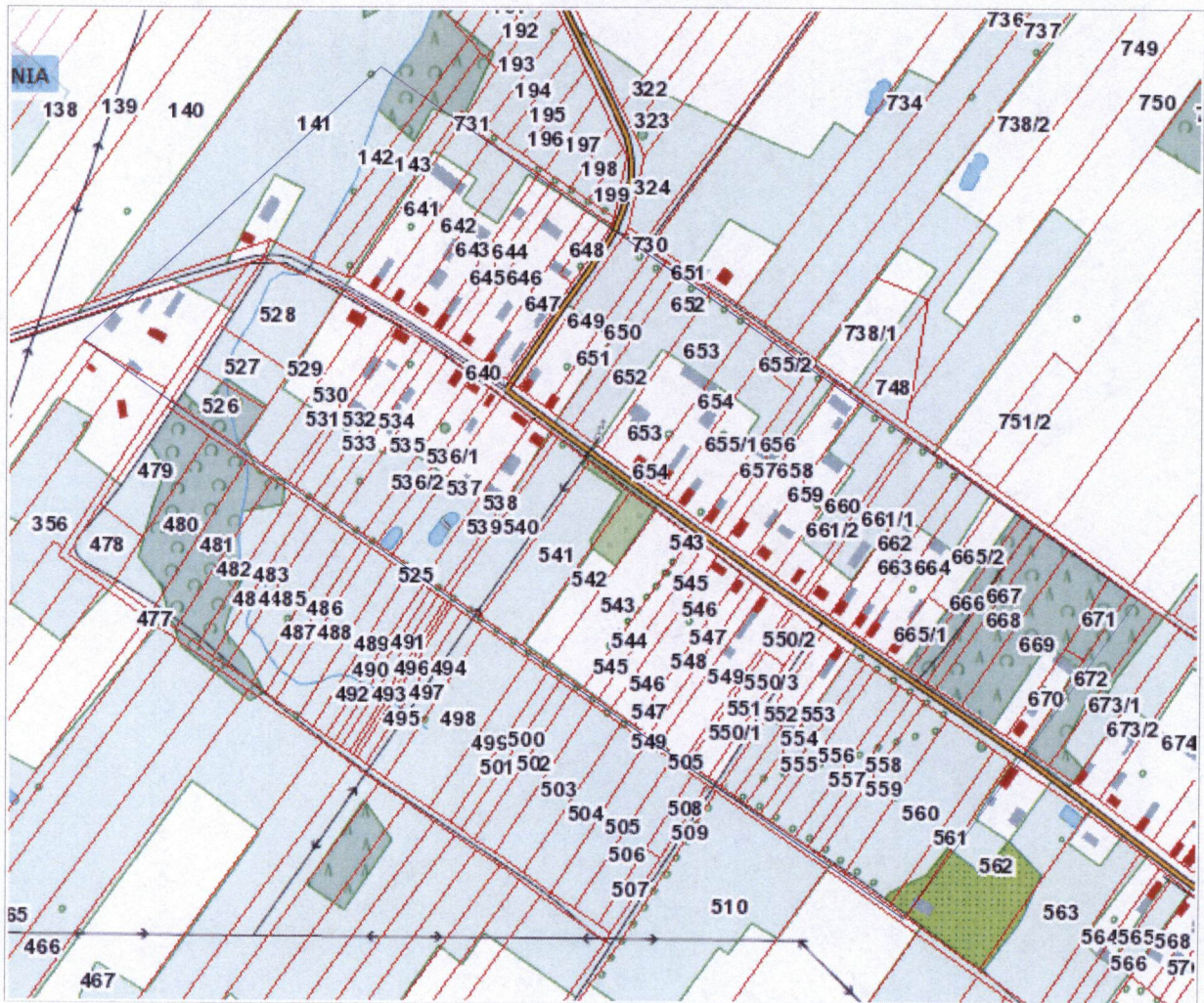
Obszar zdegradowany wsi Nowodziel - część południowo-wschodnia
Skala 1 : 5 000

Układ współrzędnych mapy 1992 (EPSG 2180) X: 633171.66 Y: 810644.94 N: 53°28'17.91" E: 23°40'58.62" Aktualna Skala 1:5000

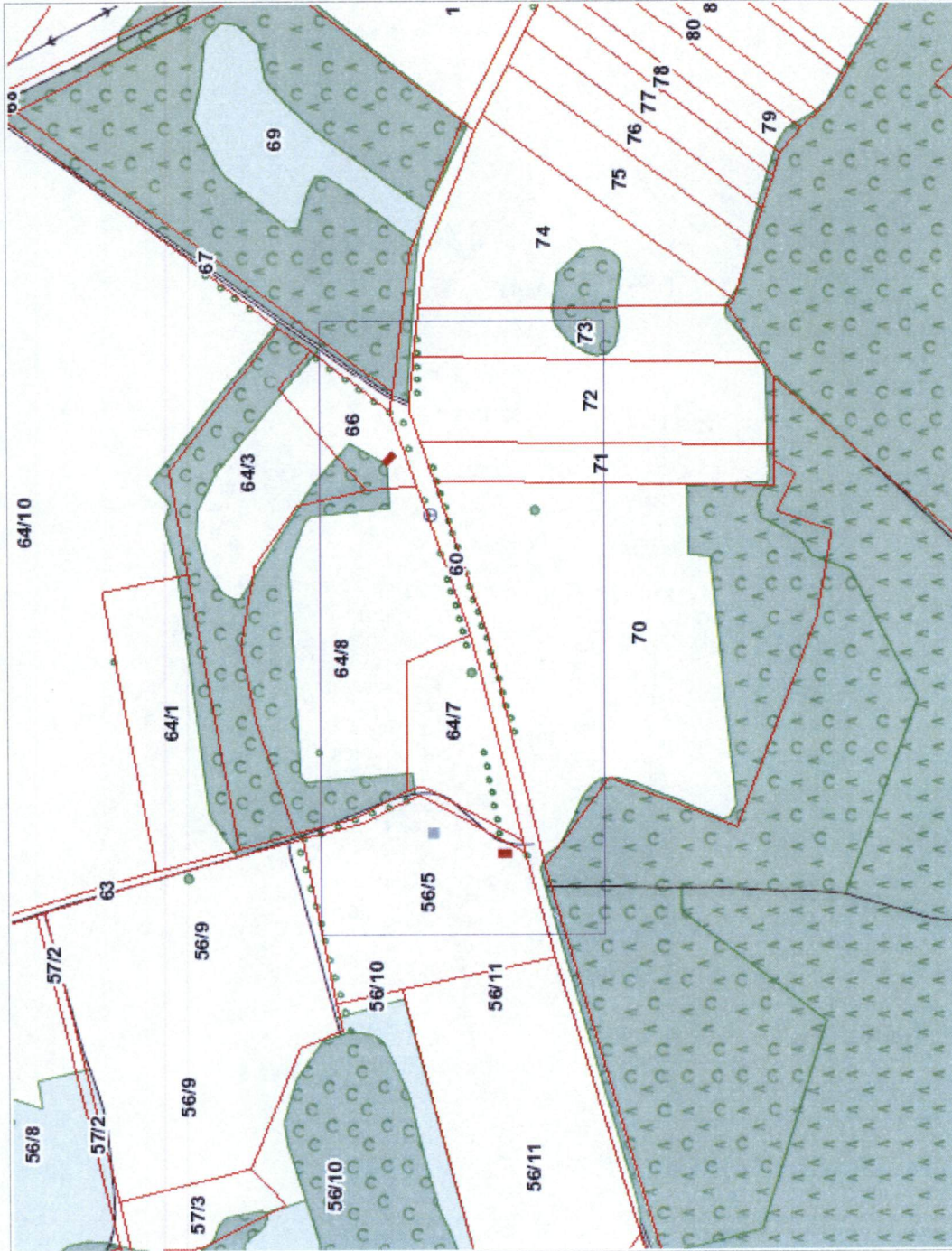
Obszar zdegradowany wsi Nowodziel - część północno-zachodnia
Skala 1 : 5 000

Bog

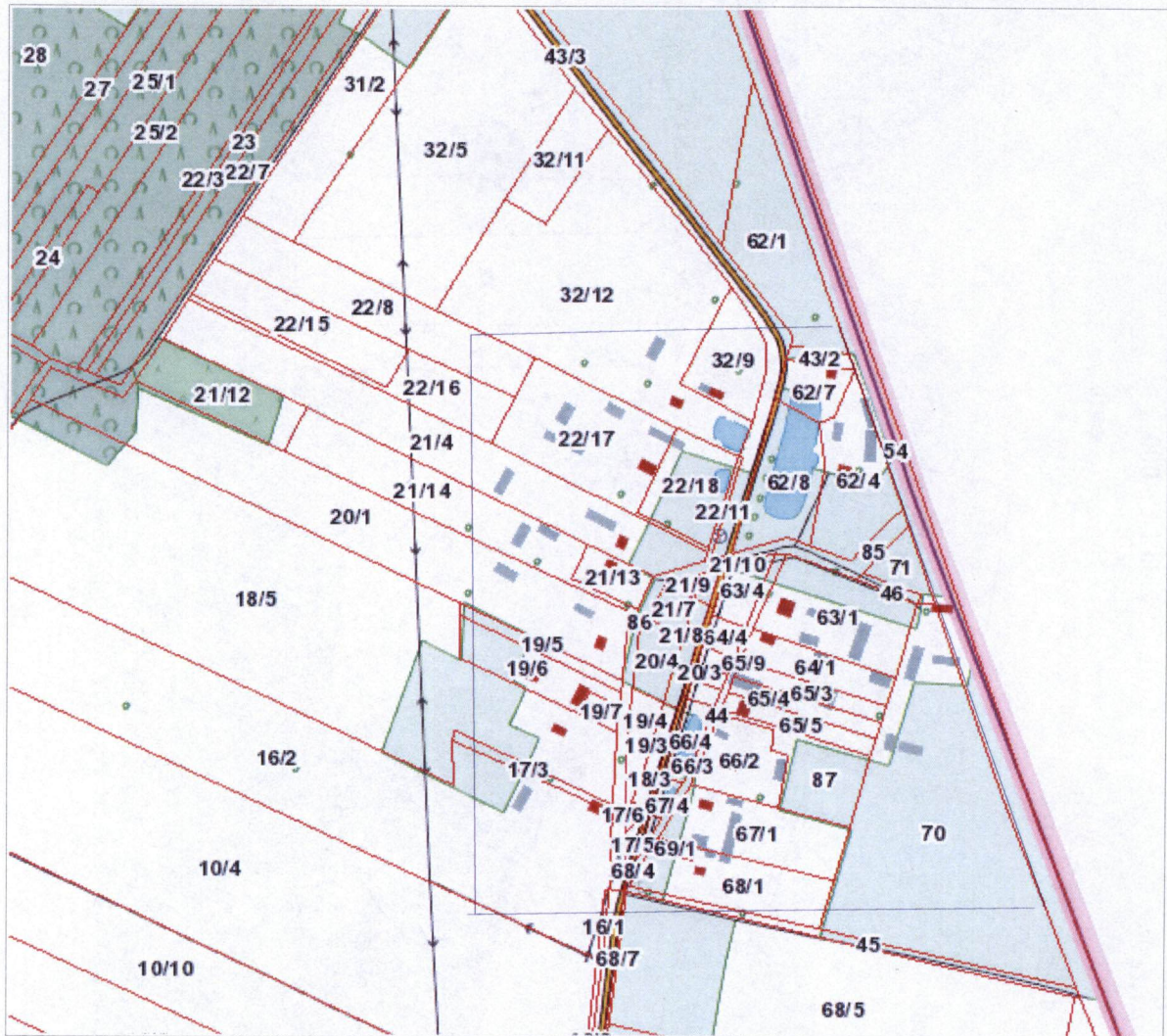
Obszar zdegradowany wsi Sterpejki
Skala 1 : 5 000

[Handwritten signature]

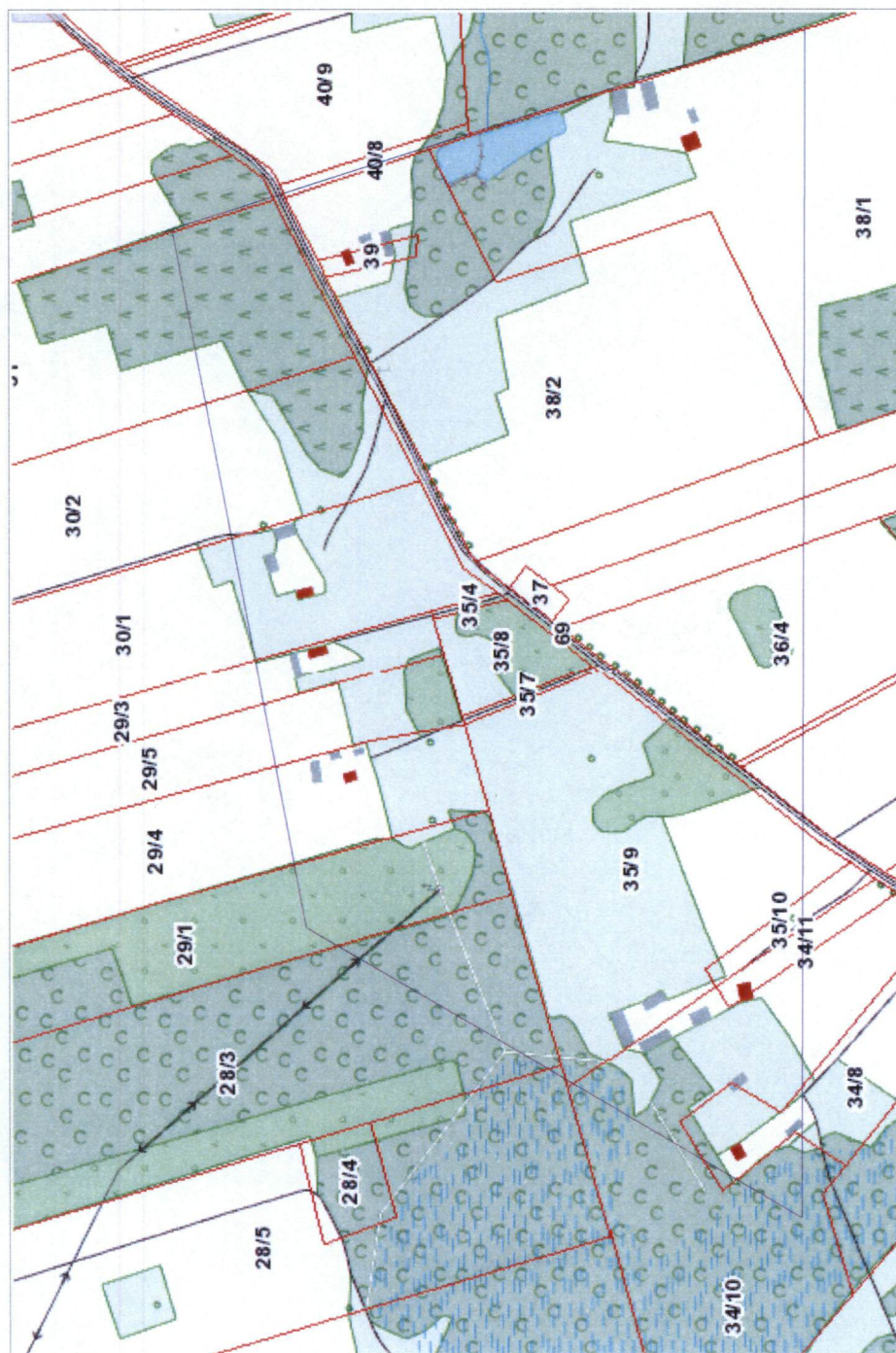
Obszar zdegradowany wsi Tolcze
Skala 1 : 5 000

[Handwritten signature]

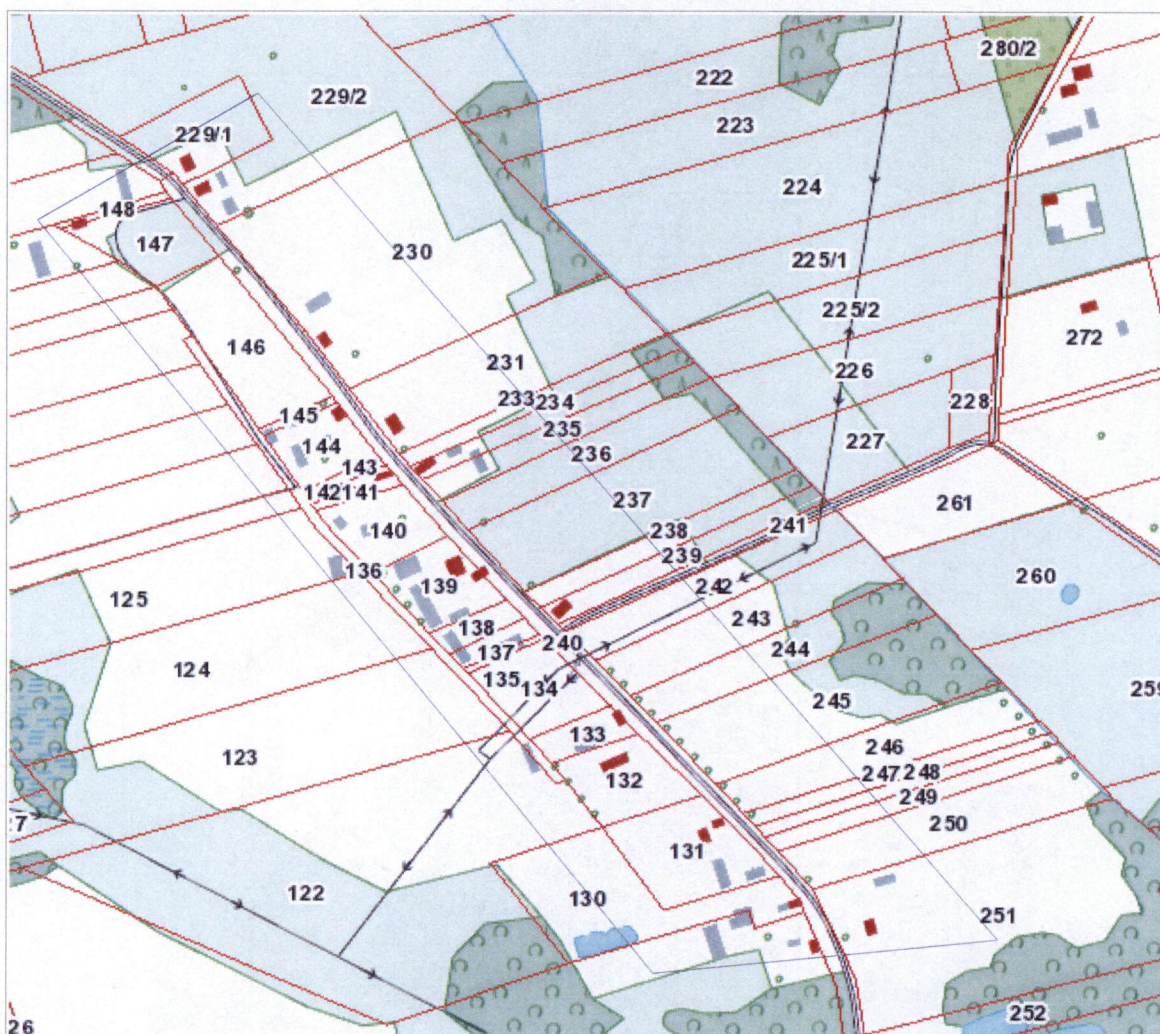
Obszar zdegradowany wsi Wojnowce
Skala 1 : 5 000

[Handwritten signature]

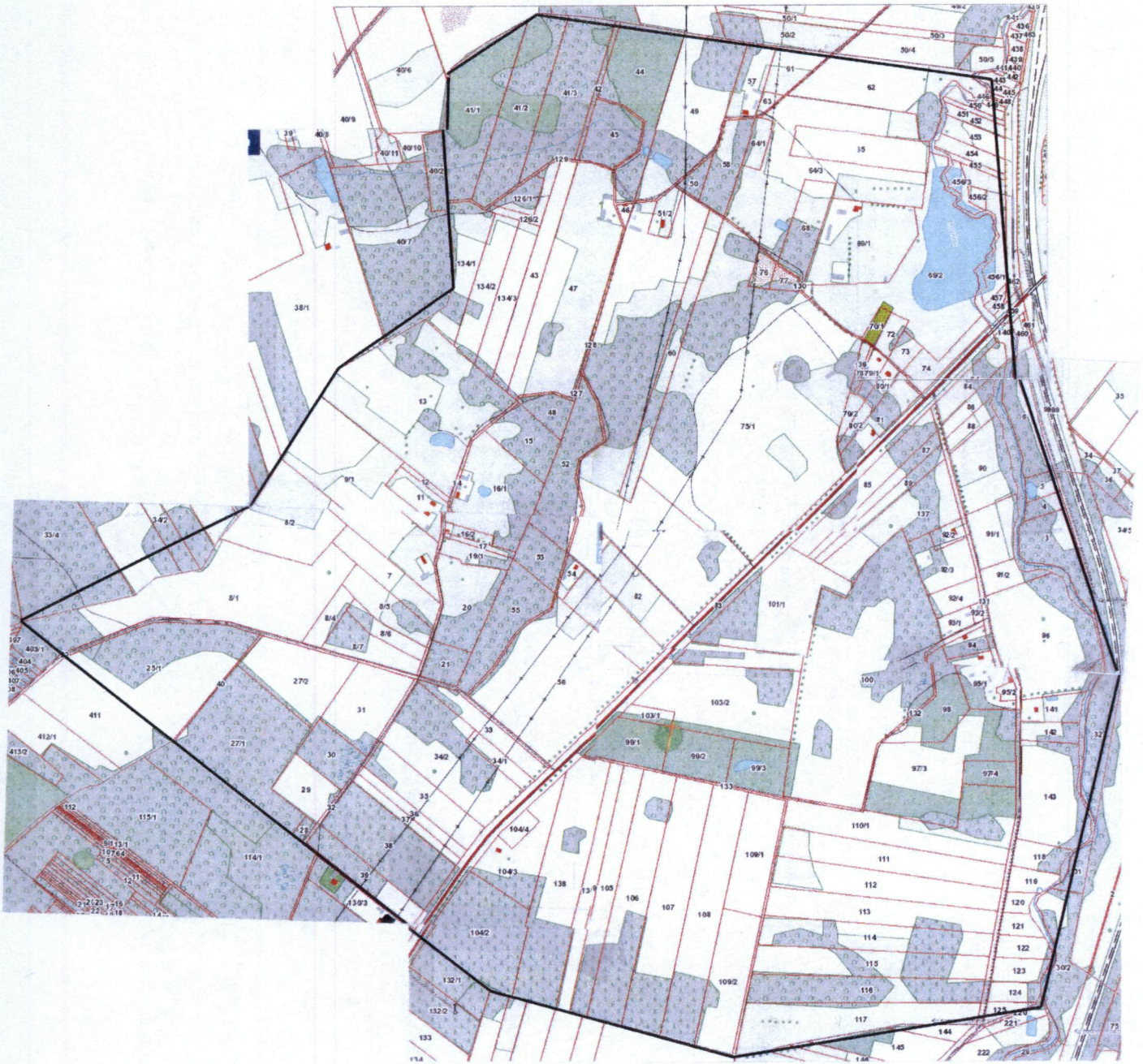
Obszar zdegradowany wsi Wolkusze
Skala 1 : 5000

Boo

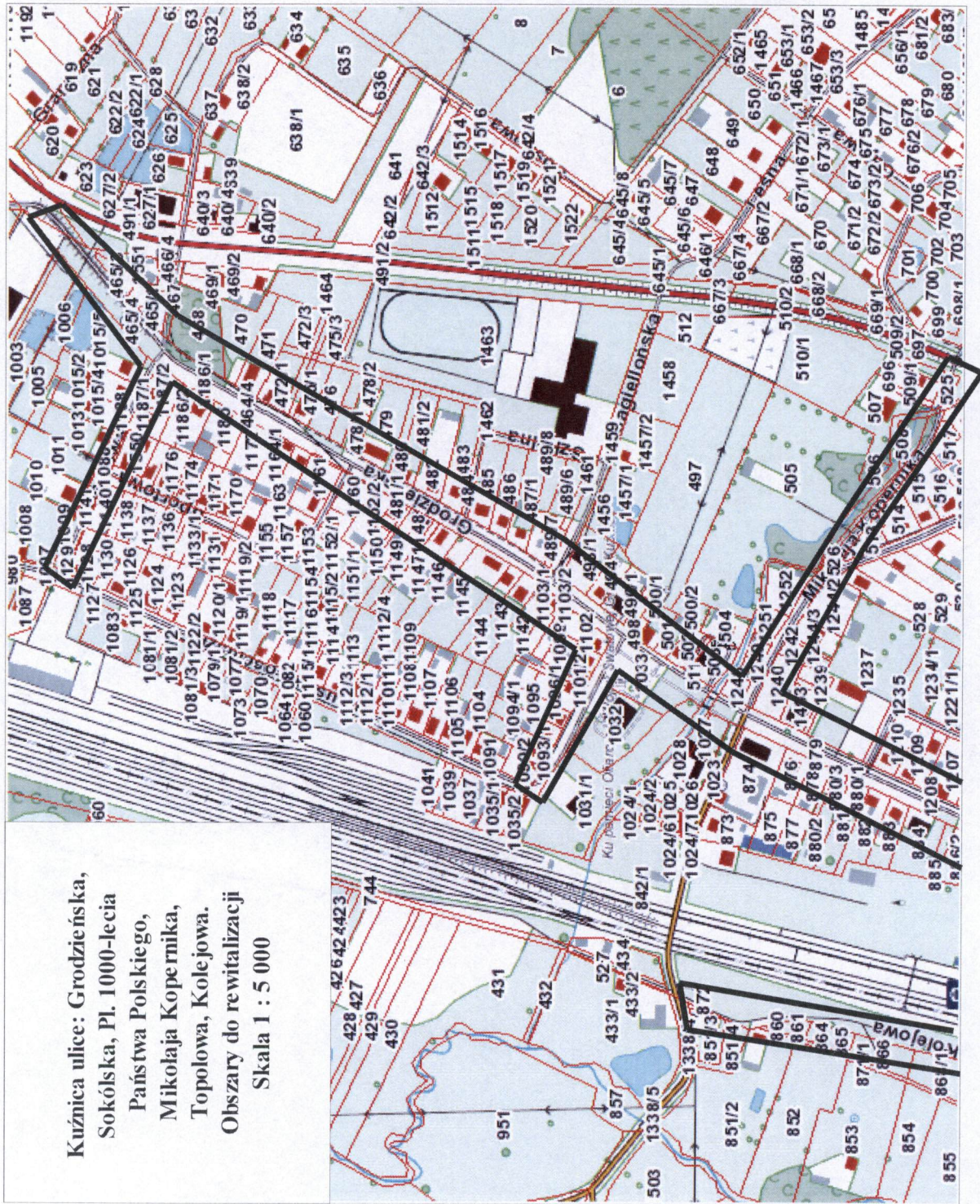
Obszar do rewitalizacji wsi Chreptowce
Skala 1 : 5 000

Boz

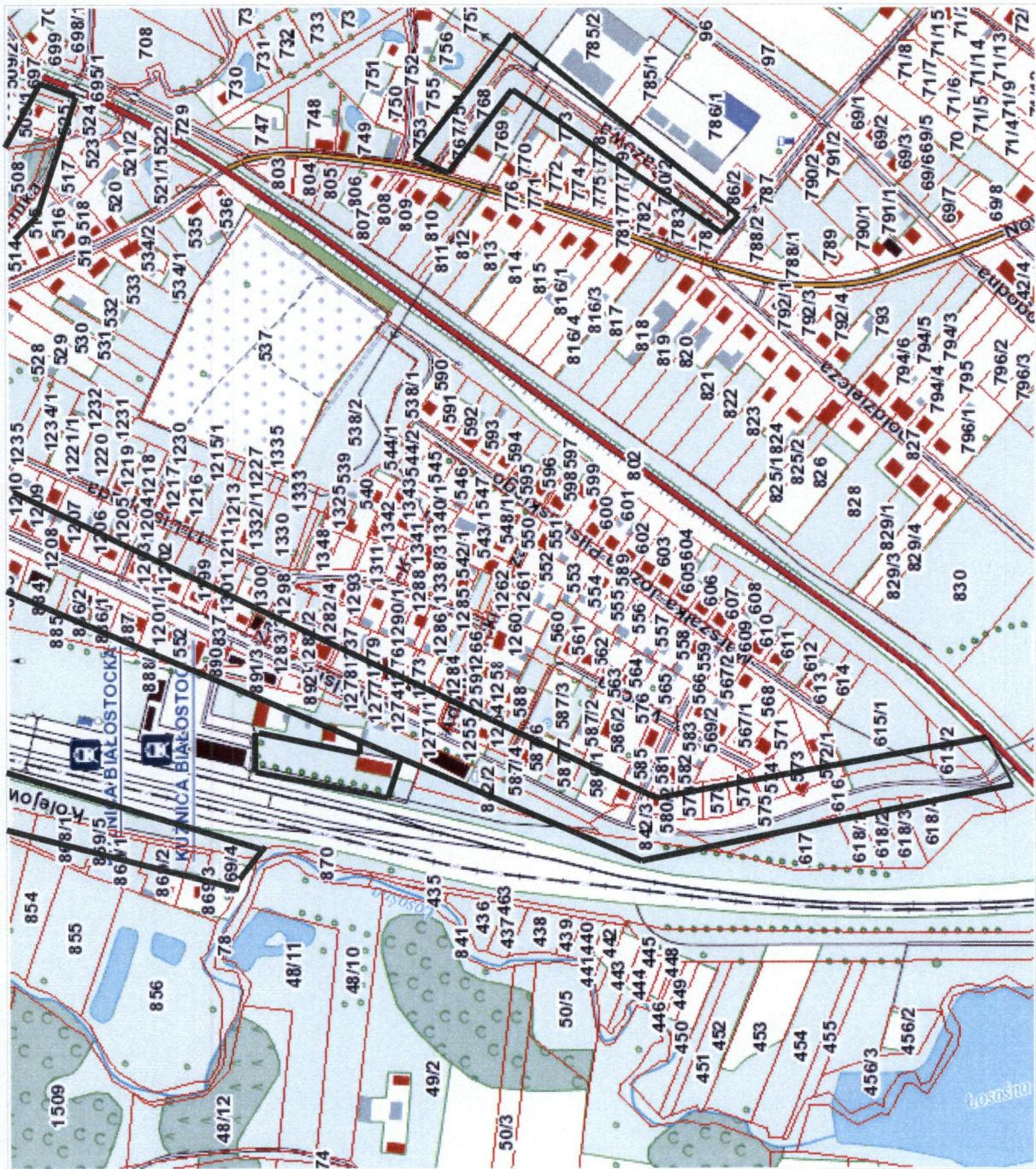

Kuznica ulice: Grodzieńska,
Sokólska, Pl. 1000-lecia
Państwa Polskiego,
Mikolaj Kopernika,
Topolowa, Kolejowa.
Obszary do rewitalizacji
Skala 1 : 5 000

Kuźnica ulice:
Sokólska,
Mikołaja
Kopernika
Kolejowa,
Bazowa
Obszary do
rewitalizacji
Skala 1 : 5 000

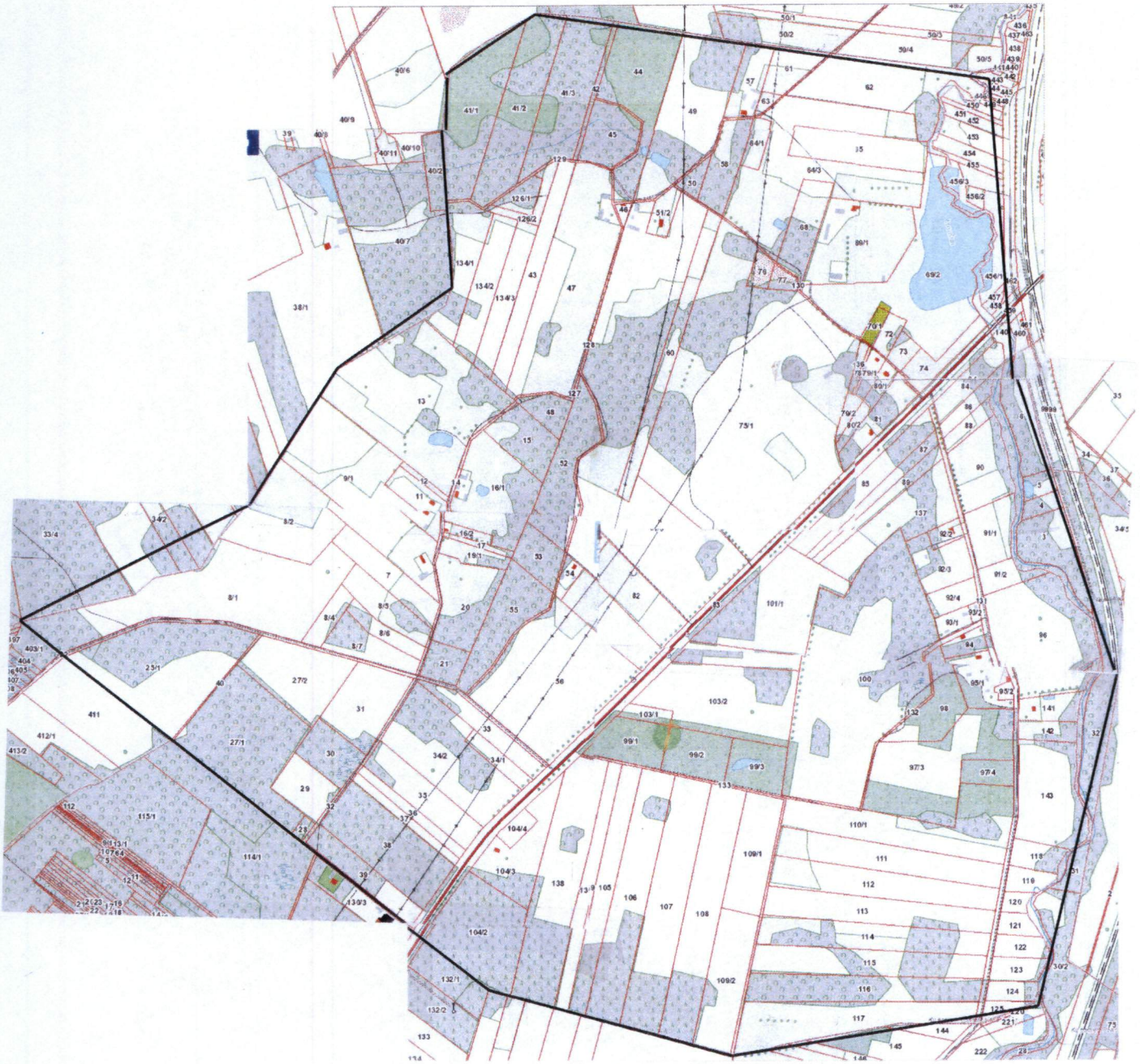

Bog

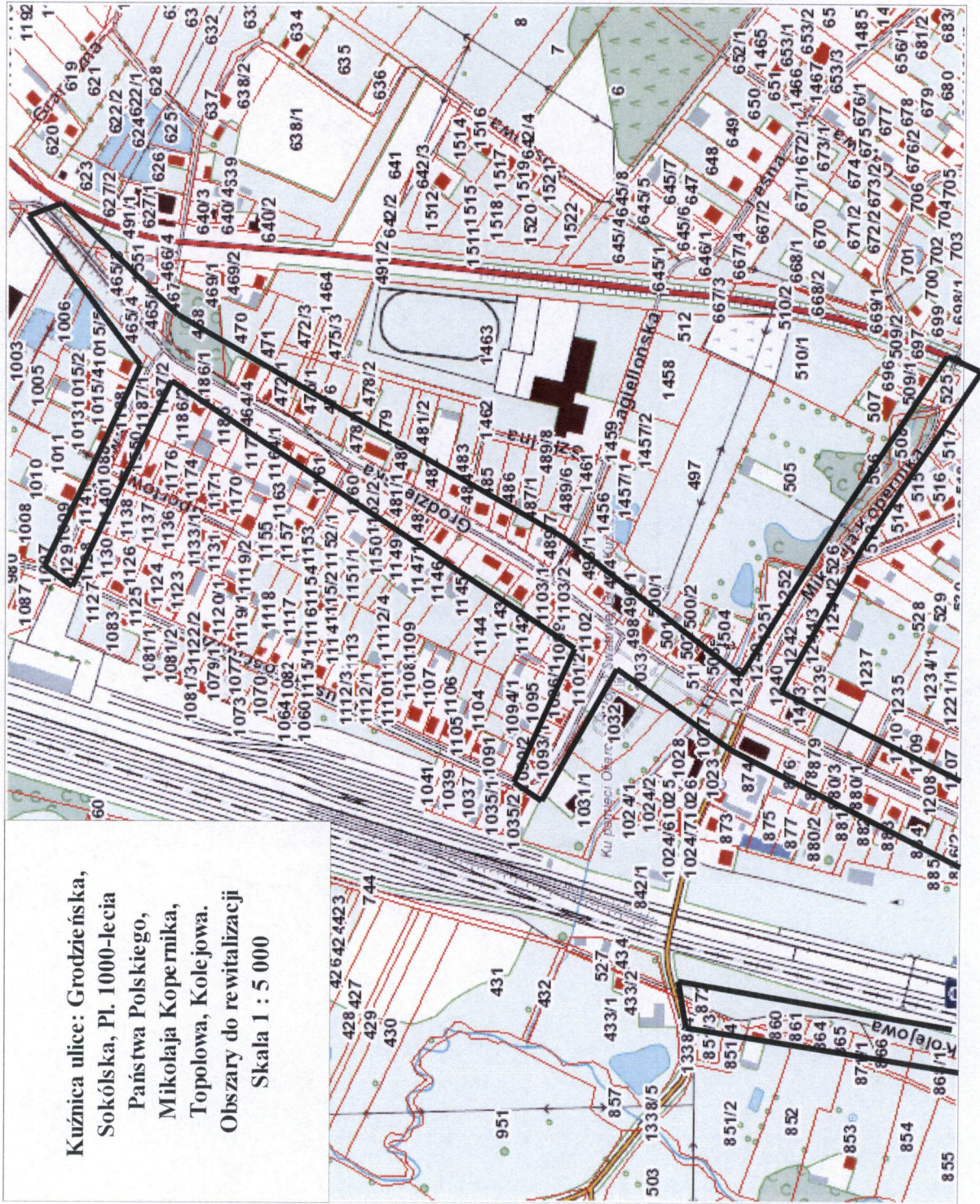

[Handwritten signature]

Bzd

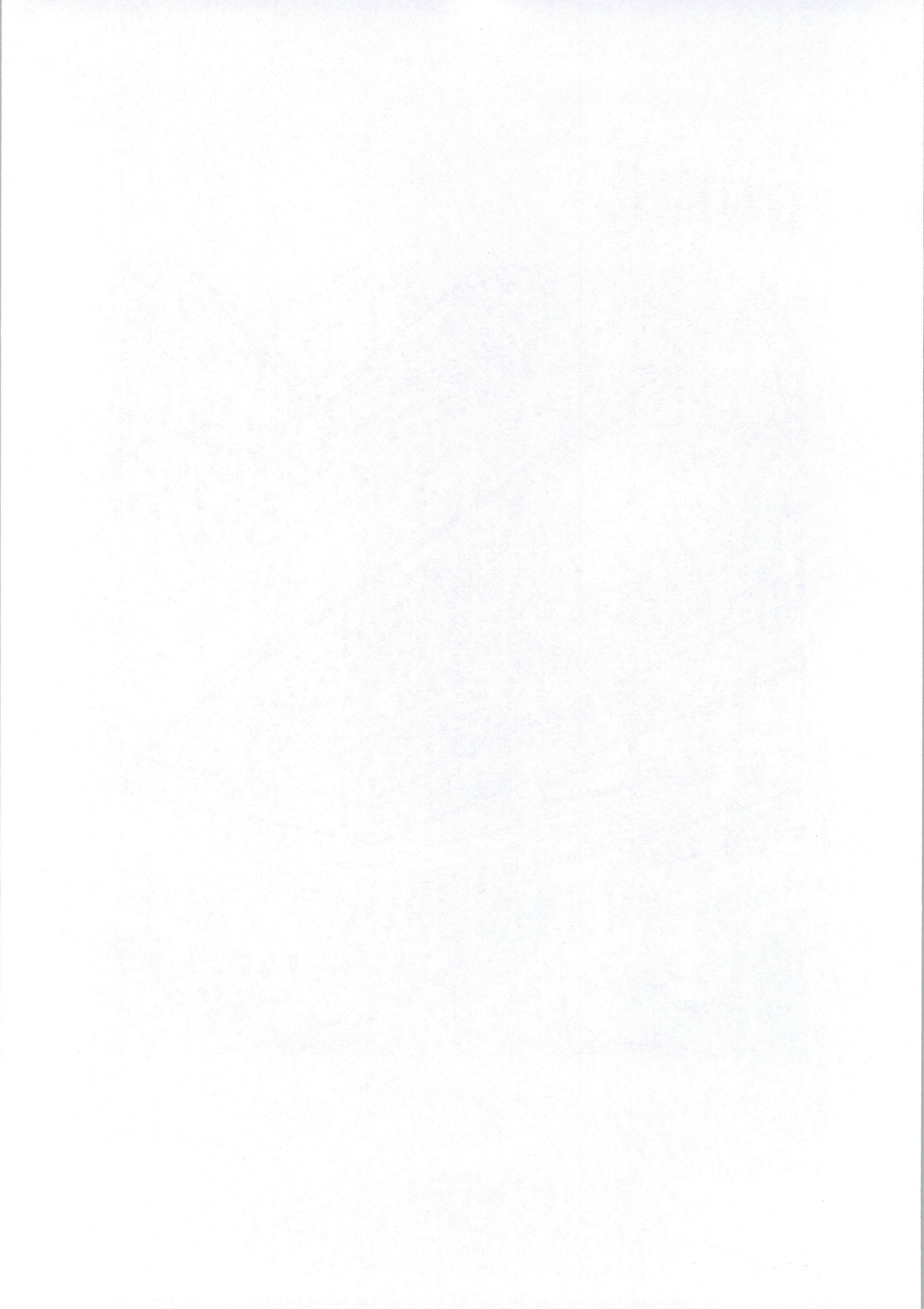
Kuznica ulice: Grodzińska,
Sokólska, Pl. 1000-lecia
Państwa Polskiego,
Mikołaja Kopernika,
Topolowa, Kolejowa.
Obszary do rewitalizacji
Skala 1 : 5 000

Załącznik nr 3

Lista planowanych projektów rewitalizacyjnych

Lp.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Cele	Przedmiot projektu	Lokalizacja	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji	Wskaźniki rezultatu	Typ projektu
1	Gmina Kuźnica	Przebudowa centrum miejscowości Kuźnica ul. Grodzieńska, ul. Sokólska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa	C 3.1.3. C 3.1.1. C 3.1.2. C 3.2.2.	Zakres: - jezdnia, - chodniki, - ścieżki rowerowe, - oświetlenie, - ukształtowanie ciągu systemu zieleni, - ławki, - zagospodarowanie terenu zielenią i infrastrukturą rekreacyjną, - ciągi komunikacyjne, - odwodnienie, - monitoring.	Kuźnica ul. Grodzieńska, ul. Sokólska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa	2018-2021	Zmodernizowana przestrzeń publiczna	- liczba przestępstw i wykroczeń na 1000 mieszkańców na analizowanym obszarze	inwestycyjny
2	Gmina Kuźnica	Zagospodarowanie terenu wsi, przy zalewie – wieś Chreptowce	C 3.1.3. C 3.1.1. C 2.1.1. C 2.1.2.	- budowa molo, - chodniki, - ścieżki rowerowe, - oświetlenie, - ławki, - kosze na śmieci - nasadzenie drzew - budowa centrum parkowego na ogniska, grill, - budowa parku linowego - ciągi komunikacyjne, - odwodnienie, - jezdnia,	Wieś Chreptowce	2020-2023	Rewitalizacja przestrzeni publicznej.	- liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na danym obszarze, - liczba osób pobierających zasiłek ogółem, - liczba osób pobierających zasiłek z tytułu ubóstwa, - liczba odwiedzin nowo wybudowanej	inwestycyjny

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

3	<p>Gmina Kuźnica</p>	<p>Przebudowa placu przy „starej szkole” poprzez urządzenie targowiska oraz stworzenie miejsca do społecznej integracji mieszkańców poprzez organizację imprez (ul. Sokólska)</p>	<p>C 3.1.3. C 3.1.1. C 3.1.2. C 1.1.5.</p>	<p>– urządzenie targowiska, – oświetlenie, – utwardzenie nawierzchni, – kosze, – ławki, – odwodnienie, – budowa zadaszonyj sceny, – budowa parkingów.</p>	<p>Kuźnica ul. Sokólska</p>	<p>2023-2025</p>	<p>Zwiększenie oferty kulturalnej i rozrywkowej, rewitalizacja przestrzeni publicznej</p>	<p>– liczba osób bezrobotnych długotrwale, – liczba przestępstw na obszarze, – liczba nowo otwartych podmiotów gospodarczych</p>	<p>infrastruktury w trakcie organizowania imprez gminnych</p>	<p>inwestycyjny</p>
4	<p>Gmina Kuźnica</p>	<p>Budowa przedszkola w Kuźnicy ul. Sokólska</p>	<p>C 1.2.4.</p>	<p>– budowa przedszkola, – wyposażenie, – zagospodarowanie terenu, – plac zabaw, – ogrodzenie.</p>	<p>Kuźnica ul. Sokólska</p>	<p>2019-2025</p>	<p>Nowopowstały budynek użyteczności publicznej</p>	<p>– zwiększenie liczby osób w wieku przedprodukcyjnym</p>	<p>inwestycyjny</p>	
5	<p>Gmina Kuźnica</p>	<p>Utworzenie miejsca spotkań i integracji mieszkańców</p>	<p>C 3.1.3. C 3.1.1. C 2.1.1. C 2.1.2.</p>	<p>– budowa placu zabaw, – budowa siłowni zewnętrznej, – zagospodarowanie terenu, – oświetlenie, – chodniki – ciągi komunikacyjne, – ławki, – kosze, – monitoring</p>	<p>Kuźnica ul. Grodzienka</p>	<p>2023-2025</p>	<p>Poprawa estetyki miejscowości, bogata oferta spędzania wolnego czasu</p>	<p>– liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym przypadająca na liczbę osób w wieku produkcyjnym</p>	<p>inwestycyjny</p>	

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

6	Gmina Kuźnica	Budowa siłowni zewnętrznej ul. Sokólska	C 3.1.3. C 3.1.1. C 2.1.1. C 2.1.2.	<ul style="list-style-type: none"> - budowa siłowni zewnętrznej, - zagospodarowanie terenu, - ciągi komunikacyjne, - chodniki, - ławki, - kosze, - monitoring 	Kuźnica ul. Sokólska	2024-2025	Poprawa estetyki miejscowości, bogata oferta spędzania wolnego czasu	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przestępstw na 1000 mieszkańców 	inwestycyjny
7	Gmina Kuźnica	Rewitalizacja ul. Mikołaja Kopernika, Kolejowej	C 3.1.3. C 3.1.1. C 3.1.2. C 3.2.2.	<ul style="list-style-type: none"> - jezdnia, - chodniki, - ścieżki rowerowe, - ukształtowanie ciągu systemu zieleni poprzez nasadzenie, - oświetlenie, - ciągi komunikacyjne - odwodnienie 	Kuźnica ul. Mikołaja Kopernika, ul. Kolejowa	2023-2025	Rewitalizacja przestrzeni publicznej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób nowo zamieszkałych osób w wieku produkcyjnym, - liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych 	inwestycyjny
8	Gmina Kuźnica	Rewitalizacja ul. Bazowej	C 3.1.3. C 3.1.1. C 3.1.2. C 3.2.2.	<ul style="list-style-type: none"> - jezdnia, - chodniki, - ścieżki rowerowe, - ukształtowanie ciągu systemu zieleni poprzez nasadzenie, - oświetlenie, - ciągi komunikacyjne - odwodnienie 	Kuźnica ul. Bazowa	2023-2025	Rewitalizacja przestrzeni publicznej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób nowo zamieszkałych osób w wieku produkcyjnym, - liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych 	inwestycyjny

Bzd

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

9	Gmina Kuźnica	Podniesienie jakości oferty edukacyjnej w placówce oświatowej – Przedszkole w Kuźnicy	C 1.2.4.	<ul style="list-style-type: none"> - wyposażenie Przedszkola w narzędzia, pomoce dydaktyczne i materiały edukacyjne, - wsparcie na rzecz kształtowania i rozwijania u dzieci ich zdolności, talentów i predyspozycji z obszarów edukacji poprzez zajęcia m.in. plastyczne, muzyczne, taneczne, językowe, artystyczne, sportowe, kulinarne, matematyczne 	Kuźnica ul. Sokółska	2019-2020	Podniesienie jakości nauczania przedszkolnego	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób nowo zamieszkałych osób w wieku produkcyjnym, - liczba urodzeń 	nieinwestycyjny
10	Gmina Kuźnica	Zagospodarowanie terenu przy ulicy Bazowej do celów handlowych	<ul style="list-style-type: none"> C 1.1.1. C 1.1.2. C 1.1.3. C 3.1.1. C 3.2.2. 	<ul style="list-style-type: none"> - urządzenie targowiska, - oświetlenie, - utwardzenie nawierzchni, kosze, - ławki, - odwodnienie, 	Kuźnica ul. Bazowa	2020-2025	Stworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, rewitalizacja przestrzemi publicznej,	<ul style="list-style-type: none"> - liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych, - liczba osób bezrobotnych, 	inwestycyjny
11	Gmina Kuźnica	Rewitalizacja obiektów gminnych w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości – ulica Bazowa	<ul style="list-style-type: none"> C 1.1.1. C 1.1.2. C 1.1.3. C 3.1.1. C 3.2.2. 	<ul style="list-style-type: none"> - oświetlenie, - utwardzenie nawierzchni, - rewitalizacja budynków do celów prowadzenia działalności gospodarczej 	Kuźnica ul. Bazowa	2020-2025	Stworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, rewitalizacja przestrzemi publicznej,	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób nowo zamieszkałych osób w wieku produkcyjnym, - liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych, - liczba osób bezrobotnych, 	inwestycyjny

Bogdan

Załącznik nr 4

Lista projektów uzupełniających

Lp.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Cele	Przedmiot projektu	Lokalizacja	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji	Typ projektu
1	Gmina Kuźnica	Półkolonie dla dzieci i młodzieży w okresie letnim i zimowym	C.1.2.3.	<ul style="list-style-type: none"> – spotkania z ciekawymi ludźmi, wyjścia, wycieczki, – wyjazdy w kulturalno-oświatowe miejsca, – zajęcia ze specjalistami, – zabawy z animatorami, – warsztaty/ zajęcia (m.in.: sportowe, plastyczne, muzyczne, taneczne, artystyczne, kulinarne itp.) 	Kuźnica ul. Sokólska, ----- Ze względu na lokalizację niezbędnej infrastruktury - poza obszarem rewitalizacji: ul. Jagiellońska (budynek Szkoły Podstawowej), ul. Sidrzańska (budynek GOKiS)	2019-2025	Poprawa warunków rozwoju oraz efektywnego zagospodarowania wolnego czasu dzieci i młodzieży	nieinwestycyjny
2	Gmina Kuźnica	Spotkajmy się w bibliotece	C.1.2.3.	<ul style="list-style-type: none"> – spotkania z twórcami, – wspólne czytanie, – zajęcia (m.in. literackie, plastyczne, czytelnicze, edukacyjne, artystyczne, itp.) – warsztaty plastyczne, artystyczne, konstrukcyjne, edukacyjne, – szkolenia psychologiczne, – zajęcia z animatorem, – organizacja wystaw 	Kuźnica, ul. Sokólska	2019-2025	Poprawa warunków rozwoju oraz efektywnego zagospodarowania wolnego czasu dzieci i młodzieży	nieinwestycyjny

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

3	Gmina Kuznica	Przedsięwzięcia integrujące mieszkańców i wpływające na rozwój integracji społecznych	C.1.2.3.	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja festynów, imprez okolicznościowych, imprez kulturalnych, - pokazy filmów, 	Kuznica ul. Sokólska ----- Ze względu na lokalizację niezbędnej infrastruktury - poza obszarem rewitalizacji: ul. Sidrzańska (budynek GOKiS)	2019-2025	Efektywne spędzanie wolnego czasu przez mieszkańców obszaru rewitalizacji i Gminy. Podniesienie jakości oferty kulturalnej.	nieinwestycyjny
4	Gmina Kuznica	Przedsięwzięcia na rzecz dzieci i młodzieży przyczyniające się do podnoszenia szans edukacyjnych, walki z dziedziczeniem ubóstwa i patologii społecznych	C.1.2.3.	<ul style="list-style-type: none"> - dodatkowe zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania (m.in. taneczne, plastyczne, gastronomiczne, językowe, sportowe, itp.) - zajęcia przygotowujące do podejmowania samodzielnych wyborów. - zajęcia propagujące zdrowy styl życia bez nalogów. - zajęcia socjoterapeutyczne - zajęcia logopedyczne, 	Kuznica ul. Sokólska ----- Ze względu na lokalizację niezbędnej infrastruktury - poza obszarem rewitalizacji: ul. Sidrzańska (budynek GOKiS)	2019-2025	Rozwój talentu i zainteresowań mieszkańców obszarów rewitalizacji i Gminy. Pomoc w zwalczaniu zachowań patologicznych	nieinwestycyjny

B20

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

5	Gmina Kuźnica	Działania aktywizujące i integrujące osoby z obszaru rewitalizacji	C.1.1.1.	<ul style="list-style-type: none"> - doradztwo zawodowe, - szkolenia aktywizujące pomagające w znalezieniu pracy, - organizacja kursów/ warsztatów, - pomoc w pokonywaniu nalogów poprzez terapię i spotkania ze specjalistami, - warsztaty terapeutyczne 	<p>Kuźnica pl. 1000-lecia Państwa Polskiego ----- Ze względu na lokalizację niezbędnej infrastruktury - poza obszarem rewitalizacji: ul. Sidrzańska (budynek GOKiS)</p>	2019-2025	<p>Aktywizacja społeczna i ekonomiczna mieszkańców obszarów rewitalizacji i Gminy. Pomoc w zwalczaniu zachowań patologicznych.</p>	nieinwestycyjny
---	------------------	---	----------	--	---	-----------	--	-----------------

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Ramowy harmonogram realizacji programu

Lp.	Etap realizacji Programu	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1	Uchwalenie GPR										
2	Powołanie Komitetu Rewitalizacji										
3	Przebudowa centrum miejscowości Kuźnica ul. Grodzieńska, ul. Sokólska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa										
4	Zagospodarowanie terenu wsi, przy zalewie – wieś Chreptowce										
5	Przebudowa placu przy „starej szkole” poprzez urządzenie targowiska oraz stworzenie miejsca do społecznej integracji mieszkańców poprzez organizację imprez (ul. Sokólska)										
6	Budowa przedszkola w Kuźnicy ul. Sokólska										
7	Utworzenie miejsca spotkań i integracji mieszkańców										
8	Budowa siłowni zewnętrznej ul. Sokólska										
9	Rewitalizacja ul. Mikołaja Kopernika, Kolejowej										
10	Rewitalizacja ul. Bazowej										

11	Podniesienie jakości oferty edukacyjnej w placówce oświatowej – Przedszkole w Kuznicy																			
12	Zagospodarowanie terenu przy ulicy Bazowej do celów handlowych																			
13	Rewitalizacja obiektów gminnych w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości – ulica Bazowa																			
14	Ocena aktualności stopnia realizacji GPR																			
15	Realizacja pozostałych działań rewitalizacyjnych																			

BSO

Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe
kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych
obszaru rewitalizacji

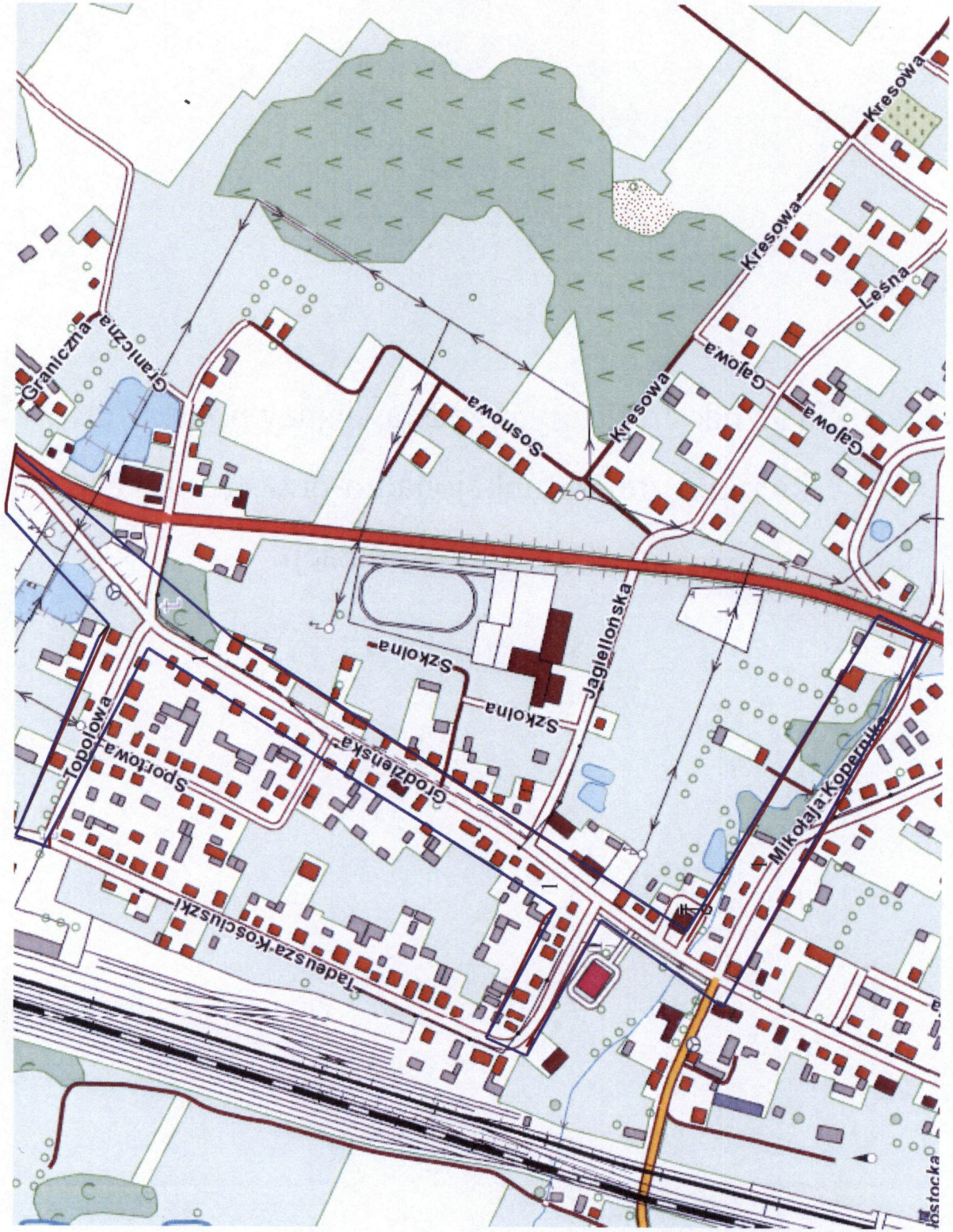

Rydo

Przebudowa centrum miejscowości Kuźnica ul. Grodzka, ul. Sokółska, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, ul. Topolowa - zadanie 1

skala 1 : 5000

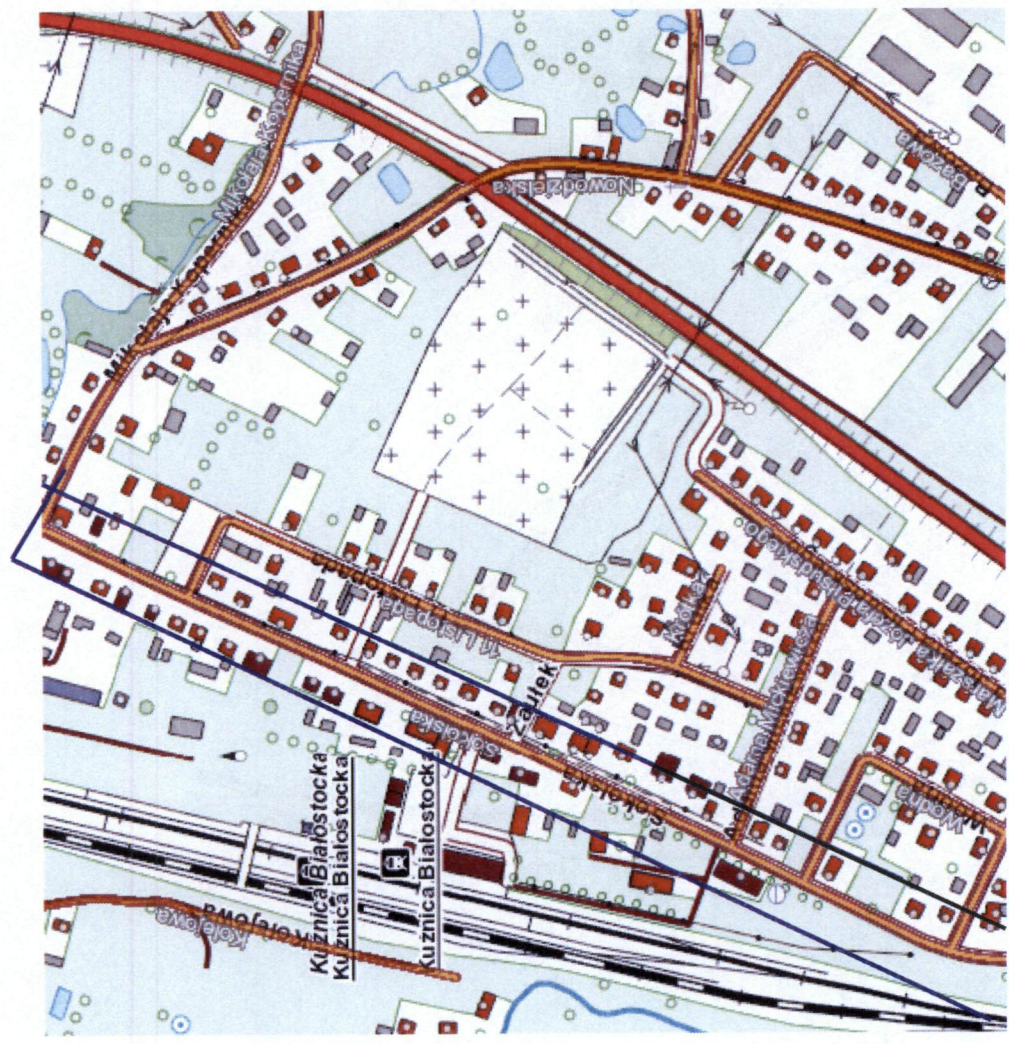

Bo

skala 1 : 5000

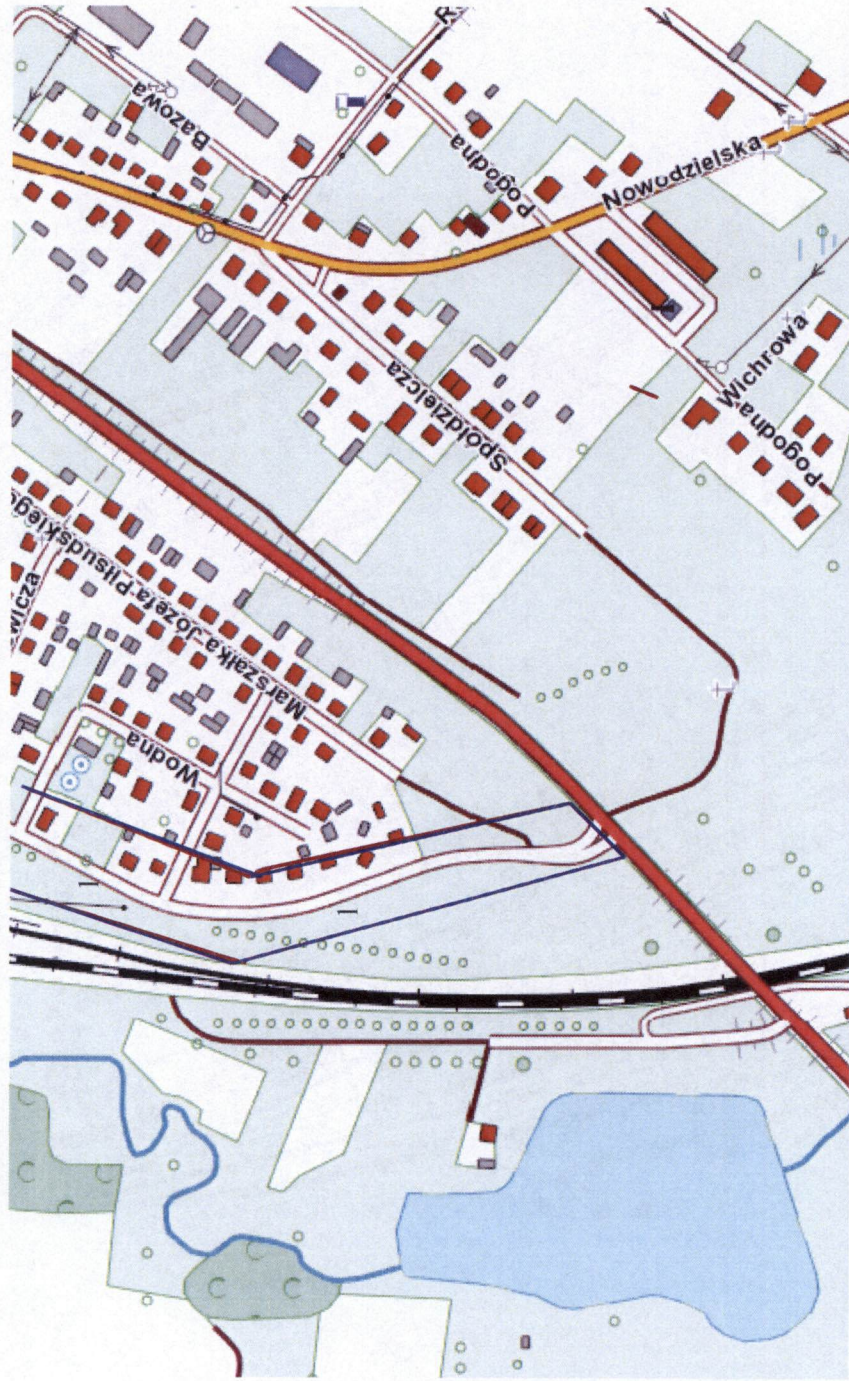
Przebudowa centrum miejscowości Kuźnica ul. Sokółska - ciąg dalszy zadania I

Przebudowa centrum miejscowości Kuźnica ul. Sokólska - ciąg dalszy zadania I

skala 1 : 5000

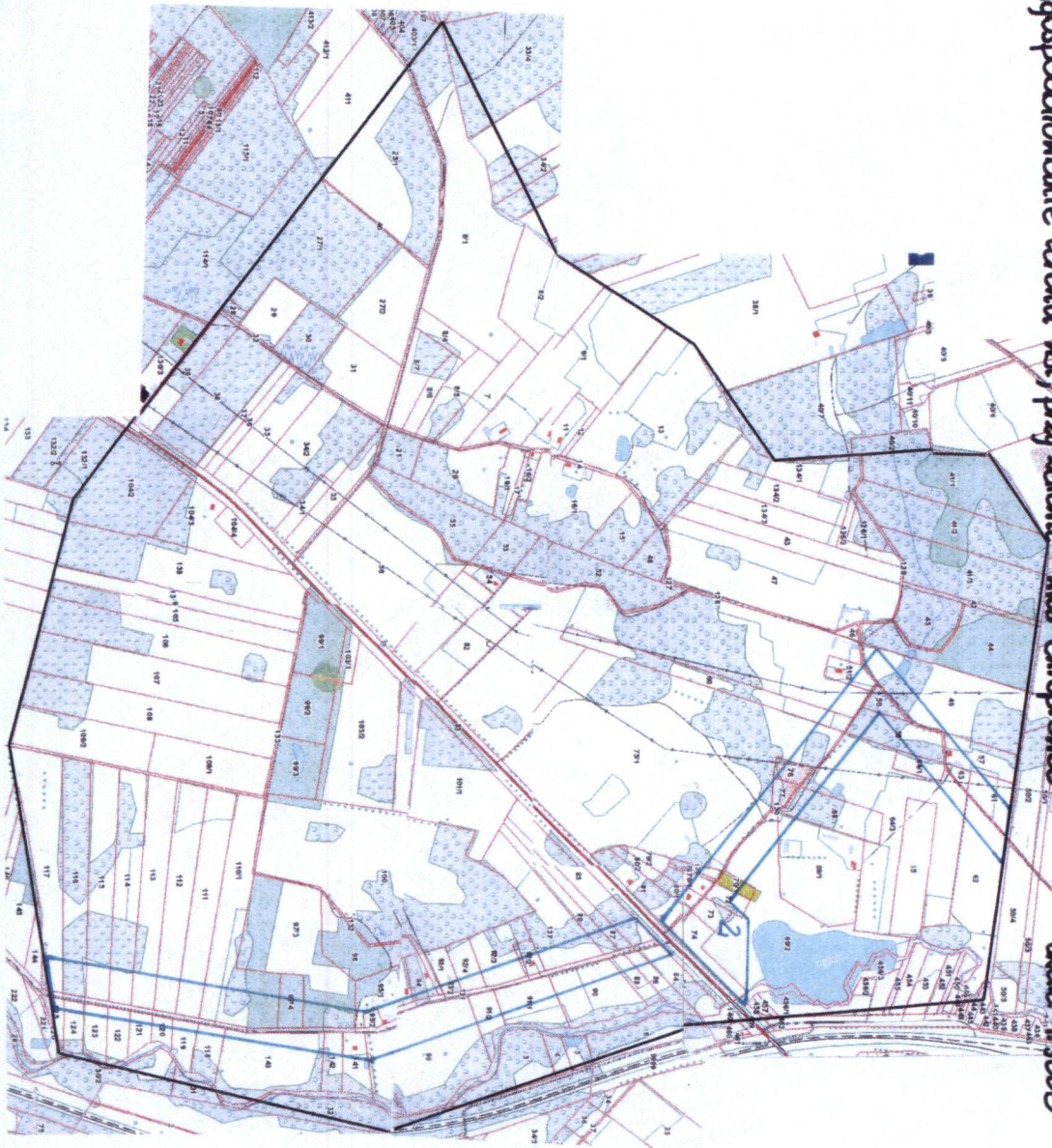

Bo

Загосподионалне терени под пријемом - ниса Сирепање

Машица 1:5000

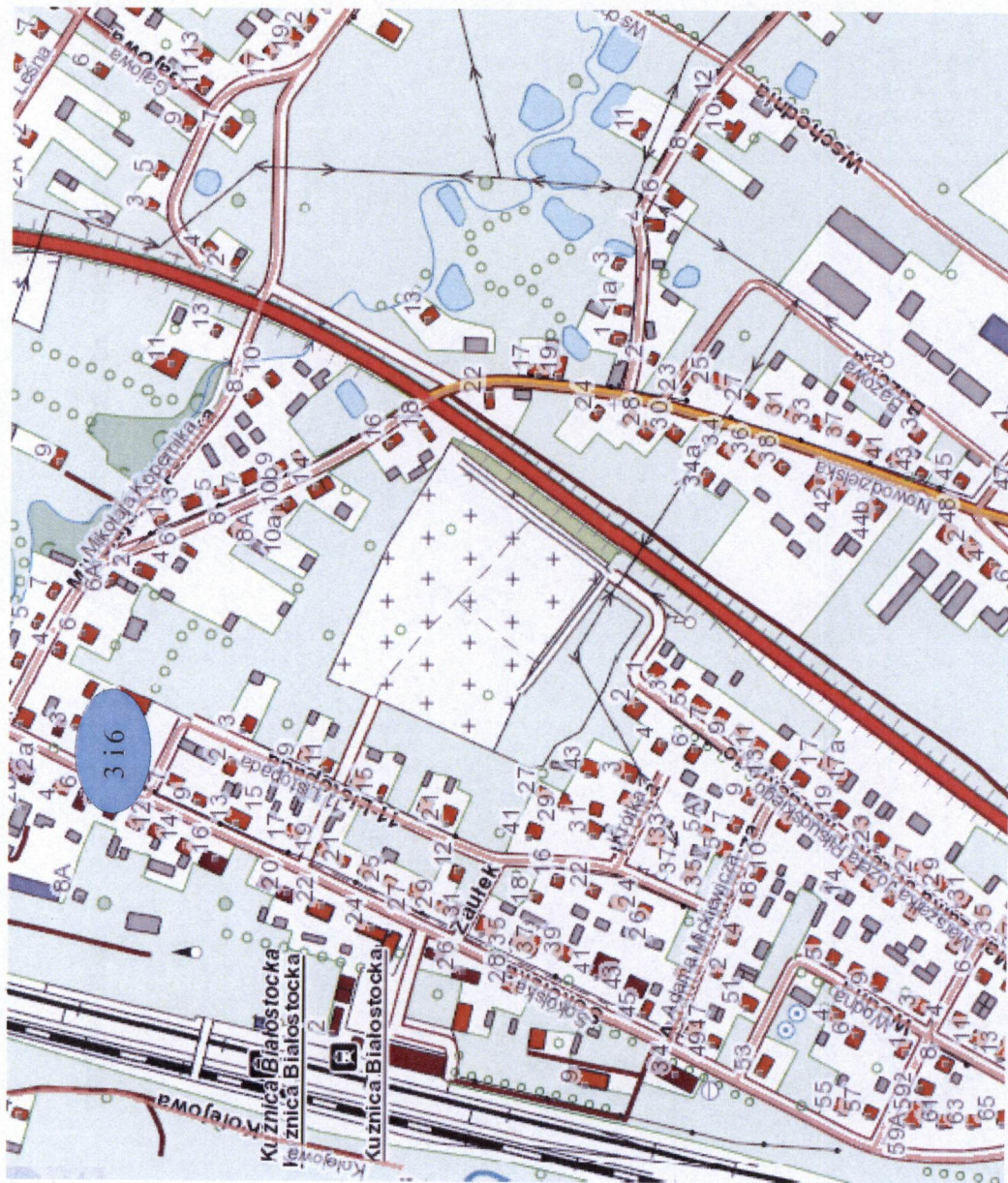
РЗ

Przebudowa placu przy "starej szkole" poprzez urządzenie targowiska oraz stworzenie miejsca do społecznej integracji mieszkańców poprzez organizację imprez (ul. Sokólska) - zadanie 3

Budowa siłowni zewnętrznej ul. Sokólska- zadanie 6

skala 1 : 5000

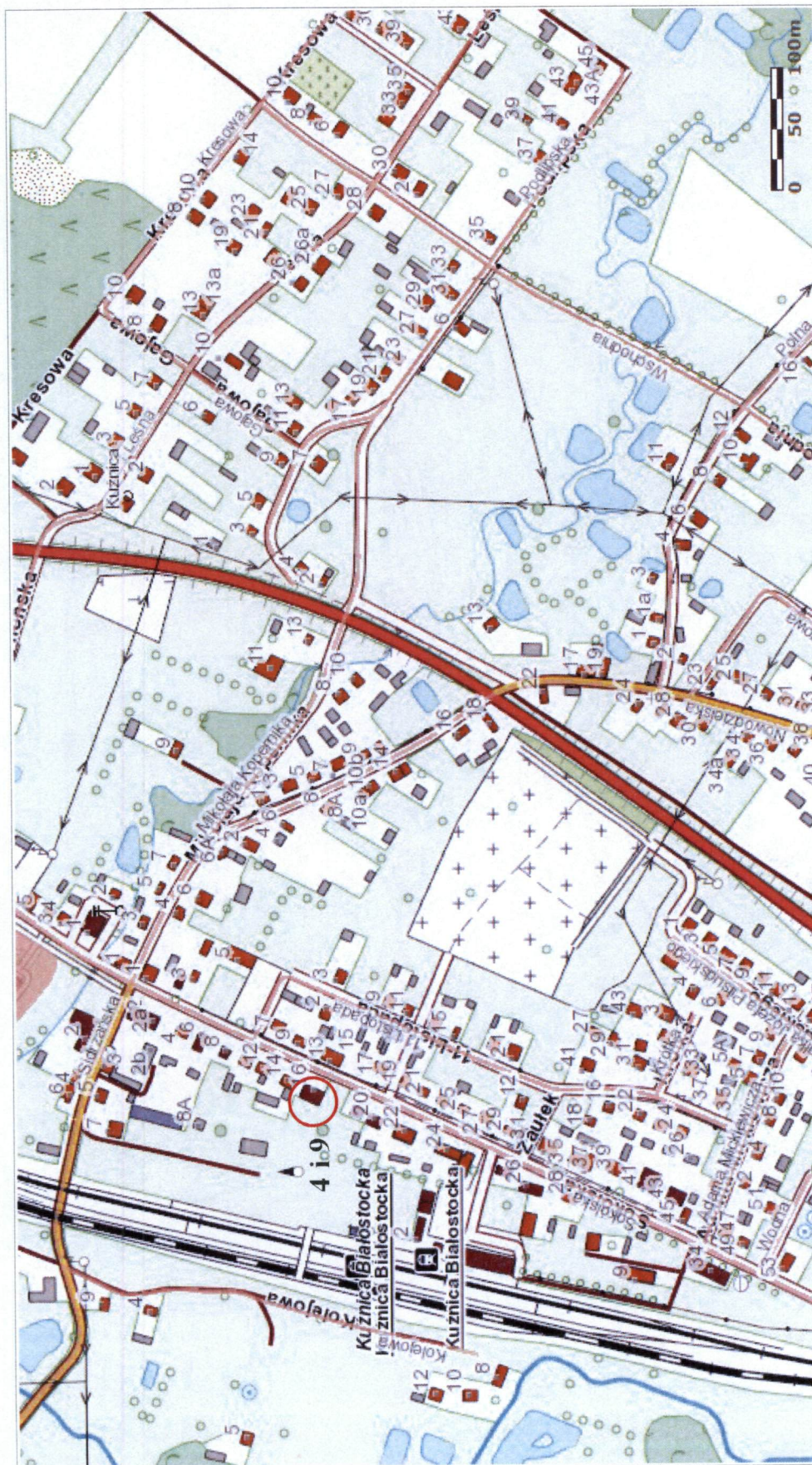

Bog

Budowa przedszkola w Kuźnicy ul. Sokółska - zadanie 4
Podniesienie jakości oferty edukacyjnej w placówce oświatowej - Przedszkole w Kuźnicy - zadanie 9

skala 1 : 5000

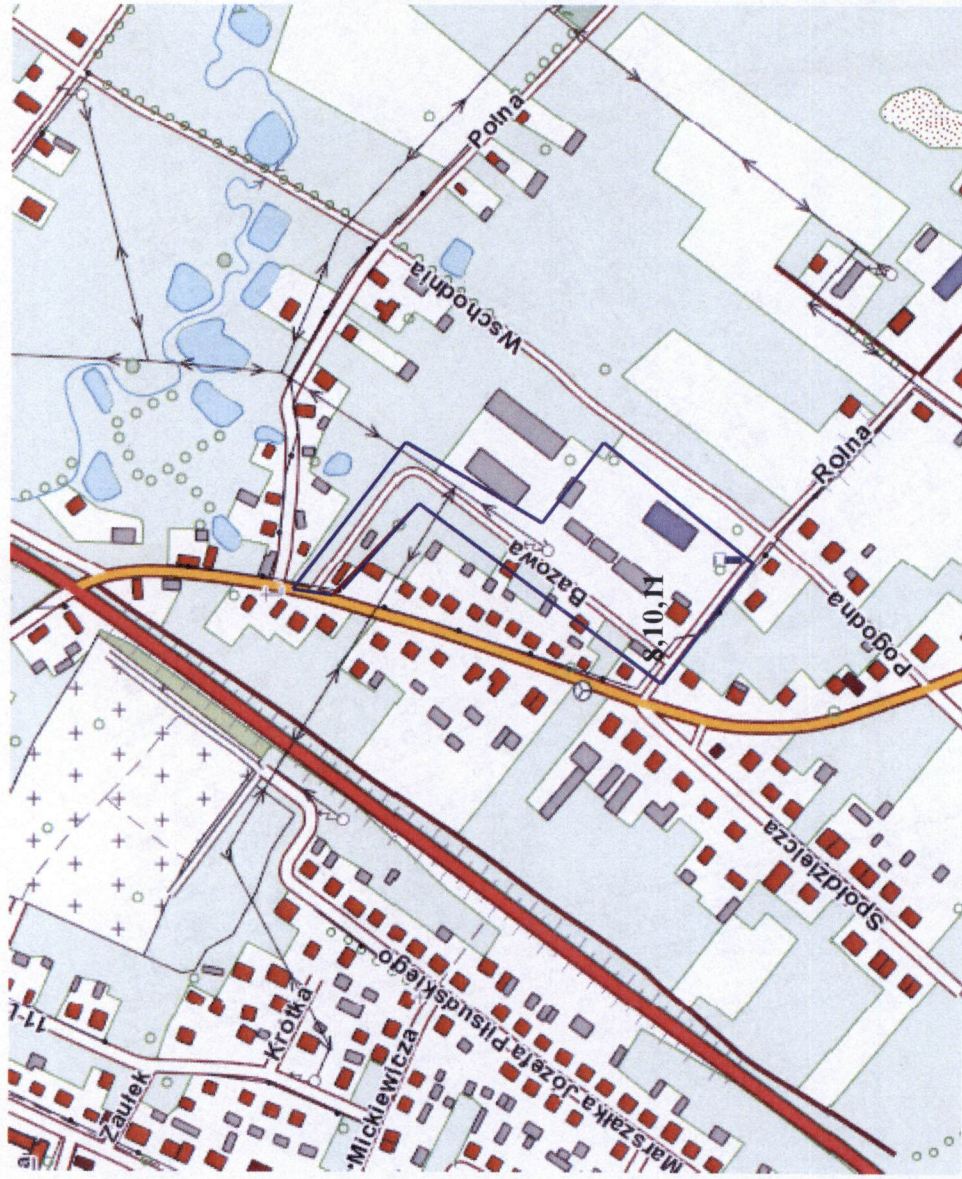

Rewitalizacja ul. Bazowej - zadanie 8

Zagospodarowanie terenu przy ulicy Bazowej do celów handlowych- zadanie 10

Rewitalizacja obiektów gminnych w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości – ulica Bazowa- zadanie 11

skala 1:5000

[Handwritten signature]